BIBLIOTECA ŞCOLARULUI

Alexandru
MACEDONSKI

EXCELSIOR

Poezii

LITERA
CHIŞINĂU 1998

CZU 859.0-1
M 11

Edi\ia de fa\[reproduce textele dup[:

Alexandru Macedonski. *Opere*, vol. I, II, III. Edi\ie]ngrijit[, studiu introductiv, note =i variante, cronologie =i bibliografie de Adrian Marino. Colec\ia „Scriitori rom`ni“. Editura pentru literatur[. Bucure=ti, 1966.

Alexandru Macedonski. *Poezii*. Edi\ie]ngrijit[de Elisabeta Br`ncu=i =i Adrian Marino. Repere istorico-literare alc[tuite de F[nu= B[ile=teanu. Seria „Patrimoniu“. Editura Minerva. Bucure=ti, 1979.

Alexandru Macedonski. *Excelsior*. Colec\ia „Biblioteca =colarului“. Editura Litera, Chi=in[u, 1997.

Textele, cu unele excep\ii privind particularit[\ile de limb[=i stil ale autorului, respect[normele ortografice]n vigoare.

Coperta: *Isai C`rmu*
Ilustra\ii: *Evdochia Zavtur*

ISBN 9975-904-08-4

TABEL CRONOLOGIC

1854 *14 martie* Na=terea poetului,]n Bucure=ti, „mahalaoa Precupe\ii-Noi“, al treilea copil al maiorului Alexandru D. Macedonski =i al Mariei Macedonski, n[scut[P`r`ianu.

3 noiembrie Alexandru D. Macedonski preia comanda Regimentului nr. 3 de infanterie.

1857 *(12 iulie)* Tat[l poetului prime=te brevetul de colonel. Avea 41 de ani.

1858 *(1 septembrie)* Se na=te Vladimir, fratele mai mic al poetului, ultimul copil al so\ilor Macedonski.

1859 *16 august* Generalul Macedonski demisioneaz[din postul de ministru de r[zboi. Conflict recent cu Al. I. Cuza, care se ad`nce=te.

1860 *august* Ca o compensa\ie, tat[l poetului este numit membru]n comisia +colii militare =i pre=edinte al Comisiei pentru Casa de dota\ie a oastei.

1861 Poetul, de constitu\ie firav[, maladiv[, str[bate perioade de criz[, nervoase, dup[toate indiciile.

iunie-august Generalul Macedonski este numit =eful trupelor din tab[ra Floreasca =i comandant al garnizoanei Bucure=ti.

19 noiembrie Se na=te]n Bucure=ti, suburbia Sf. Dumitru, Ana, viitoarea so\ie a poetului, fiica lui Grigore I. Rallet =i a Elenei Sl[tineanu, descenden\i din familii boiere=ti muntene =i oltene. P[rin\ii Anei, care nu vor face cas[bun[, divor\`nd]nainte de 1882, s-au c[s[torit la 15 ianuarie 1861.

1869 *29 noiembrie* Alexandru Macedonski ob\ine un „certificat scolastic“ de absolvire a patru clase (]n 1867—1868), eliberat de G. M. Fontanin, directorul liceului din Craiova.

1870 *30 martie* Poetul]=i scoate din Craiova pa=aport pentru a merge „]n statele Europei pe termen de trei ani la studiu“.

iulie Plecare]n prima c[l[torie]n str[in[tate. Sose=te la Viena „spre a

se prepara s[intre la Facultatea de litere“. Aici boem[=i mici escapade sentimentale. Versuri.
26 noiembrie—8 decembrie Alexandru Macedonski debuteaz[ ]n foaia lui G. Bari\, „Telegraful rom`n“, din Sibiu, cu o poezie intitulat[*Dorin\a poetului*, datat[: „Viena, 3 dec. 1870, stil nou“.

1871 *ianuarie* Poetul pleac[din Viena, cu destina\ia Italia. Inten\ii de turism delectabil, pe care le pune cu mari satisfac\ii]n practic[.
martie Se afl[ ]n localitatea Riva, pe Lacul de Garda,]n nordul Italiei. Reverii. Versuri.
Se]nscrie la Facultatea de litere din Bucure=ti, ca student]n anul I.
august Plecare din nou]n str[in[tate, la Geneva. Boem[sub\ire]n continuare. Versuri. Studii mai mult dec`t problematice.
iarna Plecare din Geneva, din nou]n Italia, cu destina\ia Floren\a.

1871 *(septembrie)* —1872 *(31 mai)* }nscris *pro forma* =i la Institutul Schevitz din Bucure=ti.

1872 *februarie — aprilie* Poetul locuie=te la Floren\a, Via Magio 12. Puternice impresii turistice =i estetice. Prietenie roman\ioas[cu junele marchiz Ricardo Bergamasco. Confesiuni reciproce.
mai Plecare din Floren\a spre |ar[, *via* Vene\ia, unde face escal[. Cu acest prilej viziteaz[=i Lido. Trecere prin Triest. Aduce cu sine un bogat fond emotiv.
28 mai Macedonski sose=te]n Bucure=ti. Ambi\ii literare.
septembrie Apare volumul de debut *Prima verba*. Mici ecouri favorabile]n pres[.
Colaboreaz[cu versuri la „Transac\iuni literare =i =tiin\ifice“ =i la „Telegraful“.

1873 *23 mai* Public[ ]n „Telegraful“ o violent[poezie antidinastic[: *10 Mai*.
25 mai Pentru a-l pune la ad[post de urm[ri, Maria Macedonski]=i expediaz[fiul din nou]n str[in[tate. Poetul se]mbarc[precipitat la Giurgiu, cu destina\ia Viena.
29—31 mai Trece a doua oar[prin Vene\ia.
iunie Viziteaz[Stiria =i Tirolul. Nu mai ajunge]n capitala Austriei. La 20 iulie trece prin Pompei. Impresii italiene memorabile. }n\epat de I. L. Caragiale,]n „Ghimpele“, cu o epigram[,]n lips[.
septembrie Re]ntors]n \ar[. Popas recreativ la mo=ia Ad`ncata.

Poetul str[bate un puternic moment afectiv: reg[sirea locurilor copil[riei.

14 noiembrie Apare primul num[r al ziarului „Oltul“, de inspira\ie liberal[. Director: Al. A. Macedonski. }ncepe seria atacurilor antidinastice. Abundent[produc\ie de versuri.

iarna Mari sup[r[ri financiare]n familie. Maria Macedonski, pe punctul de a-=i pierde mo=iile de zestre. Revolt[interioar[a poetului]mpotriva creditorilor acaparatori.

1874 *martie* Macedonski]nfiin\eaz[, cu ajutorul colaboratorilor, societatea literar[„Junimea“. Convoc[ri regulate]n „Oltul“.

februarie—aprilie Colaborare la „Familia“.

29 iunie Violent editorial antiguvernamental. Poetul]ncepe s[fie urm[rit pentru delict de pres[.

8 iulie Este citat de primul-procuror al Tribunalului Ilfov. I se ia un interogatoriu, f[r[alte consecin\e imediate.

1875 *15 ianuarie* Invitat s[conduc[„Revista Junimei“. Se retrage de la primul num[r, unde public[versuri.

februarie }ncepe o activ[colaborare la „Telegraful“. Versuri politice.

15—16 februarie Macedonski public[dou[c`ntece antidinastice, stil Béranger: *G`ngavul politic din timpul domnilor str[ini* =i *Istoria unui prin\ de peste nou[m[ri =i \[ri povestit[de un g`ngav.*

24 martie Mandat de arestare lansat]mpotriva poetului pentru editorialul din „Oltul“ (29 iunie 1874). Guvernul are ferma inten\ie s[-i aplice noile dispozi\iuni ale codului penal]n materie de pres[.

aprilie Arestat la Craiova, la]nceputul lunii. Adus sub escort[ ]n capital[. Depus la V[c[re=ti, unde]mparte celula cu N. Fleva, „tribunul poporului“. Face mereu versuri satirice, vindicative, care apar cu regularitate]n „Telegraful“. }n]nchisoare trece prin st[ri de tensiune, alternate cu euforii =i vis[ri lucide. Nu ia totu=i]n tragic deten\iunea.

mai—iunie Campanie de pres[ ]n favoarea sa]n „Telegraful“. N. Fleva, eliberat]ntre timp, i se asociaz[ ]n „Aleg[torul Liber“. Poetul devine „eroul“ zilei.

7 iunie Judecat =i achitat de Curtea de jura\i a Tribunalului Ilfov. Pus imediat]n libertate.

decembrie Articole cu caracter doctrinar]n „Telegraful“,]n care exprim[=i idei republicane.

1876 *martie* Dezam[git de liberali — care, venind la guvern, nu-i recompenseaz[sacrificiul — poetul trece de partea diziden\ei, condus[de N. Blaremberg.

aprilie Se retrage din redac\ia „Stindardului“.

21 iulie Este numit director al Prefecturii jude\ului Bolgrad. Va gira, cu titlu provizoriu, =i func\ia de prefect. }=i ia serviciul]n primire cu mari ambi\ii administrative. De unde conflicte cu autorit[\ile =i factorii politici locali, inclusiv cu noul prefect, cu care polemizeaz[ ]n pres[.

19 septembrie Silit s[demisioneze]n urma]nc[lc[rii instruc\iunilor confiden\iale ale primului-ministru I. C. Br[tianu cu privire la trecerea peste frontier[a „voluntarilor“ ru=i]n drum spre Serbia.

noiembrie Colaborare efemer[la „Revista contemporan[“, de orientare antijunimist[.

1877 *aprilie* }ncepe s[scoat[, cu sprijin din culise, „Vestea“, „cel]nt`i ziar ce s-a v`ndut]n Bucure=ti cu cinci centime“.

14 iunie Numit de C. A. Rosetti]n postul de controlor financiar al jude\ului Putna. Prime=te =tirea cu mari sarcasme: „incalificabil[“. Refuz[„nostima func\iune“.

august—septembrie Polemici]n pres[ ]n leg[tur[cu atitudinea luat[ ]n aceast[ ]mprejurare =i cu orientarea politic[a „Vestei“, ziar de inspira\ie „obscur[“.

septembrie Devine „director-proprietar“ al acestei foi.

Reconciliere precar[cu liberalii,]n urma „]ncheierii p[cii“, ce „adusese o lini=te — un fel de]mp[ciuire]ntre partide“.

1877—1879 Colabor[ri intermitente la „Familia“.

1878 Scoate o nou[foaie, efemer[, „Dun[rea“. }n aceast[perioad[, care dureaz[cam doi ani, poetul „lanseaz[“ =i alte ziare: „Plevna“, „Fulgerul“, „Tr[snetul“, din care nu s-au p[strat exemplare.

8 martie Conferin\[la Ateneu: *Mi=carea literar[din cei din urm[zece ani*. Trezire a voca\iei de „magistru“. Simte impuls de a da directive literare. Ferm[orientare antijunimist[.

14 octombrie R[mas f[r[ ]ntrebuin\are, poetul solicit[lui M. Kog[lniceanu un post de ata=at de lega\ie. „Cunosc, dle ministru, limba francez[, german[=i italian[etc.“

13 noiembrie Numit director al Prefecturii jude\ului Silistra-Nou[, cu re=edin\a la Cernavoda. Activit[\i administrative, dar mai mult poe-

tice. Excursii arheologice, impresionat]ndeosebi de locul denumit Hinovul, care-i inspir[versuri libere. Sunt printre primele]n poezia european[.

1879 *24 martie—1 aprilie* Func\ia]nceteaz[prin desfiin\area jude\ului Silistra.

12 aprilie Numit administrator al plasei Sulina. Debarc[=i]n Insula +erpilor. Mari emo\ii de ordin senzorial =i estetic, transfigurate ulterior]n *Lewki* =i *Thalassa*.

Numit inspector financiar.

1880 *ianuarie—aprilie* Scoate „Tarara“, ziar satiric de format mic, violent antidinastic =i antiliberal.

20 ianuarie Apare primul num[r din „Literatorul“. Orientare antijunimist[. Continuitate ideologic[heliadist[. Antiburghezism declarat: a nu fi abonat este „semn de burt[-verdism“. Nucleul viitoarei =coli macedonskiene. Polarizare de discipoli,]ntruni\i cur`nd]n cenaclu.

Apropiere de V. A. Ureche, printr-un schimb de scrisori, cooptat patron literar. Cultivat intens. Rela\ii tot mai str`nse.

15 noiembrie Premiera pieselor *Iade=* =i *Unchia=ul S[r[cie*. Distribu\ie str[lucit[(A. Romanescu, +t. Iulian, C. Nottara, A. Demetriad). Succes. Publicate]n „Literatorul“: 15 ianuarie—15 februarie, respectiv: 15 martie—15 aprilie 1881.

1881 *14 iulie* Premiera piesei *3 Decembrie*. S-ar fi auzit „pl`nsete]n sal[“. Publicat[,]n august,]n „Literatorul“.

Alte ambi\ii teatrale: versiunea rom`neasc[a piesei lui Shakespeare *Romeo =i Julieta*.

noiembrie Apari\ia volumului *Poezii* (pe copert[: 1882). Ecouri imediate favorabile]n pres[, cu excep\ia „Convorbirilor literare“.

septembrie 1881—martie 1882: Decorat de V. A. Ureche, ministrul cultelor =i al instruc\iunii publice, cu medalia *Bene Merenti*, clasa I, „pe care n-o avea pe atunci dec`t V. Alecsandri“. Mare satisfac\ie moral[.

decembrie Apropiere efemer[de „Junimea“. Schimb protocolar de scrisori cu Titu Maiorescu. Macedonski particip[la c`teva =edin\e ale „Junimii“. Cite=te aici *Noaptea de noiembrie*. Solicit[=i i se accept[de c[tre Maiorescu dedica\ia volumului de *Poezii*.

1882 *15 iunie* Se voteaz[statutele societ[\ii „Literatorul“, sub pre=edin\ia de onoare a lui V. A. Ureche.

iulie Polemic[cu V. Alecsandri, atacat]n leg[tur[cu ob\inerea marelui premiu al Academiei Rom`ne. Faz[de violent[iritare antijunimist[, tradus[printr-o diatrib[ ]n versuri, V*ia\a de apoi*.

septembrie Public[,]n „Literatorul“, piesa]ntr-un act *Cuza-vod[*, recrudescen\[a sentimentelor sale antidinastice. Numit de V. A. Ureche „comisar extraordinar al Ministerului Cultelor =i Instruc\iunii Publice“. Inspector al monumentelor istorice. Func\ie „nommément crée“ pentru poet, retribuit[cu 1.000 de lei lunar.

1883 *10 februarie* C[s[toria civil[a lui Alexandru Macedonski „cu domni=oara Ana Rallet-Sl[tineanu, cobor`toare din Ghika, din Sl[tineni, din C`mpineni“ — „o c[s[torie de]nclina\iune“, 32.000 de lei aur dot[, 14.000 numerar.

24 februarie C[s[toria religioas[. Eveniment monden al capitalei. Numeroase omagii literare,]n frunte cu ale societ[\ii „Literatorul“.

iulie Nefericita epigram[ ]mpotriva lui Eminescu, punct culminant al unor animozit[\i =i polemici mai vechi, cu atacuri dure de ambele p[r\i.

august Articolul lui Gr. Ventura, *Un homme mort*, din „L'Indépendance roumaine“, dezl[n\uie o violent[campanie de pres[. Defec\iuni =i dezavu[ri ale discipolilor. Destr[marea societ[\ii „Literatorul“.

1884 *februarie* (?) Se na=te primul copil al so\ilor Macedonski, George.

1885 *27 ianuarie* „Literatorul“ anun\[retragerea poetului.

17 martie „Literatorul“]=i]nceteaz[apari\ia.

7 aprilie }ntrerupt[ ]n urma atacului concentric din pres[, publica\ia reapare, condus[de Th. M. Stoenescu, cu titlul „Revista literar[“. Subtitlul „Literatorul“ se p[streaz[, apoi dispare la 26 mai. Poetul — tenace —]ncearc[totu=i refacerea prestigiului.

21 aprilie Se na=te Alexis, viitor pictor. Studii]n Italia =i la Paris (1906—1912). Dup[r[zboi, se expatriaz[ ]n sudul Fran\ei, apoi]n Baleare. Ereditate artistic[nebuloas[. Aspira\ii cosmopolite.

1886 Moare George, primul s[u copil.

noiembrie—decembrie Reapare „Literatorul“ (dou[numere).

1887 *aprilie—mai* „Literatorul“, un num[r.

octombrie Colaborare la „L'Express-Orient“, foaia ambasadei \ariste din Bucure=ti.

noiembrie Scoate „Revista independent[“. Program estetic (*Introducere*). Revenire]n politic[prin comentarii de actualitate („Revista politic[“, „Buletinul politicii externe“). Orientare antigerman[.

Proiectul de a scoate din nou „Literatorul“, sub direc\ia lui B. P. Hasdeu =i cu sprijin financiar din partea lui Victor Bilciurescu rateaz[.

1887—1888 Lipsuri materiale tot mai acute. Noi schimb[ri de domicilii. Tentative infructuoase de reapropiere de Titu Maiorescu.

1888 *6 martie—10 aprilie* Editeaz[, cu bani pu=i la dispozi\ie de „opozi\ia unit[“, bis[pt[m`nalul „Stindardul \[rii“, zece numere, de \inut[antimonarhic[.

aprilie—mai Scoate „Rom`nia literar[“, ]mpreun[ cu B. Florescu, unde colaboreaz[ p`n[ ]n august.

17 iunie Se na=te Nikita, cel de al doilea fiu r[mas]n via\[. Vag literat =i chimist amator. Inventatorul „sidefului artificial“.

1889 *prim[vara* Numit]ntr-o comisie]ns[rcinat[cu reorganizarea „Monitorului oficial“ =i a „Imprimeriei statului“,]mpreun[cu A. Cantacuzin, G. Manolaki-Costachi Epureanu, Vintil[C. A. Rosetti =i C. Erbiceanu.

decembrie }ncepe s[colaboreze la „Rom`nul“, cu rubrica „Via\a bucure=tean[“.

1890 *ianuarie—aprilie* Continu[colaborarea la „Rom`nul“.

iunie—octombrie Reapare „Literatorul“ (trei numere).

Ciclu de „idile brutale“.

Poetul \ine cenaclu la Cafeneaua Fialkowski.

1891 Colaborare la „Revista literar[“. Continu[„idilele brutale“.

1892 *aprilie* Tentativ[de a ie=i din umbr[printr-o serie de conferin\e la Ateneu. V. A. Ureche, solicitat]n acest sens.

15 iunie—15 decembrie Reapare „Literatorul“ (7 numere).

15 iulie Articol]n „Literatorul“ despre *Poezia viitorului*. Manifest simbolist.

1893 *15 ianuarie—15 martie* „Literatorul“ (nr. 8—10).

15 aprilie „Literatorul“ (nr. 11) are ca directori: „principesa“ Maria D. Ghica =i poetul.

28 decembrie Premiera piesei *Saul*, scris[ ]n colaborare cu Cincinat Pavelescu.

1894 *ianuarie—mai* (?) Continu[„Literatorul“ (trei numere).

1895 *februarie* (?) Reapare „Literatorul“ (dou[numere).

martie Apare volumul de versuri *Excelsior*, dedicat lui Gr. M. Sturza, „Beizadea vi\el“. Numeroase dedica\ii sus\in[torilor s[i materiali. Republic[aci piesa *Cuza-vod[*, cu un adaos antidinastic.

noiembrie Recenzie ironic[la *Excelsior* de I. L. Caragiale.

15 decembrie Lung[scrisoare-memoriu lui Gh. C. Cantacuzino, potentat liberal. Stil patetic solicitant.

1896 *mai* Amestec pasional]n „afacerea“ caterisirii mitropolitului Ghenadie, motiv de agita\ie opozi\ionist[=i antidinastic[. Poetul vrea s[ia cuv`ntul la o]ntrunire la „Dacia“.

4 noiembrie Se na=te Constantin-Hyacint, cel de al patrulea fiu. Viitor actor.

1897 *1 ianuarie* }nceteaz[„Liga ortodox[“. Ghenadie capitulard]n fa\a guvernului, campania]=i pierde obiectul.

A doua edi\ie din *Excelsior*.

Apare volumul de versuri franceze *Bronzes*. Dedica\ii rom`ne=ti =i str[ine. Exemplare omagiale expediate lui Pierre Loti, Joséphin Péladan, Albert Mockel, Pierre Quillard etc. Recenzie]n „Mercure de France“.

1898 *februarie* Sosirea lui S`r Péladan la Bucure=ti. Macedonski =i]ntreg cenaclul]i ofer[o recep\ie zgomotoas[. Leg[tur[personal[cu ilustrul „mag“ franco-asiro-babilonian.

aprilie Serbare literar[ ]n scopul tip[ririi operelor. „Festivalul“ devine tot mai mult unul din expedientele macedonskiene tipice.

Public[pamfletul *Falimentul clerului ortodox rom`n*.

1899 *20 februarie* Reapare „Literatorul“.

ianuarie Discipolii proiecteaz[o serbare comemorativ[de 30 de ani de activitate literar[. Familiarii cenaclului: M. Demetriad, Al. Obedenaru, C. Cantilli, D. Casselli, Russe-Admirescu, Dragomirescu-Ranu. }n 1896, o scurt[perioad[, Tudor Arghezi =i Gala Galaction. Cultul poetului,]ntre\inut prin reviste obscure, moderniste: „Carmen“ (1898), „Via\a nou[“ (1898), „Revista modern[“ (1897—1901), „Pagini alese“ (1903), „Paloda literar[“ (1904).

10 iunie Reapari\ia „Literatorului“]nceteaz[.

1900—1901 Cenaclul, instalat la Cafeneaua Kübler, sfideaz[grupul de la „Sem[n[torul“. Dintre adep\i: Al. Bogdan-Pite=ti, +tefan Petic[, I. C. S[vescu, M. Demetriad, Al. Obedenaru, D. Karnabatt, pictorul +tefan Luchian, Vermont, N. Petrescu.

1901 *7 ianuarie* Conferin\[la Ateneu despre *Romantism*.

28 octombrie Apare primul num[r din ziarul „For\a moral[“. Noi campanii vindicative]mpotriva lui I. L. Caragiale =i a unor scriitori ardeleni. Izbucnirea „afacerii Caion“.

decembrie Sprijin propagandistic acordat lui Caion. Se]nscrie,]mpreun[cu fratele s[u, ca ap[r[tor]n procesul de calomnie intentat de I. L. Caragiale.
}ncepe s[traduc[*Faust.* }ncerc[ri de reapropiere de liberali, prin Spiru Haret, solicitat =i financiar. Bolnav.

1902 *ianuarie* Atacurile necontrolate, pur pasionale,]mpotriva lui I. L. Caragiale continu[.
15 februarie Conferin\[la Ateneu despre *Teatru =i literatur[*.
Fundeaz[, cu Gr. Tocilescu, M. Demetriad, N. I. Apostolescu =i Caion, Societatea oamenilor de litere, care devine Societatea oamenilor de litere =i =tiin\e din Rom`nia.
Apare *Cartea de aur,* culegere de schi\e =i nuvele. Finan\at[,]n parte, de Jean Th. Florescu, om politic =i discipol literar al poetului]n tinere\e.

1903 *27 aprilie* Moare Maria Macedonski, mama poetului.
Colaborare la ziarele „Rom`nul“ =i „Observatorul“. Articol-program (*Spre ocultism*) la revista „Hermes“, scoas[de Al. Petroff. Zvonuri de expatriere.

1904 *martie* Reapare „Literatorul“ (pe copert[totu=i =i „1903“) Dou[numere.
20 octombrie Dezam[git de liberali, poetul se]nscrie]n partidul conservator. Colaborare la „Liga conservatoare“.

1904—1905: Frecventeaz[„Cercul analelor“. Interesat de noi debutan\i.

1905 *iunie* Confirmat „cercet[tor de documente istorice cu privire la m[n[stiri“. Trecut]n buget la Administra\ia Casei Bisericii.
iulie Colaborare la „Liga conservatoare“.

1905—1906 Compozi\ia cenaclului modificat[ ]n parte prin noi seduceri: Al. I. Stamatiad, M. Cruceanu, E. Sperantia, Gr. Gregorian, M. Demetriad. Interior modest, transfigurat de poezie.
1 aprilie Confirmat prin decret „cercet[tor de documente istorice“. Intui\ii =i cercet[ri diletante despre constitu\ia materiei, natura electricit[\ii, propagarea luminii]n vid, consemnate]n manuscrise sub titlul *Paradoxe =i utopii =tiin\ifice*.

1907 *ianuarie* Scrie la „Via\a izraelit[“.
6 martie Comunicare prezentat[la „Société astronomique de la France“.
4 iulie Devine membru la „Société astronomique de la France“, la propunerea lui Camille Flammarion.

1908 *martie—mai* Planuri de plecare „definitiv[“, orgolioas[, din \ar[.

septembrie Scoate un num[r unic din „Revista de critic[=i literatur[“.

1909 *26 iulie—27 septembrie* Scrie la „Biruin\a“ articole]n chestiunea izraelit[. Accept[salariz[ri diverse]n vederea plec[rii.

iulie Breveteaz[cu Cristea A. Simionescu, directorul „Biruin\ei“, o inven\ie: un aparat de stins co=urile.

august—noiembrie Colaborare la „Vocea drept[\ii“. G`nd de expatriere limpede exprimat (22 noiembrie).

13 septembrie Devine director la „Vocea drept[\ii“, editat[de Mauriciu Schwartz.

1910 Apare „Revista clasic[“, num[r unic.

Ac\iuni de reclam[pentru lansarea inven\iei lui Nikita: „sideful artificial“.

august Proiect de plecare iminent[, „pentru totdeauna“,]n Fran\a,]n vederea exploat[rii „epocalei“ inven\ii. De asemenea, pentru lansarea piesei *Le Fou?*, de cur`nd terminat[. Aspira\ii de glorie european[.

4 octombrie }nso\it de Nikita =i Oreste, poetul pleac[la Paris. Ruta obi=nuit[, prin Italia.

25 decembrie Prima recunoa=tere critic[a operei lui Macedonski. Not[elogioas[de Mihail Dragomirescu]n „Convorbiri critice“.

1912 *februarie* Elogiat de discipoli (Al. T. Stamatiad, M. Cruceanu)]n „Rampa“, cu prilejul anchetei literare despre literatura nou[. Nou prilej pentru admiratori de a-i repune numele]n circula\ie.

24 februarie I se ia un interviu, din \ar[, pentru „Rampa“: *D. Macedonski despre literatura rom`n[.*

28 iunie }n drum spre \ar[, din Laiz-Sigmaringen, trimite presei o scrisoare public[la moartea lui Caragiale, „superior lui Mark Twain“.

iulie Re]ntors acas[dup[o absen\[de aproape doi ani.

octombrie Apare, cu sprijinul lui Ion Pillat =i Horia Furtun[, volumul *Flori sacre.*

1913 }n „Rampa“ =i „Flac[ra“]ncerc[ri sus\inute de a-l readuce]n literatur[=i]n con=tiin\a public[.

septembrie (]nceput) Revenit]n \ar[, prin Italia, cu escal[la Vene\ia. La]napoiere, epoc[de str[lucire a cenaclului, str. Doroban\i 23. Ceremonial nocturn. „Tronul poetului.“ Daruri simbolice. Participan\i:

Oreste, Horia Furtun[, Al. T. Stamatiad, Al. Dominic, Al. Mo=oiu, G. Stratulat, M. Romanescu, I. Pavelescu, N. N. H`rjeu, G. Bacovia, N. Davidescu, I. Pillat, Tudor Vianu, Adrian Maniu, I. Peltz (]n ultima faz[).

1914 *februarie—mai* Colaboreaz[la „Dreptatea“, ziar liberal.
Se pronun\[pentru neutralitate. Declara\ii publice antifranceze. Restructurare a con=tiin\ei: Fran\a, „patria intelectualilor“, i se pare]n decaden\[, iremediabil corupt[de spiritul burghez.
}ncepe s[lucreze la versiunea rom`neasc[a „marii epopei“, *Thalassa*.

1915 Ia cuv`ntul la o]ntrunire progerman[. Singularizarea face progrese.
27 septembrie Scoate „Cuv`ntul meu“, zece numere, „organ al intelectualilor“, foaie militant[ ]n favoarea neutralit[\ii, evident progerman[.
29 noiembrie „Cuv`ntul meu“]=i]nceteaz[apari\ia. Mare izolare social[=i moral[. Derut[interioar[dureroas[.
iarna Atac grav de anghin[pectoral[.

1916 *6 februarie* Reapare la „Flac[ra“. }ncepe s[i se publice *Thalassa, Marea epopee*, versiunea rom`n[, ref[cut[, a lui *Le calvaire de feu*.
iunie Public[primul ciclu din *Poema rondelurilor*.
14—27 august |ine un jurnal intim, *R[zboiul \[rii*. Perioad[de mare febr[interioar[. „Caz“ de con=tiin\[.
august }ncepe s[lucreze la *Moartea lui Dante Alighieri*, simbolizare a dramei propriei sale existen\e. Paralel, scrie =i o versiune francez[.

1917 Mari lipsuri sub ocupa\ie.

1918 *mai* Pamflet literar, *Zaherlina]n continuare*,]mpotriva lui E. Lovinescu, O. Tasl[oanu, Ovid Densusianu =i —]n genere — contra ultimei serii de detractori. Spiritul inconformist, combativ, ireductibil, viu p`n[la cap[t.
29 iunie Reapari\ia „Literatorului“. Revista devine organul „grup[rii intelectuale“. Sus\ine candidatura lui N. N. H`rjeu]n alegerile pentru constituant[. Candideaz[=i poetul, ambii f[r[succes. Din nou orientare progerman[inoportun[, lipsit[de pruden\[.
22 septembrie Moare Vladimir Macedonski, fratele poetului.
noiembrie Ovid Densusianu]l propune membru al Academiei Rom`ne. }i retrage candidatura c`nd afl[de articolul poetului despre *Feldmare=alul Mackenzen*.
decembrie Reorientare patriotic[dup[victorie. Entuziast „}n preziua

celeilalte Rom`nii“. Visuri grandioase de reconstruc\ie na\ional[, moral[=i material[.

1919 *ianuarie—februarie* Dezavu[ri nepl[cute din partea unor discipoli. Atacat violent]n presa na\ionalist[. Disculp[ri dramatice, sincere,]n articolul *C`teva cuvinte pentru dl Iorga*.

26 februarie Moartea Elenei Rallet-Sl[tineanu, mama Anei Macedonski, so\ia poetului.

martie—decembrie Noi compuneri =i public[ri de *Rondeluri*.

Scrie *Mustr[ri postume c[tre o genera\ie ne]n\eleg[toare*, testament spiritual, ap[rut postum.

Boala de inim[face progrese.

1920 *ianuarie—iulie* Ultima serie de *Rondeluri*. Poetul compune cele din urm[versuri.

februarie Transcriere febril[a operei]n vederea „edi\iei definitive“. Pensionat pentru limit[de v`rst[.

martie „Cazul Macedonski“ dezb[tut favorabil =i]n pres[.

19 mai }ncheie transcrierea =i revizia poeziilor pentru edi\ia „nec varietur“.

iulie—august Numit de Octavian Goga, ministrul cultelor =i artelor, =ef de birou clasa I. Socotindu-se retrogradat, refuz[demn aceast[„ofens[“.

septembrie |intuit definitiv la pat.

14 noiembrie Apare]n „Universul literar“ ultima poezie tip[rit[de Macedonski]n timpul vie\ii: *Rondelul apei din ograda japonezului.*

23 noiembrie Agonie. Consult medical decisiv.

23—24 noiembrie Pelerinaj emo\ionant de discipoli la patul muribundului.

24 noiembrie Poetul moare inhal`nd parfum de trandafiri, cerut cu aviditate.

27 noiembrie }nmorm`ntarea poetului la Cimitirul Bellu.

PRIMA VERBA (1872)

Strig[tul inimii

Av`nt[-te, suflet, prin dulce c`ntare
+i spune la lume, c`nd este tr[dare,
Ca s-o de=tept[m!
C[ci dulcea-ne \ar[tr[dat[greu este;
Rom`ne, la arme! Poetu-\i d[veste,
Cu to\i s[lupt[m!

}nvinge-vei oare? Nimic nu re\ine
Torentul ce curge =i spre mare vine,
De]nsu=i]mpins.
Zdrobe=te odat[=i lan\ul sclaviei,
Iar dup[-aceea te d[bucuriei,
C`nd tu ai]nvins!

Vezi cine-n t[cere, pumnalu-=i g[te=te!
Vezi sub aste roze c-aspida-=i t`r[=te
Un corp veninat,
D-aceea acuma, la arme, rom`ne!
Nimic dec`t lupta, alt nu-\i mai r[m`ne,
C`nd e=ti oprimat;

C`nd legea cea sanct[vedea-vei c[lcat[...
O lege prin lupte ce fu proclamat[!...
Nu! Nu vei t[cea;

Sub stindardul \[rii, cu to\i ne vom str`nge;
C[lc[torii legii vor zace]n s`nge;
Ne vom r[zbuna!

Rom`ne,-\i trebuie, spre a te conduce,
Un cap unde mintea, mai mult va str[luce,
+i tu-l vei g[si!
Un om ce renun\[la tot pentru \ar[,
Nu unul ce este o cumplit[hiar[
C`nd poate zdrobi!

Desperarea

At`tea chinuri m[tot apas[,
Cur`nd ca floarea voi ve=teji!
+i spun la oameni, dar ce le pas[
Dac-a mea via\[se va fini?
Nici consolare nu am]n lume,
Chiar r`d mul\ime de c`ntul meu.
Stinge-te, via\[, stinge-te, nume!
Suflete, zboar[la Dumnezeu!

Crezui odat[c-a mea durere
Ea se va stinge, dar eu m[sting!
C[ci nu am voie, =i n-am putere
Moartea ce vine ca s[o resping.
O consolare de l-ast[lume
Nu aflai]nc[la chinul meu.
Stinge-te, via\[, stinge-te, nume,
Suflete, zboar[la Dumnezeu!

}n van vegheat-am f[r[-ncetare,
Scriind]n versuri dulci lec\iuni.
Lumea-=i r`se d-a mea c`ntare,
R`se d-a mele lamenta\iuni!
+i vai! nu este streina lume:
Patria-mi r`se de chinul meu,
Stinge-te, via\[, stinge-te, nume,
Suflete, zboar[la Dumnezeu!

Al meu p[rinte servit-a]ns[,
Servit-a \ara unde n[scu;
Putu s[str`ng[, dar el nu str`nse!
}n s[r[cie el petrecu!
Oh! =i ce moarte]l lu[din lume!...
Dar r`de\i to\i de c`ntul meu.
Stinge-te, via\[, stinge-te, nume,
Suflete, zboar[la Dumnezeu!

V[duvi avute, recompensate,
}n aste timpuri sunt nencetat,
Cele s[race sunt del[sate...
Omul virtu\ii e insultat!
A=a ajunge a noastr[lume...
Pl`nsul opre=te c`ntecul meu.
Stinge-te, via\[, stinge-te, nume,
Suflete, zboar[la Dumnezeu!

Prin selbea-ntunecoas[

}mi place, c[tre sear[, prin selbea-ntunecoas[,
S[=ed l`ng[ un arbor, s[ c`nt =i s[privesc!
S-ascult a filomelei c`ntare-armonioas[,
+-a celorlalte paseri concertul]ngeresc!

S-aud murmurul dulce al apei cristaline,
Ce printre flori =i iarb[se scurge-nceti=or;
S[v[d razele lunii pl[cute, =-argentine,
Venind s[se reflecte]n micul r`u=or;

S[-mi v[d deasupra frun\ii plutind str[lucitoare
A stelelor lumine, ici-colo peste cer,
+i-n juru-mi umbra nop\ii a=a de-nc`nt[toare,
Ce-n lume r[sp`nde=te t[cere =i mister.

Atuncea c`t]mi place s[-mi uit d-aceast[via\[!
Chiar r[t[cind prin selbe s[-mi uit c[eu respir!
Iar numai c`teodat[din creieri-mi pe fa\[
S[se reflecte]nc[vrun dulce suvenir!

+i astfel s[trec noaptea prin selbea-ntunecoas[,
Nutrindu-m[cu aerul]mb[ls[mit de flori,
S[-mi uit prezenta via\[, at`t de dureroas[,
C[ci eu o voi relua-o]n rev[rsat de zori!

P O E Z I I (1882)

Ocnele

Guri deschise-n v`rf de st`nc[, galerii nem[surate,
Bol\i al c[ror arc se pierde]ntr-un haos neguros,
Astfel se deschid sub munte ocnele]nfrico=ate,
Cel de pentru vecinicie loc de munc[fioros!
Aci fumurile lumii nu pot s[se mai scoboare,
+i nici vaiete, nici lacrimi nu pot s[reurce-afar',
Iar pe ceruri de-arde]nc[binef[c[torul soare,
Pentru cei ce sunt n[untru str[luce=te]n zadar!
Sc[rile]n lungi spirale tremur[=-abia te poart[,
Pasul \i se-mpletice=te, spiritul e-ncremenit;
De te ui\i]n jos pe gur[, ca l-a Iadurilor poart[,
La privire \i s-arat[un abis nem[rginit!
Sute de lum`n[rele lic[resc]nnegurate,
+i din fundul ce-ngroze=te str[b[t`nd, pare c[-\i zic,
C-aci, una l`ng[alta, zac fiin\e vinovate,
Cu victime]nfierate de destinul inamic!
}ns[dac[chiar lumina p`n[sus abia p[trunde,
Zgomotul abia s-aude ca un vuiet subteran,
+i multiplele ciocane c[ror st`nca le r[spunde
Cad p-al s[rii stei de piatr[=i recad c-un murmur van.

Eu m-am cobor`t]n ele plin de-a lor imens[tain[
+i ca]ntr-un vis fantastic le-am parcurs =i le-am v[zut,

Catacombe]mbr[cate]ntr-a negurilor hain[,
Cum]=i prelungesc re\eaua pe sub muntele t[cut.
Zgomotul de voci confuze pare =-azi c[-l aud]nc[:
C`te inimi sf[r`mate, Dumnezeule,-am v[zut!
C`te chipuri sigilate de o suferin\[-ad`nc[,
Umbre searb[de =i triste pe la ochi-mi n-au trecut!
Am v[zut =i tinere\ea]n deplina-i b[rb[\ie,
Cu suavele ei forme =i cu mu=chii ei de fier,
Cu privirea ei]n care arde-o stea de poezie,
Ridic`nd de disperare pumni nemernici c[tre cer!
}n zadar sunt]ns[toate. Cel ce intr-aci o dat[,
Vinovat, sau poate numai, dus de un destin barbar,
Inim[, putere, via\[, s[-=i zdrobeasc[singur cat[,
+i s[lase-orice speran\[pentru vecinicie-afar’!
Am v[zut =i b[tr`ne\ea de ani mul\i ]n dou[ fr`nt[,
Cu o m`n[ tremur`nd[ridic`nd greul ciocan
Cum]=i plimb[ ]mprejuru-i ochii care te-nsp[im`nt[.
Ochi]n care nu mai arde nici-un sim\[m`nt uman!

Am v[zut... =i-n tain[sf`nt[ ]ntrebatu-m-am atunce,
Ce sunt oare-acele umbre =i de ce sunt ele-aci?
}ntr-a ocnelor urgie cine-n drept e s[le-arunce?
+i pe-a r[ului c[rare cin’ le-a-mpins a r[t[ci?
Ce?... Se na=te omu-ntr-]nsul cu a r[ului menire?
Merge el ca s[omoare numai pentru-a omor]?
Ce?... T`lhar te-a\ii la drumuri pentru gustul de r[pire?
Ce?... N-a=tep\i p`n[ce foamea vine a te dobor]?
Ce?... E=ti vinovat c`nd iarna se coboar[s[te-nghe\e,
F[r[s-aibi o buc[tur[, tu, nici copila=ii t[i?
Ce?... N-omori =i-i la=i s[moar[, pe c`nd pot s[se r[sfe\e
}ntr-a banului orgie bog[ta=ii n[t[r[i?

Dar ce drept mai mult ca \ie le-a dat Dumnezeu sub soare?
Pentru d`n=ii-a f[cut numai ca p[m`ntul s[dea rod?
}mi iei p`inea, —]mi iei via\a, =i]mi ceri s[nu te-omoare?
E=ti bogat, dar din spinarea bietului popor nerod!
Vai! Ce-am convenit cu to\ii a numi societate,
Mult mai demn[ca t`lharii e de-acest cumplit loca=!
Statul e o fic\iune, iar dreptatea, str`mb[tate,
Care duce omenirea dintr-un hop]ntr-un f[ga=!
Am v[zut... +i taina sf`nt[ce deplin m[cuprinsese
}=i lu[spre ceruri zborul p[r[sindu-m[-ngrozit...
Bol\ile lung vuvuir[, facla-n m`ini mi se stinsese,
Farmecu-ncet[, =-afar[, f[r[veste, m-am trezit!

Formele

(Satir[)

Forma-nghite ast[zi fondul, =-o justi\ie diform[
Trece-n fa\a lumii dreapt[, dac-a pus dreptatea-n form[!
Iar c`nd sufletu-\i c-un altul f[r[preot s-a legat,
Faptul]n concubinagiu este-ndat[proclamat.
Trebuia]n fa\a lumii s[t`r[=ti acea fiin\[,
Coram populo, iubirea s[-i aduci la cuno=tin\[,
+i cu fruntea]nclinat[sub beteal[, s-o expui
La sur`se cu-n\elesuri =i la poftele oricui!
Trebuia la ofi\erul situa\iei civile
S-o mai duci, ca s[-=i]nscrie numele pe vreo trei file,
+i pe loc, dup[ce popa *Isaiia* \i-a c`ntat,
Mul\umit s[pleci acas[spre a fi felicitat,
S[chemi lumea s[m[n`nce ciocolat[=i cofeturi,
S[ai pr`nz de gal[sear[, =-alte multe marafeturi,

+i la urm[comedia s-o pecetluie=ti c-un bal,
Ca s[-\i joace to\i mireasa]n v`rtejul infernal,
Iar c`nd, unul c`te unul, invita\ii mi te las[,
S[r[m`i cu mama-soacr[, sfe=nic neclintit]n cas[;
+i s-o vezi cum la ureche]i =opte=te-ncetinel,
Sub pretextul s-o scuteasc[de surprinderi de-orice fel,
Vorbe multe =i m[runte, care-o fac ca s[ro=easc[,
Ve=tejindu-i de pe frunte l[m`i\a fecioreasc[!
Singur c`nd te vezi]n fine, searb[d, rece, obosit,
„Te iubesc“]i spui alene, pe trei sferturi adormit,
+i la r`ndul ei mireasa, l-acel glas sfor[itor,
Fruntea-=i pleac[=i adoarme pe-adormitul t[u amor!
Iat[ce-nsemneaz[-ntocmai, legiuita cununie,
A societ[\ii de-ast[zi principal[temelie,
Form[ce nendeplinit[face din copii bastarzi,
Din femei, prostituate ce-ar fi bune s[le arzi,
+i din ta\ii de familii, ce de forme s-au scutit,
Mon=tri de neru=inare, oameni de dispre\uit!
Dac[treci la tribunale, spre-a l[sa c[s[toria,
G[se=ti iar c[=i-n dreptate forma-=i are-mp[r[\ia,
Astfel c[ ]\i pierzi averea dac-o form[vei sc[pa,
Sau de-a drept ajungi la ocn[ ]ntre vii a te-ngropa!
}n armat[este form[,]n dreptate este form[,
}n biseric[tot form[, =i-n gazet[rii — reform[.
Form[ ]n c[s[torie,]n virtute form[iar...
Forma este-n fruntea legii, fondul este la dosar!
Trebuie s[na=ti]n form[, dac[vrei s[por\i un nume;
Trebuie s[mori cu form[, dac[vrei s[pleci din lume;
La intrarea ta]n via\[, trebuie ca s[-\i pl[te=ti
Toate taxele intr[rii, c[de nu, te p[c[le=ti.
La ie=irea ta de-asemeni, f[r[form[nu se iese,

C[=-acolo ai de plat[atestate de decese!
}nsu=i eu, poet prin suflet,]n=ir`nd aici aceste,
F[r[ca s[cuget, poate, jertfesc formelor funeste,
+i umbl`nd pe-a lui orbit[, globul nostru vagabond
Poart[astfel]n spinare forme de-oameni f[r[fond.

Noaptea de aprilie

Mai \ii oare]nc[minte noaptea-n care ne-am iubit?...
Un moment! +i-n el o via\[de un secol am tr[it!
Pentru tine ce-am fost]ns[? Tot ce-ai fost =i pentru mine.
Un capriciu de o clip[pe-ale inimii ruine!
Iat[tot. F[r[-ndoial[, noaptea, c-o vei fi uitat
+i te miri de]ntrebare precum]nsumi sunt mirat;
Unul =-altul, de atuncea, multe nop\i avem de-acele
Ca s[ne-amintim de toate, este foarte-adev[rat!
Dar secretul]ntreb[rii, cunoscut inimii mele,
Nu e-al meu s[-l dau pe fa\[, =i-\i r[m`ne a ghici
Pentru ce aceste vorbe vin pe buze-a-mi r[t[ci:
„Mai \ii oare]nc[minte noaptea-n care ne-am iubit?...
Un moment!... +i-n el o via\[de un secol am tr[it!“

Eram tineri deopotriv[, vis[tori ca Poezia,
Gra\io=i ca Tinere\ea, dulci ca dou[s[rut[ri
Care-aprind pe buze rumeni ale dragostei-mb[t[ri!
Tu]n arte, eu]n versuri, ne-ncepuser[m solia,
Viitoru-n fa\a noastr[sur`dea, =i]ntre noi
Sta capriciul molatic; iar deschis pentru-am`ndoi
Se afla Musset pe mas[. Mai \ii minte, spune-mi, oare,
Frazele armonioase din poema-nc`nt[toare,

C`nd perdelele alcovei tres[reau? C`nd Rolla, mut,
}n be\ia cea din urm[sta cu sufletul pierdut!
Marion, pe-ale lui bra\e, o copil[! cump[rat[
Pe pre\ d-aur, de la m[-sa, se zb[tea nevinovat[!...
O! De ce n-am fost ca Rolla =i ca el s[fi f[cut
A-mi fi noaptea cea din urm[noaptea ce-am p[strat]n
minte?...
C`te suferin\e astfel nu mi-a= fi cru\at, =i c`t
N-a= dormi acum de bine printre mutele morminte,
Unde scapi de sc`rba lumii =i de-al traiului ur`t!

Spune-mi, draga mea... M[iart[c[era s[-\i zic pe nume!...
Po\i s[fii cu o femeie, dar de e=ti un om de lume,
Trebuie dup[aceea, doamn[, ca s[-i zici, =i eu,
Care fac din lume parte, ca un om cu manier[,
Pot s[sar pe ici, pe colo, c`te-un gard din drumul meu...
}ns[=i le-ai s[rit adesea... S[sar]ns[-o barier[...
Nu e-n gustul dumitale =i nu poate fi-ntr-al meu!...
Doamna mea, dar. Mai \ii minte?... Eu nu uit nimic... }nc`t
Focul ce ardea]n sob[parc[-l v[d. Tu=eai p-atunce
+i credeai c[Moartea, grabnic, are-n groap[s[te-arunce:
Ea lu[amorul nostru =i se mul\umi pe-at`t!
Este-adev[rat, desigur: Nu f[cusem jur[minte
Ca s[ne iubim o via\[cum se face-obicinuit!
Un capriciu de o noapte are altfel de cuvinte
+i, cu toate-aceste, o clip[c`t un secol ne-am iubit!
Luna nu era]n ceruri ca s-o am de m[rturie,
+i-nchiz`ndu-=i somnoroase ochii lor p[trunz[tori,
Stelele nenum[rate de pe bolta azurie
Dormeau duse prin v[zduhuri sub o grea manta de nori!
U=a chiar era-ncuiat[. Iar pe uli\a de=eart[
C`\iva n[t[r[i de frunte se luaser[la ceart[,

Atr[g`nd de la fereastr[pe un curios gardist,
Care, str`ns la cataram[,]n mundiru-i de cazarm[,
Dup-o lung[s[rutare, auzise-n cas[larm[...
Precum vezi, n-am nici un martor, =i e lucru foarte trist!...
Lemnele trosneau sub fl[c[ri =i se-ncovoiau]n dou[,
}ns[ ]n cenu=[mut[de atunci s-au pref[cut,
C[de-ar =ti ca s[vorbeasc[revenind la via\a nou[,
Multe-ar mai putea s[spun[ele, care ne-au v[zut!

A! de n-ai uita nimica din momentele trecute,
Dac[noaptea de aprile \i-a r[mas]n suvenir,
Vino, vom sorbi din cupa fericirilor pierdute.
Zilele vor curge line dup[-al nop\ilor delir!
Sunt at`t de t`n[r]nc[, inima mi-e-at`t de plin[,
Buzele-mi =optind un nume dup[dragoste suspin[!
E ciudat, f[r[-ndoial[, — c[sunt ani]ntregi de zile —
S[-mi reamintesc de-o noapte printre nop\ile de-aprile,
+i cu g`ndul dus la tine, vis[tor, s[m[trezesc
Cu o patim[ ]n suflet =i]n inim[c-un nume
Ca s[-mi fluture pe buze =i s[-mi spuie c[iubesc!
E ciudat, =i n-am ce zice, dar ciudat a=a cum este,
Face parte integrant[din a dragostei poveste:
Inima este-o enigm[=i iubirea un mister,
Le urmez, =i iat[totul: s[le]n\eleg nu cer!
De e scris]ns[departe unde te-afli-acuma, doamn[,
S[ui\i nop\ile de-aprile pentru nop\ile de toamn[
+i s[r`zi de-aceste versuri ale sufletului meu,
Uit[-le, dar las[-mi dreptul ca s[nu le uit =i eu,
+i s[-mi zic ca m`ng`iere pentr-o patim[ad`nc[:
„Mai \ii oare]nc[minte noaptea-n care ne-am iubit?
O mai \ii tu minte]nc[?...
}ntr-o clip[trec[toare c`t un secol am tr[it!“

Accente intime

}n zilele aceste c`nd inima expir[,
C`nd egoismu-n aer ca molim[planeaz[,
C`nd florile sim\irii din piepturi se reteaz[,
C`nd bunul trai e \inta la care se aspir[,
C`nd orice este nobil ne las[reci =i mu\i,
C`nd fruntea =i-o ridic[to\i oamenii c[zu\i,
De ce nu e putin\[s-adormi pe nea=teptate
+i tocmai peste-un secol, nemb[tr`nit d-etate,
S[te de=tep\i prin farmec la via\[=i lumin[,
C[lc`nd]ntr-un nou secol pe-a vechiului ruin[!

Nu pl`ng pe-o soart[crud[ce-n veci m[urm[re=te:
O inim[ce simte o dat[se zdrobe=te!...
De mic Fatalitatea]n cartea ei m-a-nscris
S[trec prin ast[lume cum trece un proscris,
Dar pl`ng c[nu v[d cerul ce-n ochi se oglinde=te
Prin ochiul Omenirii la inime transmis!
De c`te ori ]n tain[, cre`nd o lume-ntreag[,
Distrug pe cea real[, rup lan\ul ce m[leag[,
+i pentru alte zile m[simt c[sunt n[scut:
Familii, \[ri, fruntarii, le =terg prin cugetare,
+i ridic`nd pe tronu-i familia cea mare,
}n patrie comun[v[d globul pref[cut!
Sim\iri mici =i]nguste din epocile noastre,
Destule genera\ii]n scutecele voastre
Le-a\i]nf[=at, =i ele, tot prunce au r[mas:
Al secolului nostru cu secolul din urm[
Voi sunte\i compromisul spre-a face un nou pas;...
F[cutu-l-a\i?... R[spunde\i, c[ci secolul se curm[
+i cel[lalt de-acuma ridic[al s[u glas!

Ah! inima de lacrimi mi-o simt at`t de plin[;...
}n locu-v[, r[spunsul, sunt ele care-l dau!
Mai mult ca totdeauna povara ne]nclin[
+i se refuz[p`ine acelor care n-au!
Mai mult ca totdeauna p[m`ntu-acesta mare
Nu poate s[hr[neasc[pe to\i c`\i a n[scut,
Mai mult ca totdeauna, nimic e-o cugetare,
+-o frunz[e poetul de criv[\e b[tut!
S[racul =i bogatul n-au loc l-aceea=i mas[
+-aceea=i atmosfer[pe univers apas[,
Schimbarea nu exist[dec`t]n proceduri;
De sunt z`mbiri pe buze,]n suflete sunt uri;
Dispre\ul cov`r=e=te pe-acela ce nu =tie
C[lumea este-o cas[de joc de stos[rie
}n care se despoaie prin ori=ice mijloc
+i c[se-ng[duie=te s[aibi prin pozunare
C[r\i bine m[sluite spre-a face bancul mare,
Destul s[nu te prind[vreun altul mai excroc!

Eu nu visasem lumea, desigur, precum este,
+i c`nd m[de=tept ast[zi =-o v[d f[r[de veste,
}mi vine c`teodat[s[m[ascund, s[fug,
Sau singur, f[r[mil[, smintit, s[m[distrug,
S[nu mai v[d lumina din cerul plin de soare,
+i haina vie\ii-n zdren\e s-o lep[d la picioare!

S[rmani copii ce]nc[la s`n de scumpe mume
Z`mbi\i acestui soare, ne=tiutori de lume,
Voi, care-ave\i un suflet umplut de bun[tate
+i care-ave\i s[pierde\i acea virginitate
De cugete-aurite din inimi inocente,

Nen\eleg[tori]nc[de-aceste lungi lamente,
Cu frun\i mult mai senine c-al cerului azur,
Cu suflete curate ca focul cel mai pur,
De e =-a voastr[soart[ca s[intra\i ca mine
}n cercul unui haos de inimi]n ruine,
}nchide\i ochii vo=tri; ...Muri\i; nu mai intra\i;
Veni\i cura\i]n lume, ie=i\i din ea cura\i!

Ce?... Pl`nsul m[ ]neac[=i nu mai am putere
S[-n[bu=esc]n mine accentul de durere
C`nd mumele m-ascult[c-o trist[-ncremenire,
Privindu-=i copila=ii cu inima-n privire!
Ce?... Dragile fiin\e s[moar[?... }napoi!
Mori tu, poete searb[d, cu drojdii am[r`te,
Din care porne=ti lumii ne]mp[cat r[zboi!

S[mor!... Zilele mele sunt ast[zi hot[r`te...
Nenorocite mume, e prea t`rziu s[mor!
Dar dac-acea femeie ce-n p`ntecile sale,
}n zilele-i frumoase de glorii triumfale,
C`nd supunea destinul c-un z`mbet r[pitor,
Ursit[-a fost s[poarte pe bietul vis[tor,
O! dac-acea femeie ar fi putut s[=tie
Ce soart[preg[tindu-=i]mi preg[te=te mie,
Nu ar fi fost mai bine cu m`ini nendur[toare
S[m[omoare-ndat[=i-apoi s[se omoare?

Societate crud[, acuzatoare vecinic,
Sunt mul\i care lumina cer`nd-o l-al t[u sfe=nic
S-au ars, =-ale lor inimi ca ni=te urne sfinte
P[streaz[-abia cenu=a din mii de sim\[minte,

Sunt mul\i care-n mijlocu-\i =i-aduser[june\ea,
Ca s[-\i]mprosp[teze cu d`nsa b[tr`ne\ea:
Tu, absorbind degrab[prinoasele pe r`nd,
Te-ai folosit de ele =i i-ai privit c[z`nd,
+i-n loc ca s[-ntinzi m`na victimelor sim\irii,
Ai r`s. — Fatale timpuri! C`nd pl`nsul nu excit[
Dec`t r`sul ironic sau mila ipocrit[.
Asupr[-v[: planeze blestemul Omenirii!

Poe\ii

De ce ca norii cei de iarn[
Ce vin pe c`mpuri ca s-a=tearn[
Lungi strate de z[pad[,
Se str`ng pe unele frun\i june
Nori viforo=i, sumbre furtune
Ce se-mbulzesc gr[mad[?

Ori nu mai este-n ceruri soare,
+i-n lume via\[r`z[toare
Misteruri =i amoruri?
Ce patime-i]nsufle\e=te?
Vrun vis nebun]i urm[re=te
Cu vecinicile-i doruri?

De sunt nebuni, voiesc s[-i ap[r,
C[-n ochi au fulgere ce scap[r’
Sch`ntei de poezie,
+i nu e rar s[se]nt`mple
S[poarte-o lume]ntre t`mple
Pe care s[n-o =tie!

Cu ei vorbesc frunzele-n cale,
Cu ei =i apele pe vale,
+i bol\ile albastre!
Iar dac[au un corp de tin[,
Cu sufletele]n lumin[
Plutesc mai sus de astre!

De suferin\i, ei sunt exemple,
C`nd mor li se ridic[temple
+i falnice statuie!
}n via\[ ]ns[duc o cruce
Pe care to\i se-ntrec s-apuce
S[-i r[stigneasc[-n cuie!

+i nu e-n stare suferire
Ca s[-ntrerup[-a lor menire
+i nobil[, =i sf`nt[!
Lor nu le pas[de n[pastii;
Z`mbesc pe margini de pr[pastii;
Iubesc, m`ng`ie, c`nt[!

C`=tig[ p`inea lor prin trude;
Nenoroci\ii le sunt rude,
Copii, le sunt orfanii;
}i recuno=ti fiindc[-i latr[
To\i c`inii ce-au hr[nit]n vatr[,
To\i c`inii, to\i du=manii!

Cu cerul care le z`mbe=te,
Sunt curcubeul ce une=te
S[rmana noastr[lume!

„Poe\i“,]n valea cea de pl`ngeri
Lor li se zice,]ns[, „]ngeri“
E-n ceruri al lor nume!

Noaptea de septembrie

(La muz[)

Atunci c`nd dup[zile de lung[a=teptare
}mi ap[ru=i deodat[z`mbind, sufletul meu,
Crezui c[e=ti un]nger, de pace =i sc[pare,
Trimis s[m[rentoarc[la bunul Dumnezeu.

Tu nu erai un]nger, cereasc[n[lucire,
Dar cugetu-mi atuncea la pace se-nvoi...
|i-am dat a mea junie, mi-ai dat a ta iubire
+i scepticul]ndat[de cer nu se-ndoi!

Mi-ai zis: Poetul are o misiune sf`nt[...
El trebuie s[cread[=i n-am mai cercetat.
Poetul e o harp[: nu cuget[, ci c`nt[
Chiar el nu se-n\elege, dar este ascultat!

Prin lumile luminii se-ntrarip[s[zboare
+i-n urma sa de=ir[frumo=i m[rg[ritari,
P[m`ntu-n dep[rtare]l las[sub picioare
+i-mbr[\i=eaz[totul cu aripile-i mari!

+i m-am suit atuncea]n cerurile mute,
+i cerurile mute atuncea mi-au vorbit,
Eternul]n tot locul vibra pe]ntrecute,
Iubit[n[lucire, de ce m-ai p[r[sit?

}n sufletu-mi de t`n[r era-ntuneric mare,
Eram ca =i o barc[lipsit[de c`rmaci,
Veni=i, f[cu=i lumin[! Sufla=i, =i c-o suflare
F[cu=i s[-ntind[p`nze v`sla=ul nedibaci!

Prin funii, f[cu=i v`ntul s[treac[-n armonie,
+i fiecare not[zbura pe c`te-un val,
Priveam... =i fermecat[, cereasca Poezie
}mi sur`dea voioas[ =ez`nd pe-un verde mal!

}n jurul b[rcii mele, un stol de nereide
Venea ca s[se joace cu p[rul r`ur`nd,
A= fi putut chiar cerul atuncea a-l desfide,
Cu cerul eram]ns[, =i cerul mi-era bl`nd!

Z`mbeam la orice raz[ venea s[ m[ m`ng`ie,
Eram senin =i vesel =i Orient =i-Apus,
+i sufletu-mi]ntocmai ca fumul de t[m`ie
Pe-o not[de-armonie se ridica]n sus!

Furtuna de atuncea gemu trec`nd pe mare,
Catartele de tr[snet cu zgomot s-au zdrobit...
}n voia soartei mele lovind cu nendurare,
Cereasc[n[lucire, de ce m-ai p[r[sit?

M-a dus desigur v`ntul la maluri =i pe mine,
Dar inima din pieptu-mi de st`nci s-a sf`=iat,
+i nu mai cred acuma]n r[u, =i nici]n bine...
}n portul disper[rii furtuna m-a b[gat!

}n lume de-am fost,]ns[, ursit de-o crud[soart[,
S[am sf`r=itu-acesta, de-a= face ori=ice,
Mai bine-ar fi fost poate s[-mi la=i sim\irea moart[...
C`nd po\i vorbi cu vorba, cu inima de ce?

Ai dat tu oare via\[la inima-mi copil[
Spre a putea mai bine s[sufere-ntr-o zi,
La nimenea s[n-afle nici crez[m`nt, nici mil[,
+i-n van de suferin\e s[-ncerc a o p[zi?

I-ai dat tu oare via\[, dintr-]nsa spre a face
Femeia cea de uli\i ce n-are vrun secret,
Prostituata vil[, ce pl`nge pentru-a place,
Bacanta despletit[l-al traiului banchet?

+i facla unor g`nduri at`ta de funebre,
Pe loc ce se aprinse de ce s[n-o fi stins?
C[ci lacrimile-aceste, de-ar r[m`nea celebre,
+i tot era mai bine]n groapa rece-ntins!

}ncai de-aveam pe lume vreo altfel de menire,
}ncai de-a= putea zice =i eu c[am tr[it!
Dar nu; n-am tr[it]nc[, =i-n scurta-mi vie\uire,
Abia mi-e dat a zice, at`ta: „Am iubit!“

O! Muz[, vezi acuma cum via\a m[doboar[!
O! Muz[, ai fost crud[favoarea ta s[-mi dai!
Ai z`mbet de siren[=i s[rut[ri ce-omoar[,
Pe c`nd, nici imortale de-ajuns, pentru mor\i n-ai.

Noaptea de iunie

Musset a cugetat-o sorbind a ei r[coare
+i stelele de aur din cerul luminos,
+i tainica natur[ ]n falnica-i splendoare,
+i tot ce se-ntrevede]n haos, sus =i jos,
+i tot ce este-n suflet ca sf`nt[inspirare,
+i tot ce este-n creier ca vis sau cugetare,
+i tot ce este-n inimi ca patimi ori sim\iri,
Pe c`nd, pe r`nd, venir[cu dulci]nsufle\iri
S-alunece pe harp[-i,]ncet, ca o suflare
Ce-mpr[=tie prin aer parfum de trandafiri;
Musset a cugetat-o, dar el n-a scris-o. Oare
Voi-va ast[zi Muza din ceruri s[coboare,
}n mantia-i etern[de aur =i de-azur,
+i tocmai de la Sena, ce curge maiestoas[,
La D`mbovi\a noastr[,]ngust[=i tinoas[,
S[fac[s[revibre divinul ei murmur?

+i noi avem desigur un cer curat =i-albastru
+i inime voioase =i inime-n dezastru,
+i noi avem]n aer parfum =i melodii;
Avem pe Heliade; Alecsandri, un astru;
Avem Bolintinenii cu sfinte rapsodii;
Avem Dep[r[\enii, precum =i Fran\a sor[,
Avut-at`tea genii apuse-n auror[,
Dar ce n-avem, desigur, sunt suflete s[salte,
Sunt limbi ca s[vorbeasc[cu vocile]nalte,
De-aceia care c`nt[=i mor necunoscu\i,
Pierdu\i pentru-omenire =i \ara lor, pierdu\i!

A! Tu pl`ngeai amarnic, poete al durerii,
Atunci c`nd a ta voce invidii provoca,
Dar tu aveai cu tine l[starele puterii,
C[ci m`ndra tinerime mereu te invoca.
Cu tine n-aveai tronul, indiferent la toate;
Un Ludovic cel mare]n Fran\a nu domnea;
Dar tu aveai aceea ce nimeni n-are poate:
Amici care s[pl`ng[ c`nd sufletu-\i pl`ngea!
Femeia r[spunsese la sacra ta iubire,
B[rbatul r[spunsese la amicia ta,
+i c`ntecele tale zburau la nemurire,
+i nimeni nu le uit[=i nu le va uita!

Tu n-ai murit de foame]n trista ta c[dere,
+i n-ai v[zut]n lacrimi pe mum[-ta-n durere,
Prin c`ntecele tale n[scu=i neat`rnat,
+i Muza ta duioas[poet te-a consacrat,
Dar ea totdeodat[nu zise: „Mergi, poete,
S[fii numai ca martor l-a zilelor banchete
+i-o via\[dureroas[ ]n lume s[t`r[=ti“...
Iar c`nd voia s[fie de lauri coronat[,
}n tain[s[se-ncline pe fruntea-\i inspirat[,
Puteai]n candelabre s-aprinzi ca s-o prime=ti,
F[clii nenum[rate, sub care s[p[le=ti,
Cu t`mpla rezemat[ de m`ini, o-ntreag[noapte,
+i p`n[despre ziu[s-ascul\i ale ei =oapte,
+-apoi s-adormi de somnul fiin\elor cere=ti!

Puteai, dup[voin\[, s-alergi]n lumea mare,
Vene\ia s[-\i c`nte o dulce inspirare,
Prin s[lile dogale voios s[r[t[ce=ti,

S[zbori p`n[la Lido]n neagra ta gondol[,
Cu fruntea luminat[de-o sf`nt[-aureol[,
+i plin de o iubire etern[, s[iube=ti!
S[-\i pierzi orice iluzii, =-amorul s[-\i r[m`ie
Spre cer ca s[se-nal\e ca fumul de t[m`ie,
+i-n nop\i melodioase de august ori de mai,
Nou]nger, pe-aripi late, s[zbori p`n[la rai!

Puteai l`ng[Rachela, cu inim[de=art[,
Dar nobil[prin suflet =i nobil[prin art[,
S[ui\i a ta durere =i vocea s[-i ascul\i,
+i mult mai sus de secol, r`z`nd de calomnie,
S[te ridici deodat[pe bra\e de adul\i,
V[rs`nd]n a ta urm[torente de-armonie,
La care s[se-nchine du=manii c`t de mul\i!
Puteai, r`z`nd de versuri la front aliniate,
S[\e=i o nou[p`nz[de rime zdruncinate,
+i-ntr-]nsa s[amesteci real cu ideal,
F[c`nd pe a ta Muz[ ]n clip[s[creeze
Taverna-n care vinul s[curg[ca un val,
Al[turi cu palatul]n care s[viseze
}n mijlocul orgiei vrun nou Sardanapal!

Pe Malibran,]n care vibra melodioas[,
A]ngerilor voce din doma radioas[,
Puteai s-o faci celebr[, c`nt`nd pe-al ei morm`nt,
+i-n Rolla, de la ceruri, s[cazi p`n' la p[m`nt,
Iar fata s[-=i de=ire cu m`na ei roz-alb[
Monedele de aur cuprinse]ntr-o salb[,
+i d`ndu-le lui Rolla, acelui desfr`nat,
S[-i zic[: „Ia-le, du-te, =i joac[-le, c[ci poate,

Norocul s[se schimbe precum se schimb[toate!“
Dar Rolla s[-=i goleasc[paharu-nveninat,
S[-=i dea a lui suflare cu ziua ce se-ng`n[,
+i]nger, ca =i demon, prin nume s[r[m`n[!

Sublim poet, ca mine tu n-ai tr[it]n lume,
S[sim\i indiferen\a cum vine s[sugrume
Din inimile noastre, cerescul sim\[m`nt,
Ce sparge]nchisoarea-i de hum[, ca s[zboare
Spre tot ce este raz[, sc`ntei, parfum, splendoare,
Spre tot ce te ridic[ ]n cer de pe p[m`nt!
Ai suferit, desigur, dar niciodat[ ]nc[,
Oriunde te conduse destinul t[u incert,
Tu n-ai murit de foame, ca palidul Gilbert,
+i patria-\i, — ingrat[fiind, — \i-a zis: „M[n`nc[!“
C`nta=i cu toate-acestea un imn de-am[r[ciune,
Sarcasmele r`njinde pe buze-\i se-nt`lnesc,
Dar spune-mi oare-atuncea, izvor de goliciune,
Ce trebuie s[fac[acei ce fl[m`nzesc?
C`nd iunie sur`de cu nop\ile-nstelate,
S[c`nte sau s[ moar[, c`nd tu =i n-ai c`ntat?
S[pl`ng[, sau s[ r`d[, cu buze descle=tate,
C`nd \ie, =i condeiul din m`n[\i-a picat?
S[c`nte?... Pentru cine?... S[moar[?... Pentru cine?...
+i cine =tie, oare,]n moarte de e bine?...
S[pl`ng[?... }ns[ pl`nsul provoac[r`sul azi...
Pe c`t ai s[ ver=i lacrimi, pe-at`ta ai s[cazi!
S[r`d[?... Dar tot omul o ran[are-ntr-]nsul...
S[r`d[ ]ns[! R`sul provoac[singur pl`nsul!

Vioristul

Nu l-a\i cunoscut! Prin lume a trecut ca o n[luc[,
}nclinat pe-a sa vioar[cu un dor nespus de duc[!...
}ntr-o noapte viforoas[sub fereastr[-i m-am oprit,
De-armonii cere=ti r[pit,
+i z[rindu-i chipul palid la lumina unei lampe,
Chipul]mi aduse-aminte serafimi din biblici stampe,
+-ascultai zbur`nd prin vifor c`ntecu-i expir[tor,
Ca un fream[t lung de aripi dintr-al]ngerilor zbor;

M-atr[gea o simpatie tainic[spre a-l cunoa=te,
+i p[str`ndu-i amintirea printre alte scumpe moa=te,
}nt`mplarea vru odat[s[cunosc pe viorist,
S[-i str`ng m`na de artist!
Se pl`ngea adeseaoare c-a n[scut strein pe lume:
Fruntea sa nu se-nclinase pe-albul s`n al unei mume!
Muma sa era vioara =i amanta sa, tot ea,
Pe-am`ndou[ prin arcu=u-i le pl`ngea =i se pl`ngea!

Dorul ca s[aibi o mum[trebuie s[fie mare
Dac[locul s[i-l \ie]ns[=i arta nu e-n stare.
}ntr-o zi pe-a sa vioar[ ]l g[sir[mort; mereu
C`t l-am pl`ns =tiu numai eu,
+i pe piatra funerar[, dup[ultima-i voin\[,
S-a]nscris: „E trist]n lume ca s[n-aibi nici o fiin\[,
Nici un suflet s[-\i asculte c`ntecul expir[tor,
Nici un fream[t lin de aripi dintr-al]ngerilor zbor!“

Hinov

Sf[r`m[turi de urne — oriunde —
lespezi de marmor[mari
sub care zac at`\i legionari,
iat[Hinovul; —]n el s-ascunde
potopul de secoli ce-a curs.

C[lc`nd aceast[ \[r`n[mut[,
v[d ce nu vede\i voi:
umbrele-acelor eroi
ai c[ror urma=i suntem noi;
=i st`nd]n valea t[cut[,
]mi r`d de ritm
=i de-orice reguli]mi r`d;
ritmul meu e zgomotul
ce-l fac cu zalele lor.

}i v[d... s-arat[: sculatu-s-au to\i
de sub pietre...
Trec —
Trec sute; iat[-i: de-o\el le e coiful,
lat era romanul]n spete,-ondulat
avea p[rul; puternic bra\ul.

Roma veche]ntreag[
se-n=ir[pe dinaintea mea:
Consuli,
proconsuli,
matroane, copile, liber\i —

Roma veche]ntreag[:
pontifeci, apoi, =i vestale,
flamini,
saturnale. —
Salutare, etern[stea,
pe-aceste \[rmuri pribeag[.
T[ce\i, o! versuri de=erte...
+i tu, la p[m`nt, poete; —
trec Cezarii —
s[rut[p[m`ntul acesta:
e sf`nt.

Calul arabului

Arabul c[zuse]n aspr[robie,
Mu=chioasele-i bra\e legate era...
El n-o s[-=i mai vad[nici cort, nici so\ie,
Nici larga pustie
Ce-n veci treiera!

+i turcii-l vor duce cu d`n=ii-n cetate,
+i sclav ca s[fie va fi destinat,
+i p`n[ce-n pieptu-i un suflet va bate,
De-un dor ce abate
Va fi dominat!

Iar calul s[u falnic, u=oar[n[luc[,
Ce-n fug[se-ntrece cu paserea-n zbor,
+i ce, la s[geat[, — nainte apuc[, —
}n dar o s[-l duc[
Sultanului lor!

L-aceast[g`ndire, de lacrimi p`raie
Revars[-a lor und[pe negru-i obraz!...
To\i dorm; numai luna plute=te b[laie,
Sc[ldat[-n v[paie
Pe-un nor de atlaz!

Lumina-l ajut[=i calu-=i z[re=te,
Dar trist, la o parte, =edea priponit,
Cu ochiul s[u negru p[rea c[-i vorbe=te,
P[rea c[-l jele=te
}n dor ad`ncit!

Arabul atuncea, p[truns de sim\ire,
Pe br`nci se t`r[=te s-ajung[la el;
Mi=cat de-o]nalt[=i dulce g`ndire,
Spre-a lui m`ntuire
Lucreaz[cu zel!

Cu din\ii apuc[priponul cel tare,
}l mu=c[,]l roade =i-l rupe,-n sf`r=it:
Deschis[ ]i este pustia cea mare,
Cu alb[c[rare,
Cu s`n]mpietrit!

Dar calul atuncea, de br`nele-i late,
Cu gura-l ridic[, mi=cat de-al s[u dor,
Prin noapte, cu d`nsul, fantastic str[bate,
Nimic nu-l abate
Din falnicu-i zbor.

+i-n tropotul mare, trei zile gone=te,
C`nd, iat[c[-n zare albe=te un cort,
Arabul e-n via\[, =i calul sose=te,
Dar vai, c`nd s-opre=te,
S-abate jos mort!

Templul bog[\iei

Colos enorm de piatr[, maiestuos, splendid,
Cu zece por\i]nalte, ce-n fa\a-i se deschid,
Ai crede c[ ]ncape printr-]nsele oricine,
+i-n grab[ca s[intre o-ntreag[lume vine,
Dar c`nd ajungi la scara palatului de mor\i,
}n g[uri se preschimb[ ]naltele lui por\i,
+i intr[numai omul ce-ndoaie-a sa spinare,
Av`nd s[ se t`rasc[mai mult[-ndem`nare!

La suflet

O! Suflet, sparge-odat[ ]ngusta-\i]nchisoare
+i scutur[-te-odat[de lutul p[m`ntesc,
Ce-\i pas[dac[-n valea de vecinic[pl`nsoare
Mai sunt =i mai tr[iesc?

Ce-\i pas[dac[suf[r lovit de-o crud[soart[?...
Ce-\i pas[de injurii la cari sunt supus?...
Ce-\i pas[ca pe-o frunz[r[stri=tea de m[poart[?
Tu e=ti =i r[m`i sus!

Lupta =i toate sunetele ei

(Armonie imitativ[)

|ip — tr`mbi\e. |epeni pe cai, cavalerii
R[rir[-ale r`nduri. Rede=teptat-a
Titanica frunte a mun\ilor antici
Sunetul repede. — Tobe bat; — tab[ra
Arbor[flamure splendide! — Soarele
Póleie armele-armatelor. — Zgomotul
Urc[, semnalul de lupt[, lovitura
Tunului d`ndu-l. — Pe loc fac foc flintele;
Trap[t scadroanele =i se amestec[. —
Gloan\ele ciuruie-n piepturi =i sabia
+uier[. — Piepturi de piepturi se sf[r`m[,
Coifuri de coifuri se \and[r[. — Inima
Bate pe inim[, =i-mbr[\i=[rile
Nu se dezl[n\uie p`n[ce sufletul
Zboar[printr-]nsele. — St`nga vr[jma=ilor
Fuge-n dezordine. — Steagul pe Grivi\a
F`lf`ie. — Tunetul tunului duduie...
Bun drum, obuzelor!... Drum bun victoriei!
Tunetu-obuzelor este: Rena=terea!

Destinul

Se zice c[Destinul st[-n m`na omeneasc[...
A=tearn[-=i fiecare de vrea s[s-odihneasc[...
Medaliile,]ns[, au vers, ca =i revers...
Munce=ti =i mori de foame... Stai tr`ntor, faci palate...

Numeasc[-l muritorii, Noroc, Fatalitate,
Cu t[lpile-i gigantici apas[-n Univers!

}n cale ne st[vecinic privind la ori=icare...
+i-n clip[, de voie=te, te face mic sau mare...
Puternic fii ca Cezar, c[el te face mic;
Fii mic, c[te ridic[s[fii atotputernic;
El singur este mare, iar omul e nemernic,
Nemernic =i nimic!

Precum se duce fulgul oriunde v`ntu-l duce,
Oriunde hot[r[=te, — acolo ne conduce!...
S[r`dem sau s[ pl`ngem r[m`ne neschimbat,
E surd =i nu ne-aude; e orb =i merge-orbe=te,
Zbur`nd pe dibuite,]nal\[, ferice=te,
Coboar[nencetat!

A=teapt[-l cu r[bdare sau tremur[de fric[,
De vrea, el te scufund[, de vrea, el te ridic[!
V`rtej fatal, te bag[ ]n cercu-i de o\el,
+i, fac[-\i fericirea, sau chiar s[\i-o sugrume,
Pe fa\[puie-\i r`sul, sau dorul s-o consume,
Te \ine-nchis]n el!

}ntemeiaz[tronuri =i pe-altele sf[r`m[:
Un fulg e omenirea]n m`inile-i de-aram[!
Cu regi =i cu popoare se joac[nemilos!
Adeseori ridic[la culmile de stim[
Un suflet f[r[aripi, un corp m`njit de crim[,
+i-adeseori Virtutea r[m`ne trist[jos!

}n cartea sa fatal[pe to\i]nscri=i ne are:
Pe cer=etorul g`rbov =i pe-mp[ratul mare!
+i to\i deopotriv[ ]n fa\a lui r[m`n!
Dar el, de sap[-adesea =i drep\ilor morm`ntul,
}ncai au =i monarhii ce st[p`nesc p[m`ntul,
}ntr-]nsul un st[p`n!

La harp[

I

Precum]n gol un sunet nu d[nici o vibrare,
Astfel =i de pe harp[zbur`nd a mea c`ntare
Nu poate-n acest secol s[afle un ecou;
Dar tu, de tainici versuri, o! harp[dezmierdat[,
Urmeaz[-\i al t[u c`ntec, c[ci d`nsul]n veci cat[
A fi pentru al\i secoli melodios =i nou!

II

+opteasc[v`ntu-n frunze c-ajunge pentru tine,
Aga\e-se iedera de ziduri]n ruine,
Murmure valul m[rii c-un zgomotos tumult,
Sau tremure pe crinuri m[rg[ritari de rou[
+i trestia pl[p`nd[ml[die-se]n dou[,...
Tovar[=[iubit[, ce trebuie mai mult?

III

A dimine\ii raz[cu florile-i de aur
Nu pre\uie=te oare mai mult ca un tezaur?

+i v`ntul cel de sear[cu fream[tul s[u lin
Nu este armonia din cornul nemuririi,
Ce vine s[vibreze ca vocea fericirii
Oprind pe buze-un geam[t =i-n suflet un suspin?

IV

A! Nou[nu ne pas[de inime-mpietrite,
De epoce perverse, de suflete-njosite,
De secolii]n cari ne na=tem =i tr[im!
Plan[m mai sus de lume, c[ci noi, umbl`nd prin tin[,
Cu sufletele suntem]n raze =i lumin[
+i ne]ncepem via\a atuncea c`nd murim!

V

S[fie pe cer soare, ori tr[snet =i furtun[,
+i-n ziua cea mai sumbr[=i-n noaptea f[r[lun[
Alunec[pe harpe sufl[ri dumnezeie=ti,
Tresare-n valuri marea =i v`ntul le ]ng`n[
+i scutur`nd de pe-aripi a traiului \[r`n[
C[lc[m peste oricare necazuri p[m`nte=ti.

VI

A\i auzit vreodat[=optind printre ruine
Acele voci multiple ce nasc de tain[pline
Ciocnindu-se de bolta arcadelor sonori,
Aci tihnite-ntocmai ca unda lini=tit[,
+-aci r[zbumb[toare ca marea]n[sprit[
Izbindu-se-n m`nie, cu cre=tetul, de nori?

VII

C-acele voci multiple sunt coarde inspirate
Ce fac ca s[tresar[la tonuri caden\ate
Chiar firele de iarb[din v[ile ad`nci!...
Accente, cari noaptea, trec`nd ca o suflare
Produc acel lung fream[t vuind din dep[rtare
Prin scorburile sumbre c[scate printre st`nci!

VIII

O! Sunete sublime, p[trunde\i p`n’ la mine,
+opti\i-mi fericirea din zilele senine,
S[renfloreasc[ ]nc[june\ea-mi apun`nd;...
+i azi sunt flori pe ramuri =i-n ceruri mai e soare,
Cascade-armonioase =i dulci privighetoare
+i tei care se scutur-]n v`nturi tremur`nd!

IX

+i ast[zi mai sunt fluturi cu aripi luminoase
Sc[ldate-n praf de aur =i-n pietre pre\ioase,
Ce dau ocol luminii din lampe de cristal;
+i ast[zi cerul vars[pe frunzele p[lite
Dulci pic[turi de rou[ ]n soare poleite
C`nd ziua]=i de=ir[colanu-i de opal!

X

V[zut-a\i c[tre sear[o tainic[f`nt`n[
Atuncea pe c`nd ziua cu noaptea se ]ng`n[,
Pe c`nd, molatic, doarme p`r`u-ntr-al s[u val,
}nc`t de-abia se-aude un lin susur de ap[

+i zgomotul ce na=te din pic[turi ce scap[
}ntocmai ca at`tea m[rgele care cad?

XI

Asemenea =i via\a, trec`nd se scurge-ntruna,
+i zilele frumoase cad una c`te una
}ntr-al eternit[\ii abis ne\[rmurit;
Colanul poeziei tot astfel se de=ir[,
Poetul na=te, c`nt[, iube=te, se inspir[,
+i harpa coroneaz[morm`ntu-i]nnegrit!

XII

R[sun[a mea harp[s[zbor]n alte sfere,
S[las departe-n urm[pl[cerile-efemere,
S[m[ridic deasupra acelor nori de-atlaz,
S[merg p`n[-n eterul cu lacrime din stele,
+i s[-nt`lnesc]n cale-mi cometele rebele,
Iar raze purpuroase s[-mi puie pe obraz!

XIII

Nou]nger, de-ai vrea aripi s[-mi dai, — eu a= str[bate
Cu tine]mpreun[mai sus d-Eternitate!
A=]nh[ma la caru-mi planetele pe r`nd,
Mi-a= r`de =i de oameni =i de dumnezeire,
A= fi mai r[u ca Iadul, mai bun ca o z`mbire,
+-a= face-o lume nou[din tainicul meu g`nd!

Focul sacru...

Dac[prim[vara vine, to\i]ncep a lor c`ntare
Prin a ne vorbi de rou[=i de-a v`ntului suflare,
Sau pun`nd privighetoarea ca s[ c`nte-ntr-un dafin,
O rimeaz[foarte lesne c-un melodios suspin;
Fluturii vin mai la urm[, leg[na\i pe aripioare;
V[ile sunt]nsm[l\ate, c`mpurile,-nc`nt[toare;
V`ntul cu dulcea\[sufl[, paserile ciripesc:
Mii de =oapte, mii de c`nturi, mii de flori ce-mb[ls[mesc!...
Pretutindeni sunt parfume, crini suavi sau roze dalbe,
Vorb[ce-a fost n[scocit[ca o rim[pentru albe,
+i spre culme-a poeziei, ne vorbesc de c`te-un dor,
Ca s[bat[astfel c`mpii pu\intel =i]n amor!
Dac[vine apoi seara, d`n=ii scot ca din cutie
Stelele nenum[rate, plus o lun[argintie,
Plus un cer senin, =i-n fine, un zefir armonios
}ng`n`ndu-=i a lui voce cu p`r`ul t`nguios!
Iarb[verde! Aer dulce! Cer senin! Biat[natur[,
Iat[tot ce v[d]n tine! Focul sacru nu se fur[!

Tinere\ea

Iubesc frumoasa Tinere\e,
  Cu anii s[i de flori,
Cu z`mbete pe a sa fa\[,
  Cu ochi sc`nteietori;
}mi place fruntea-i coronat[
  De poezii =-amor,

De dulci iluzii care iute
Se nasc =i iute mor.
Cortegiul s[u e din speran\e,
Din vecinice izb`nzi,
+i pulbere de aur poart[
Pe aripe pl[p`nzi.
Adesea e cutez[toare
}ntocmai ca Icar,
+i p`n' la soare se]nal\[
}n zboru-i temerar!
}n totul e]nsufle\it[
De-al geniului foc,
+i egoismul nu g[se=te
}n sufletul s[u loc!
Pe-oriunde trece, r[sp`nde=te,
Ca foi de trandafiri,
Cu m`inile-i]mbel=ugate,
Idei =i dulci sim\iri!
S[-i zic[ori=icum, b[tr`nii
P[trun=i de reci fiori,
Ce drag[este tinere\ea
Cu anii s[i de flori!

Od[la condeiul meu

O! condei,]n ast[lume
Unde suf[r nencetat,
Unde mic =i f[r[nume
Eu cu tine am intrat,
Din pruncie, cu credin\[,

P`n[ast[zi m-ai servit,
Neajuns ori suferin\[
A ta voce mi-a-mbl`nzit;
Neav`nd alt[putere,
Aste versuri]\i dedic,
C[ci mi-e=ti singura avere
+i mi-e=ti singurul amic!

Eu de tine niciodat[
P`n-acuma n-am ro=it;
De o via\[nep[tat[
}mpreun[am tr[it!
Persecu\ii, calomnie,
}n picioare le-ai c[lcat,
+i lovind]n tiranie,
Steagul sf`nt l-ai ridicat!
Mi-ai dat zile =i putere,
+i, cresc`ndu-m[de mic,
Mi-ai fost singura avere,
Mi-ai fost singurul amic!

}n]ntreaga-\i carier[
Ai r[mas neat`rnat,
+i oricare barier[
}naintea ta n-a stat!
Pentru drept =i libertate
Ast[zi viu s[te dezgrop:
Ca deviz[ai: „Dreptate“,
„Libertate“ ai de scop!
Rennoind a ta putere,
F[-te mare din nimic,

C[ci mi-e=ti singura avere
+i mi-e=ti singurul amic!

Calea ta este spinoas[,
Dar]nvin=i dac[vom fi,
}ntr-o moarte glorioas[
Am`ndoi ne vom jertfi,
Vei scri ultima-\i c`ntare
+i apoi,]nvins de dor,
Te voi rupe cu-ntristare
+i m[voi culca s[mor!
}ns[nu... S-avem putere,
O! tovar[=e unic;
Tu mi-e=ti singura avere,
Tu mi-e=ti singurul amic!

Dumnezeu din cer te vede...
+tie scopul t[u dorit,
}n dreptatea lui te-ncrede
+i vei fi nebiruit!
Dac[-l chemi, el nu te las[:
El love=te]n m`r=avi
+i-n mi=eii ce apas[
Pe popoarele de bravi!
Scrie, lupt[cu putere,
F[r[team[de nimic;
Tu mi-e=ti singura avere,
Tu mi-e=ti singurul amic!

Scopul t[u e sf`nt =i mare:
A-mbl`nzi, a lumina,

A-nfr[\i pe ori=icare,
Orice frun\i a-nsenina;
A plivi din piepturi ura
+i]n inime-a s[di
Tot ce are bun natura,
Om cu om spre-a se-ngr[di!...
}nainte!... +i putere
Aibi, tovar[=e unic,...
Tu mi-e=ti singura avere,
Tu mi-e=ti singurul amic!

Lupta este]nceput[:
Mergi, =i nu te turbura!
Dumnezeu din cer ajut[
R[u-n v`nt a-l spulbera!...
F[r[mil[, — f[r[team[,
S[urm[m al nostru zbor!...
P`n[ c`nd oare s[geam[
}mpilatul muritor?
P`n[ c`nd?... S-avem putere!...
Focul na=te din nimic...
Tu mi-e=ti singura avere,
Tu mi-e=ti singurul amic!

N-auzi groaznic cum r[sun[
Tunetul ascuns]n nori?...
Nu veste=te vreo furtun[
Acel tunet tr[snitor?...
E furtun[mare, — mare, —
Carnefici! }ngenunchea\i!
E poporul]n turbare;

E dreptatea... Tremura\i!
Scump[arm[, cu putere,
Azi,]n fine, te ridic,
Dar r[m`i a mea avere,
+i r[m`i al meu amic!

Filozofia mor\ii

(Toast purtat la un banchet)

Eu nu voi zice Mor\ii c-o voce nen\eleapt[:
„Din mersul t[u o clip[mai stai =i m[a=teapt[!“
S[-mi dau a mea suflare, oric`nd, sunt preg[tit!
}n ea e libertatea, =i-n via\[, e robia...
Cu bra\ele deschise ne-a=teapt[Vecinicia...
Reintri iar]n s`nul din care ai ie=it!

Ea nu e-ngrozitoare cum unii vor s[fie;
Privirea sa e lin[ca bolta alb[strie.
}n ea se oglinde=te]ntregul Nenceput!
Pe grani\a lumeasc[e-o poart[triumfal[,
+i flac[ra din preajma-i de patime ne spal[,
Iar sufletele noastre le cur[\[de lut!

De s-afl[vreun spirit lipsit de-a ei credin\[!
Atunci e demn de via\[=i demn de suferin\[!
A nu mai fi-nsemneaz[a nu mai suferi!
Pe legea mea! Mi-e sil[s[dorm, s[beau =i iar[
S[-ncep acela=i lucru din zi =i p`n[-n sear[,
S[pot tr[i, nu]ns[, s[pot a =i muri!

Dar ce e dup[moarte?... Mai este alt[via\[
C`nd s`ngele s-opre=te de frigul ce-l]nghea\[?...
Un *Nu* ca s[rosteasc[ce om ar]ndr[zni?...
+i moartea ce e oare?... — Un somn de-odihn[sf`nt[,
}n care, lutul nostru, prin lut iar se fr[m`nt[,
Suprema preschimbare s[-=i poat[ ]nlesni!

H`rtia dac[arde, cenu=[este-o parte,
}n fum u=or pe dat[cealalt[se desparte;
A=a =i corpul nostru din dou[e-ntocmit:
La lut, r[m`ne lutul, de flori ca s[-l br[zdeze,
Iar gazele prin aer se duc s[-nvioreze
Acelea=i elemente din care au ie=it!

Sfintelor umbre care-a\i trecut,
Nu, voi prin moarte nu a\i murit,
Tr[i\i]n totul ce e v[zut
Din nev[zutul unde-a\i pierit;
Al vostru suflet este-n tot locul,
Zboar[cu v`ntul, arde cu focul,
Se afl[-n frunza care-nverze=te,
+opte=te-n apa ce =erpuie=te,
Respir[-n floarea ce-mb[ls[me=te,
}n noi tr[ie=te, tr[im]ntr-]nsu.
Mume cernite, =terge\i-v[pl`nsu,
Copiii vo=tri sunt tot cu voi!

Nu, nu se pierde-n lume nimic,
Nimic nu trece, totul e viu:
Firul de iarb[oric`t de mic
Ca =i \[r`na care-o s[fiu!

Zadarnic piatra cea morm`ntal[
Ne \intuie=te sub umezeal[;
Paseri pe d`nsa vin de s-adap[;
V`ntu-o izbe=te, ploaia o sap[!
Mu=chiul o roade, timpul o crap[;
Cade-n rugin[lac[t =i toarte:
Solda\i ai \[rii, merge\i la moarte,
Ve\i fi-n tot locul, ve\i fi =i-n noi!

Nu m[voi duce-n iad ca s[cat
Pe c`\i din lume n[luc[pier,
+i-n rai]mi pare prea dep[rtat,
C[-i lung[scara p`n[la cer!
Ci-n dou[vi\e t`n[r unite
Voi afla inimi]ndr[gostite,
Iar]n r[chite l[cr[m[toare,
Poe\i cu harpe dezmierd[toare,
Amante june]n orice floare!
Mume,-ntr-acele tulpini puternici,
+i]n stejarii de mun\i — eroi!

De moarte s[se team[fiin\a m[rginit[
Ce pune, ca s[scape de-o vecinic[ispit[,
Sf`r=itul veciniciei l-al traiului hotar;
Dar dincolo de groap[acei ce pot s[vad[, —
De-ar fi pe-ale ei margini =i gata ca s[cad[, —
Ca mine, pentru Moarte, de=erte-acest pahar!

Albaspina

Cre=tea un stuf de albaspin[
Ce]nflorea voios la soare,
Umbrind o cruce]n ruin[
Pe valea Grecii r[pitoare!

}n drum, tr[sura ni s-oprise,
+-apropiindu-ne de cruce,
Din florile ce-mbobocise
+i ce aveau s[se usuce,

Rupsei o ramur[-nflorit[,
+i cugetai, c[chiar]n groap[,
Speran\a de-om nedesp[r\it[
Cu omu-odat[nu se-ngroap[,

C[de-nso\e=te albaspin[
Pe om, =i-n moarte cu constan\[,
Emblema ei de farmec plin[
Nu strig[celor vii: „Speran\[?“...

Re]ntoarcerea

> „Fie p`inea c`t de rea,
> Tot mai bun[-n \ara mea!“
> G. Cre\eanu

Soarta care m[gone=te
Crucea poate c-o s[-mi dea,
}ns[dea-mi-o c`t de iute...

Voi purta-o-n \ara mea!
Salutare, cer albastru,
V[i =i dealuri, aer viu!...
Salutare, Rom`nie!...
M`n[, m`n[, surugiu!

Pribegind]n \[ri str[ine,
Ani]ntregi am suspinat,
+i din trista-mi dep[rtare
Sufletu-mi]ntraripat
C[tre Dun[rea cea lat[
M[f[cea ca s[reviu;...
Dun[rea m[readuse...
M`n[, m`n[, surugiu!

Recunosc orice potec[,
Orice ramuri, orice flori...
Patria-mi]=i desf[=oar[
C`mpii vecinic roditori!
Iat[pun\ile de b`rne,...
Morile, izvorul viu...
Iat[crucile vopsite...
M`n[, m`n[, surugiu!

Colo-n zare se ive=te
O clopotni\[lucind
+i pe culmea dep[rtat[
Vezi o cas[ ]n[lbind...
Acea culme]nverzit[
O rev[d precum o =tiu...
Mi-a v[zut copil[ria...
M`n[, m`n[, surugiu!

Dac[,]ns[, moartea crud[
Ca s[-mi ias[-n drum ar vrea,
Fac[-=i pofta c`t]i place...
Voi muri]n \ara mea!
Iar pe culmea]nverzit[
M[vor duce, mort sau viu...
Salutare, locuri sfinte...
M`n[, m`n[, surugiu!

R[spuns la c`\iva critici

(Fragment)

Nu pot s[zbor cu voi pe-o raz[...
Mi-e fric[luna s[nu caz[,
S[ne turteasc[ ]mpreun[,
C[-n Iadul cel de groz[vie
Am merge]n tov[r[=ie,
+-atuncea: Noapte bun[!

Dar dintr-a mea junie dus[
}n]ntristarea mea nespus[
Mai am pe nea=teptate
Ca s[-mpletesc]nc[ghirlante
Pe fruntea sfintelor amante
Un =ir de foi uscate!

Voi prefera\i]n l[cr[mioare
Ca]ntr-o baie r[coritoare
S[v-afunda\i p`n[ la g`t,

+-astfel din apa lor c[ldicic[
S[da\i afar[o c[rticic[
        Bun[de leacuri =i de ur`t.

Ei! Z[u!... Voi poate c-ave\i dreptate
+i pute\i pl`nge,]n libertate,
Dureri pe care nu le-a\i sim\it!
Le pute\i pune =i pe h`rtie...
Lumii ce-i pas[?... Ce-mi pas[mie?...
Nu v[voi spune ce-am suferit!
Marturi zadarnici nu v[voi face
A suferin\ii care-n piept zace,
Adev[rata durere tace!
+i-ascunde fa\a =i pl`nge-n umbr[,
O =tie numai noaptea cea sumbr[,
Care-o-nvele=te ca-ntr-o manta!
}nc`t de visuri, v[cer iertare,
Nu pot s[umblu pe nori c[lare
C`nd pot la d`n=ii a m[uita!
Ca s[bat c`mpii, cum fac nebunii,
Nu se mai poate ca s[m[-nv[\...
Al\ii s[umble c[l[ri pe b[\...
Genul meu este al *Ra\iunii*!

Rima din urm[mi-aduce-aminte
C-am pus pe *iune* de trei silabe;
De la *p[=une* venind pe labe
Un critic,]ns[, m[cam dezminte;
Urmeze-=i treaba, c[-i fac hat`rul...
De-o vrea *p[=unea* s[-=i prelungeasc[,
Nimenea n-are ca s[-l opreasc[,
+i cal de ast[zi va fi cat`rul!

Aici desigur c[este vreme
A-mi lua seama =i a m[teme
C-am]nceput-o cu foi uscate
+i le pui toate amestecate;
N-am spus nimica despre delire,
+i n-am]n versuri nici o sim\ire,
Ba chiar =i =chioape, c`nd ispr[vesc,
Cu foarte multe m[pomenesc.

Nu e-ndoial[, p`n[la ceruri
Nici de-ast[dat[nu m-am urcat:
N-am pus enigme de dezlegat!
}n poezie nu am misteruri...
Tot ce-am scris este ra\ionat!
Proz[rimat[, curat[proz[,
C[-n cer a= face stranie poz[!
Calea de mijloc iar n-am \inut
Dac[-n v[zduhuri nu m-am pierdut,
+-ar fi fost bine, barem pe-o stea
Ca s[-mi iau zborul p`n[la ea.
+-ajuns acolo, s[bat]n cer
Un cui de aur sau chiar de fier,
Ca s[-mi leg sacul =i s[m[leag[n;
}nchis]ntr-]nsul ca]ntr-un leag[n,
S[v[d p[m`ntul st`nd la picioare
+i d`nd t`rcoale pe l`ng[soare,
Iar]ntre soare =i-ntre p[m`nt
          S[stau s[c`nt!

V`nturi turbate g[seam destule,
C`te =i-n lume fiin\e nule!

Raze de stele lesne g[seam:
Puteam prea bine s[iau un dram!
Praful de aur, oricum, nu stric[,
}n cantitate mare sau mic[!
Destul s-ajung[s[poleiasc[,
C[treci chiar marf[dobitoceasc[;
G[seam,]n fine, un dram sau dou[
Din aurora cu buzi de rou[,
+i chiar acele comete antici
Care se plimb[cu cozi gigantici
Puteau prea bine ca s[-mi dea mie
Dintr-a lor coad[portocalie
M[car un petic, s[-mi]nf[=or
G`ndul meu vecinic r[t[citor!
. . . .

EXCELSIOR (1895—1897)

Val\ul rozelor

Pe verdea margine de =an\
Cre=tea m[ce=ul singuratic,
Dar v`ntul serii nebunatic
Pofti-ntr-o zi pe flori la dan\.
}nt`i p[trunse printre foi,
+i le vorbi cu voce lin[,
De dorul lui le spuse-apoi,
+i suspin[— cum se suspin[...

+i suspin[— cum se suspin[...

Albea\a lor de trandafiri,
Z`mbind prin roua prim[verii,
La m`ng`ierile-adierii
A tres[rit cu dulci sim\iri.
P[reau n[luci de carnaval
Cum se mi=cau catifelate,
G[tite toate-n rochi de bal,
De v`ntul serii s[rutate,

De v`ntul serii s[rutate.

Sc[ldate-n razele de sus,
Muiate]n argintul lunii,

S-au dat]n bra\ele minciunii,
+i r`nd pe r`nd]n v`nt s-au dus.
Iar v`ntul dulce le =optea,
Lu`ndu-le pe fiecare,
+-un val\ nebun se]nv`rtea,
Un val\ — din ce]n ce mai tare,

Un val\ — din ce]n ce mai tare.

Excelsior

Sub luna plin[,
Cu farmecul ce-n jos se las[,
Oricare coperi= de cas[
E balt[de lumin[.

Albastra noapte
E toat[ploaie argintie,
Un vis de-nalt[poezie,
De c`ntec =i de =oapte.

Din lumi astrale
Magia]nf[=ur[toare
Cuprinde]n a ei splendoare
A pl`ngerilor vale.

Sub pulberi de aur,
Sub stele, flori sc`nteietoare,
Ce griji pot fi predomnitoare,
+i ce destin, balaur?

O! cer, natur[,
O! Dumnezeu, mister albastru,
M-ai ridicat peste dezastru,
Peste blestem =i ur[.

Stepa

I

}n zadar, asupritoare, omenirea-nainteaz[,
Stepa larg[e =i ast[zi un domen necucerit;
N-o despintec[nici pluguri, nici ora=e n-o br[zdeaz[.

Pe sub iarba m[t[soas[, cu talaz ne\[rmurit,
Se revars[, f[r[margini, printre locuri ml[=tinoase,
+i de ceruri se izbe=te alerg`nd spre r[s[rit.

}n acea s[lb[ticie de pustiuri onduloase,
}n picioare calc trecutul, corp =i suflet m[cufund,
Uit o via\[am[r`t[ de ultragii s`ngeroase,

O rena=tere]ntreag[ ]ntr-un vis tot mai profund.

II

+i sub aripa ciudat[ce mi-o simt trec`nd pe frunte,
M[rev[d b[iatul t`n[r cu superbe-nsufle\iri,
Blond copil, care cuteaz[preursirile s[-nfrunte.

Liberat de-or[=enismul sub\iatelor sim\iri,
Diezat[nu mai \ip[nici o voce p[tima=[,

Stepa, stepa se]mbrac[cu solare r[zl[\iri.
Verdea papur[vuie=te pe c`mpia uria=[:
Flori albastre =i flori ro=ii, libelul[=i \`n\ar,
Sc`nteiaz[ ca-ntr-un c`ntec de idil[dr[g[la=[,

+i]ntinderea sclipe=te, =i sunt singurul ei \ar.

III

P[rul meu aprins de soare este tot o sc`nteiere...
Caldul s`nge prin artere n[v[le=te,]nte\it...
Pentru calul str`ns]n pulpe sunt s[lbatic[durere.

De-o n[prasnic[putere m[resimt]nsufle\it...
Pe potrivnica fecioar[a= turba-o sub pl[cere,
+i du=manul, dintr-o dat[, l-a=]nfige sub cu\it.

Pe-arm[sarul meu de step[, ca n[luc[orbitoare,
Trec, v`rtej de aur ro=u, de nisip]nf[=urat,
+i c`nd luna stoarce lapte peste iarba =optitoare,

Stele clare privegheaz[cortul meu nem[surat.

IV

La m`nerul unei spade peruzeaua c`nd z`mbe=te,
Radiaz[o poem[, g`nd pe suflet domnitor,
C`nd joci calul ]n boestru sau c`nd pintenu-l iu\e=te.

}ntr-o magic[splendoare zbori de lume uit[tor,
Nici s[geata nu te-ntrece =i te-av`n\i f[r[-ncetare,
Sub un farmec de himer[, dup[ea urm[ritor.

Din real ie=it afar[nu mai e=ti ca ori=icare,...
Te-nzestrezi cu m`neci ro=ii la tunic[de satin,
Chipe=, nalt, cu stem[-n frunte, pleci pe visul t[u c[lare,

+i se uit[, =i se uit[mizerabilul destin.

V

}nainte! este =oapta ce din toate se ridic[...
Printre sm`rcuri se de=ir[ caravana ce p`nde=ti,
+-a mongolilor escort[e o stavil[prea mic[;

Mai avut[va fi prada dec`t singur te g`nde=ti...
Melancolic[te-a=teapt[fidan\ata pe confine...
C[purtat[fu]n suflet vei putea s[-i dovede=ti...

}nstela-vei p[rul negru cu o spuz[de rubine,
Strecura-vei,]ntre s`nuri, diamantul sugestiv,
Pe grumazurile albe l[cr[ma-vei perle fine...

Fericirea este, poate,]ntr-un z`mbet fugitiv.

VI

}narmat cu b[rb[\ia ce-nseta pe Michel-Angel,
Nimicit[o vei \ine sub triumful masculin,
Vis]n care te va crede o-ntrupare de arhangel.

Nentocmind dec`t un suflet, c[ci a ta va fi deplin,
}ntr-o noapte o vei smulge =i de mam[=i de \ar[,
Alba lun[, dup[dealuri, c`nd alunec[-n declin.

Fericit[, o vei duce sub un cer de prim[var[,
Iar pe ierburile stepei, un palat miraculos,
}l vei face, ca prin farmec, dintr-o dat[s[r[sar[,

}ntinz`ndu-=i umbra-n veacuri enigmaticul colos.

VII

Dar un criv[\ n[puste=te viscolirea lui brutal[...
Inspirarea exaleaz[un suspin automnal,
+i pustia]nghe\at[se desf[=ur[fatal[.

Via\a]ns[nu-nceteaz[cursul ei fenomenal,
Din cenu=a cea mai rece, izbucne=te]nfocat[,
Se va-ntoarce, se va-ntoarce, str[lucitul Germinal.

+i mi-e inima, zadarnic, de r[stri=te]ncercat[:
Pentru veci, sub dezn[dejde, nu se poate morm`nta...
E tot raiul de-alt[dat[, e tot cuibul de-alt[dat[...

Ce-a-nflorit, re]nflore=te, ce-a c`ntat, va mai c`nta.

Cu mor\ii

Cu viii nu mai am de-a face
        De mult,
+i foarte des, c`nd totul tace,
Chem`nd pe mor\i, ce dorm]n pace,
        I-ascult.

Din gropi ei vin =i m[-nconjoar[,
        Ei vin,
C`nd liliacu-n noapte zboar[,
C`nd dealu-n umbr[se-nf[=oar[
        Deplin.

Din lumea lor necunoscut[,
        R[sar,
+i c`nd =optesc cu voce mut[
Poema cea nepriceput[
        Tresar.

}i simt pe loc ce au s[vie,
        C[ci sunt
Ca un parfum de vecinicie
Sau ca o floare-alb[strie
        }n v`nt.

Pe zidul alb de la odaie,
        Urc`nd,
Z[resc u=oara lor v[paie
Verzuie, oache=[, b[laie,
        Pe r`nd.

Cu totul osebi\i de lume,
        U=ori,
Dorin\i, nici griji n-au s[-i consume,
Suavi ca ni=te dulci parfume
        De flori.

Sunt din atome nev[zute
        |esu\i,

+-amesteca\i pe]ntrecute,
Resimt pl[ceri necunoscute,
T[cu\i.

Iubind sim\irea ce m[poart[
Spre ei,
Sunt]nsetat de-aceea=i soart[,
C[ci nu se afl[-n lumea moart[
Mi=ei.

O! mor\i frumo=i, veni\i]ntruna...
Cu voi
Nu vine ura, nici minciuna
S[r[scoleasc[iar furtuna
Din noi.

Vis de mai

Spre mun\i s[merg,
}n zbor alerg
Cu g`ndul,
+i trec prin v[i,
Pe tainici c[i,
De-a r`ndul.

Prin r`pe-ad`nci,
Pe nalte st`nci,
Prin sate,
Degrab' zidesc
S[locuiesc
Palate.

Dar tot cu zor
Le =i dobor,
+i-n urm[,
Ca Stan ori Bran,
M[fac cioban
De turm[.

Iar sub alun
M-apuc s[sun
Din bucium.
}nal\ii mun\i,
Din t[lpi, la frun\i,
}i zbucium.

}ndr[gostesc
De-nnebunesc
Pe Rada,
Iar flori, panglici,
I-aduc de-aici
Cu lada.

}ntinerit
M[v[d, uimit,
}n ciuturi:
Am p[r b[lai,
E zi de mai,
Sunt fluturi.

Adese iar
Un arm[sar,
}n prip[,

Mi-aleg pe plac,
+i-n pulpe-l fac
De \ip[.

Iar c`nd pe cer
S-aprind =i pier
Rubine,
S[fug[-l las,
F[r[popas,
Cu mine.
C[ci s[tot zbor
Un tainic dor
M-apuc[,
Ne]ncetat,
Uit`nd, uitat,
N[luc[.

Psalmi moderni

I *Oh! Doamne*

Oh! Doamne, r[u m-ai urgisit,
}n soarta mea m-am]mpietrit:
R[m`n ca marmura de rece...
S[pl`ng, s[suf[r, am uitat.
Am fost un c`ntec care trece,
+i sunt un c`ntec]ncetat:
R[m`n ca marmura de rece...
Uscat e tot ce-a]nflorit,
Entuziasmul a murit,
+i a mea inim[a-nghe\at...

Am fost un c`ntec care trece
+i sunt un c`ntec]ncetat.

II *|[r`n[*

|[r`n[ — suntem to\i \[r`n[,
E de prisos orice trufie...
Ce-a fost,]n veci are s[fie...
Din noi nimic n-o s[r[m`n[.
Zadarnic falnice palate
Sunt]n p[m`nt r[d[cinate:
Nici o pieire nu s-am`n[.
Despo\i, cu frun\i]ncoronate,
Poe\i, cu harpe coronate,
Filozofi, oameni de =tiin\[,
P[g`ni, vesti\i prin necredin\[,
Nici o pieire nu s-am`n[...

|[r`n[, suntem to\i \[r`n[.

III *Iertare*

Iertare! Sunt ca orice om:
M-am]ndoit de-a ta putere,
Am r`s de sfintele mistere
Ce sunt]n fiecare-atom...
Iertare! Sunt ca orice om.
Sunt tic[losul peste care
Dac[se las[o-ntristare
De to\i se crede prigonit,
Dar, Doamne, nu m-ai p[r[sit...

Sunt om ca orice om — iertare.

IV *Du=manii*

Du=manii mei se]nmul\esc
+i nedreptatea m[-nf[=oar[...
Abia mai pot s[mai tr[iesc
De cine n-am l[sat s[moar[,
Alearg[to\i =i m[-nnegresc,

Ah! Via\a nu este u=oar[.

V *Zburam*

Zburam pe aripi str[lucite...
Copilul cel de alt[dat[
Nevinovat ca =i o fat[
Neve=tejit[de ispite,
E azi mocirla noroioas[
Cu ad`ncime-ntunecoas[
+i cu miasme otr[vite.
Sunt eu de vin[, sau nu sunt,
Oh! Dumnezeule preasf`nt,
Auzi-mi glasul poc[in\ei,
Red[-mi puterea biruin\ei,
Ref[-m[omul care-am fost
Sau d[-mi ob=tescul ad[post...

Zburam pe aripi str[lucite.

VI *+i-au zis...*

+i-au zis: — e singur — e pierdut:
Asupra mea se n[pustir[...
Onoarea mea o nimicir[,

Am s`ngerat, dar am t[cut.
M[ ]njosir[, m[lovir[,
Cu mici, cu mari m[r[stignir[;
Din inim[nu mi-au l[sat
Un singur col\ nesf`=iat.
Fra\i, rude, to\i m[du=m[nir[,
Pe c`t pl`ngeam, pe-at`t r`njir[,
O \ar[-ntreag[s-a-ntrecut
S[-mi dea venin — =i l-am b[ut.

Dar, Doamne, nu te biruir[.

VII *C`t am trudit...*

C`t am trudit, c`t am muncit,
+i cum nimic n-am folosit,
}n lume nu este r[splat[...
Dreptatea este blestemat[,
+i omul bun nesocotit.
Pe fruntea mea n-am nici o pat[—
Zadarnic! — sunt un os`ndit,
}n lume nu este r[splat[.

C`t am trudit, c`t am muncit.

VIII *Eram*

Eram puternic]mp[rat:
Prin sufleteasc[poezie,
Prin tinere\e, prin m`ndrie,
Prin chip de]nger]ntrupat.
Mi se-mplinea orice dorin\[,

Era o lege-a mea voin\[;
R`deam de orice du=m[nie...
Prin sufleteasc[poezie,
Domneam de soart[nencercat.

Eram puternic]mp[rat.

IX *N-am]n ceruri*

N-am]n ceruri nici o stea...
Soarta mea e soarta rea,
Am pierdut orice credin\[
}necat[-n suferin\[,
Am pierdut orice putere
Nimicit[de durere;
}ns[via\a nu-mi blestem
+i nici moartea nu mi-o chem;
F[r[scop tr[iesc]n lume:
Nu mai sunt dec`t un nume,
Nu mai pl`ng, nici nu mai gem,
Iar cuprins de griji amare,
Nu mai sunt dec`t r[bdare...

N-am]n ceruri nici o stea.

X *Doamne, toate...*

Doamne, toate sunt prin tine:
+i averea, =i puterea,
Fericirea, m`ng`ierea:
Ce ne trebuie =tii bine.
Dai cu dreapt[socotin\[

Mul\umiri =i suferin\[:
Lui Isus i-ai dat o cruce
C[ci =tiai c-o poate duce;
C`nd dureri ne dai =i nou[,
Ne dai pl`nsul ca o rou[;
C`nd dai marilor putere,
Nu le dai nici o pl[cere,
C`nd dai r[ilor cruzime,
Dai bl`nde\e la victime.
E=ti puterea]n\eleapt[
+i justi\ia cea dreapt[;
F[oric`nd ce vrei din mine.

Doamne, toate sunt prin tine...

XI *M-am uitat*

M-am uitat la ferici\i...
I-am v[zut nemul\umi\i:
E orice z[d[rnicie.
Cei pe care-i vezi]n sl[vi
Ad[pa\i sunt cu otr[vi;
Cei tr[i\i]n s[r[cie
Pl`ng pe-a lor nemernicie;
Cei mai m`ndri]mp[ra\i
Sunt de chinuri zbuciuma\i:
E orice z[d[rnicie.
Vai, n[scut e=ti s[tr[ie=ti,
Nencetat s[p[time=ti:
Fii frumos, fii s[n[tos,
E=ti de-acela=i vierme ros;
Traiul crud =i nemp[cat

Te sf[r`m[nencetat,
S[te soarb[are prip[,
Nu-\i d[pace de o clip[.
Bog[\ie, s[r[cie,
E orice z[d[rnicie.
S[n[tate, tinere\e,
Minte, suflet, frumuse\e,
Tot ce-a fost, ce-are s[fie,
E orice z[d[rnicie.
Fi\i, tr[i\i, dar nu dori\i...

M-am uitat la ferici\i.

Noaptea de noiembrie

To die is landing on some silent shore
Where billows never beat, not tempests roar.
GARTH

Deun[zi c[tre ziu[visasem c[murisem...
Z[ceam sub crini =i roze, suflare nu aveam,
+i mum[, fra\i, prieteni, =i to\i pe c`\i iubisem,
Cuprin=i de-o jale-ad`nc[ pl`ng`ndu-m[-i vedeam.
Intrau]n curte cioclii cu fa\a usc[\iv[;...
C[l[ri intrau]n treap[t =i doi sau trei osta=i;...
Veneau la urm[popii, ca buturii de gra=i,
Cu p`ntece rotunde umflate de coliv[.
}n albe sovonite sub flori de l[m`i\e,
Vin fete-nchiriate s[-mi \in[de panglici;
Apoi o-ntreag[ciurd[de-orbe\i =i de leli\e...
Poman[c`nd se face, se afl[=i calici!

Dar muzica e gata =i popii s-afl[gata,
+i to\i vor s[m[duc[mai iute l`ng[tata
Ce doarme-n uniform[, g[tit ca pentru bal,
Al[turea cu spada de-osta= =i general.
Ziarele, chiar ele! unindu-se, m[rog,
Pe pagina a treia mi-au pus un necrolog.
Discursuri, de-alt[parte, turnatu-s-au mai multe,
+i pare c-o s[fie =i lume s[le-asculte...
„S[rmanul Macedonski, s-a dus, ca o clipire,
Ca raz[, ca sc`nteie, ca vis, — *et caetera* —.
O moarte nendurat[a vrut a-l secera
+i muzele vor pl`nge, r[mase-n v[duvire.“
Parada, cum se vede, e bine]ntocmit[...
Am popi, jandarmi =i fete, iar poarta e cernit[,
Spre gloria-mi cea mare, de sus =i p`n[jos,
+i nu-mi lipsesc discursuri =-anun\uri prin gazete...
Iar moartea-mi o s[fac[chiar cioclii s[se-mbete,
Spre-a viei prop[=ire =-al c`rciumii folos.
Sunt mul\i ce zic c[moartea e lege foarte crud[,
Eu]ns[, milostiv[, a= crede s-o numim:
}n contul ei at`\ia tr[iesc f[r[de trud[...
+i ce s-ar face popii de-ar fi s[nu murim?
Dar doctorii?... Dar cioclii?... Dar inima du=man[?
Dar cei c`\i ne m[n`nc[cu poft[din poman[?...
Femeia ce ne scald[?... Dricarul =i trocarul?...
Dar mul\i pe care-n seam[aproape c[nu-i bagi?
Orfanii ce ne-mbrac[jiletce =i n[dragi?
Dar baba cu t[m`ia?... Groparul?... Colivarul?...
Dar Raiul, =i chiar Iadul, c[z`nd]n faliment
+i depun`nd bilan\ul din lips[de-aliment?
Dar faptul c[d[daca, chemat[s[ne creasc[,

Zadarnic cu strigoii ar vrea s[ne-ngrozeasc[?
Dar c`te =i mai c`te pe care le-am uitat
Venind s[ne deschid[al mor\ilor palat?

Co=ciugul meu]n fine e dat]n jos pe scar[...
O muzic[-l prime=te cu jalnica-i fanfar[;
}n urm[-i se aude suspinul n[bu=it
Al scumpelor fiin\e ce-n lume m-au iubit.
}n negru, =i]n lacrimi, prietenii-mi s-arat[,
Iar mum[-mea-ntre d`n=ii apare le=inat[,
Pe c`nd porne=te dricul =-al lui]ntreg convoi,
Cu doi jandarmi nainte, cu doi jandarmi napoi.
+i ce?... E cu putin\[?... Parad[=i onoare
Pe c`nd aveam speran\a s[mor]ntr-un spital?
+i ce?... Se pl`nge]nc[acela care moare
+i nu mai este via\a un comic carnaval?
+i ce?... N-au s[m[duc[pe masa de disec\ii?
+i ce?... N-au s[-mi]mpart[cadavrul meu]n sec\ii,
+i n-au s[-mi pun[oare nici creieru-n c`ntar,
Lu`nd apoi pretextul de lacrimi =i de-afec\ii,
Pe groap[au s[-mi toarne pietroiul tumular?
Dar ce-am fost oare-n lume?... Ce cugete sublime
Venir[s[m[-nal\e trec`nd pe harpa mea?...
Cioplind mereu la versuri, cioplind mereu la rime,
F[cut-am ca s[pl`ng[pe cine m[citea?
Umblat-am printre stele?... Urcat-am prin v[zduhuri?
Chemat-am]mprejuru-mi n[prasnicile duhuri?...
+i fost-am prins, vreodat[, fur`nd — precum se fur[—
Din perlele ce vecinic se cer pentru dantur[?...
Sau premii academici c[zur[-asupra mea
Cu gloria lor fals[=i suma lor mai grea?

C`ntat-am, la ocazii, a=a precum se c`nt[,
M[riri de contraband[sub masca lui Caton,
+i-n cele dou[taberi ce zilnic se fr[m`nt[
Jertfit-am vreodat[la glorii de carton?
Fundat-am oare-n \ar[Republici dintre-acele
Prin care-ajung, at`\ia! dinastice proptele;
F[cut-am oare-n lume ceva — ca s[fiu demn
De ast[-ngrop[ciune, cu muzici triumfale?...
Sau poate am prieteni la B[nci na\ionale,
+i popii-nf[\i=eaz[al dragostelor semn?
Nimic din toate aceste... Nimic, — din fericire!
Prietenii ce las[ai soartei prigoni\i
Avu\i dac[se afl[sunt numai prin sim\ire,
+i mor deopotriv[de pl`n=i =i de iubi\i.

Parada]ns[trece pe Podul Mogo=oaie
+i-ncepe ca s[pice o burni\[de ploaie...
Dau fuga trec[torii... efectul e stricat
+i mum[-mea scontase al pensiei mandat
Jertfind o lun[-ntreag[din zilnica ei hran[,
Nevr`nd ca s[m[-ngroape ora=ul de poman[.
Dar iat[c[prin geamuri, privind din cafenele,
Pe c`nd]=i beau]n tihn[=tiutele cafele,
Samsarii se]ntreab[s[afle de-a murit
Vrun negustor de burs[or vrun lipscan falit?...
Pe loc ce li se spune de mine, —]=i urmeaz[
Vorbirea ce-ntr-un singur cuv`nt se]nsumeaz[:
C`=tigul!... — Epopee de-at`tea mii de ani,
Divin[Comedie av`nd ca titlu: Bani!
Poem[ce cuprinde amor, dureri, pl[cere,
Cu Raiul]n urcare, cu Iadul]n c[dere;

C`=tigul, — ce se-nal\[pe-acela=i piedestal,
Moral]ntotdeauna =i vecinic imoral;
C`=tigul, ce-n picioare c[lc`nd virtute, lege,
Trufa=]nainteaz[spre tronul s[u de rege,
+i-n templul Bog[\iei intr`nd, triumf[tor,
}n hohotul monedei sub bolte se a=eaz[,
Iar galben ca metalul din care se formeaz[
Apas[-asupra lumii =-o \ine sub picior.
Mul\imea, fermecat[de fal=a maiestate,
Se-nchin[umilit[l-aceast[zeitate,
Iar sufletul]n care p[trunde — ars, — =i trist,
Din cerurile nalte, tr[snit e prin noroaie,
C[ci aripa-i semea\[deodat[se-ncovoaie...
Se face grea ca plumbul purt`nd pe Antichrist.

Parada ajunsese]n Strada Fran\uzeasc[...
O doamn[din caret[v[z`nd-o-n drumul s[u,
Uit`nd c[e supus[la legea cea ob=teasc[,
A pus a-ntoarce caii, zic`nd c[e semn r[u,
Iar al\ii,]n credin\a c[ortu l-am dat popii
Din oftic[sau tifos, batistele scoteau
+i, d`ndu-se-ntr-o parte, la nas =i le puneau,
Crez`nd c[-i molipse=te mirosurile gropii.
C`nd]ns[Bucure=tii,]n care-am suferit,
R[mase-n urma noastr[ ]n cea\[ ]nvelit,
Cu turnuri de biserici, cu teatre =i palate,
Cu-ntreaga lui satir[de lux =i de p[cate,
Cu oameni ce declam[strig`nd: Patriotism,
}mpin=i de-acelea=i patimi =-acela=i egoism,
Cu corpuri f[r[inimi =i \este f[r[creieri,
Sub care c`nt[-at`\ia stigle\i, =-at`\ia greieri;

Ora=]n care zilnic, Dreptatea,]n genunchi,
De corbii sugrum[rii e roas[la r[runchi;
Pr[pastie]n care virtutea este-o crim[,
+i crima cea mai neagr[, virtute mai sublim[,
Gomor[ren[scut[, ce poart[-n al ei s`n
Pe l`ng[-a ei pieire pe-a neamului rom`n;
C`nd el r[mase-n urm[, z[c`nd]n jos pe vale
Cu fal=a-i bucurie mai trist[ca o jale,
+i c`nd,]ncet, urcar[m costi=ul]nverzit —
L[s`nd pe m`na dreapt[cl[direa afumat[
Din care-n lumea larg[pornisem alt[dat[
At`t de t`n[r]nc[=i-at`t de fericit, —
Pe marginea =oselei doi oameni s-ar[tar[,
Era un copilandru, era un biet mo=neag:
Copilul plin de via\[— b[tr`nul]n toiag,
+i dricul ajung`ndu-i c[ciulile-=i luar[.
|[ranii nu =tiu carte, dar d`n=ii-n drumul meu
Din inim[=optir[: „S[-l ierte Dumnezeu!“

Era-n apusul zilei =i „St`lpii“ se citise...
Deschis[=edea groapa, co=ciugul sta deschis,
+i soarele o raz[de-adio]mi trimise,
Sp[rg`nd o clip[norii din naltul s[u abis;
O raz[ ]nmuiat[ ]n cerurile-albastre,
Ce-n cale adunase tot focul de prin astre,
+i care-n cimitirul, cuprins]ncet de sear[,
C[zuse luminoas[pe chipul meu de cear[.
Dar pl`nsetul r[sun[: — Momentul e solemn;
Pe bra\e se ridic[co=ciugul meu de lemn,
+i-n raza ce apune, =i-n v`ntul ce =opte=te,
+i-n jalea ce pe fe\e ad`nc se-ntip[re=te,

La marginile groapei m[poart[— m[depun...
Pe \[rmii veciniciei cu bra\e-ncruci=ate
A=tept ca s[m-arunce pr[pastiei c[scate
Din care, cine =tie? voi na=te mult mai bun.
Un pop[, ce uitase pe piept a-mi pune cruce,
Se uit[ ]mprejuru-i, o cere, =i s-aduce...
A= vrea s[-i pot a-i spune c[nu voiesc s-o port,
C[-n via\[am purtat-o pe umerii-mi legat[,
Duc`ndu-mi tinere\ea sub d`nsa-ncovoiat[—
Dar crucea te urmeaz[oriunde — viu sau mort.
Al[turi cu co=ciugul z[cea un sac de oase...
Era un Babel groaznic de craniuri hidoase
Pe care stau =uvi\e de p[r]n\[r`nat;
Iar unul dintre ele, zdrobit de-al vremii dinte,
}n lume]mi z`mbise cu fa\a-i de p[rinte,
L[s`nd deschis[u=a l-al inimii palat.
De=ert[ciune-a lumii!... — O mum[ce-l n[scuse,
O sor[ce pe bra\e-i]n c`ntece crescuse,
Cu cerul =i cu raiul]n ochii ei de-azur, —
Al[tura\i prin moarte, — femur l`ng[femur,
+i \east[l`ng[\east[, — un sac]i]nc[puse.
‘Napoi Manfred =i Faust, ad`nci cuget[tori,
Fantasme ce-n veghere =edea\i p`n[la zori,
Problema urm[rit[l[sar[\i tot problem[,
+i voi v-a\i pus pe frunte o fals[diadem[.
A\i invocat pe oameni, a\i invocat pe zei,
Urcatu-v-a\i prin lumea de umbre =i de vise,
Servitu-v-a\i de cuget ca punte peste-abise,
Dar groapa v[sfideaz[, r`njind din fundul ei.
Privi\i-o, =i r[spunde\i, de-ave\i ce ne r[spunde...
P[trunde\i nep[trunsul =i spune\i-ne, unde

Ne ducem c`nd morm`ntul asupra-ne s-a-nchis?
Un vis e oare moartea? sau via\a e un vis?
T[ce\i?... Voi nu r[spunde\i?... R[ma=i f[r[cuv`nt,
Pe buze v-au scris viermii r[spunsul]n morm`nt.

Detot se]nnoptase =i lumea cu gr[bire
Pe-acas[se-ntorsese — p[truns[de uimire...
Uimire trec[toare c[iat[-m[-ngropat
+i omul care cade e repede uitat...
Furtuna c`nd pe aripi de v`nturi se aduce
Ce-i pas[unei frunze de frunza ce se duce?
E oare mai pu\in[verdea\[ ]n p[duri
Sau umbr[mai pu\in[sub bol\i de frunz[turi?...
O floare dac[na=te =i-ndat[dac[moare,
Se face]n gr[din[un gol pentru o floare?
O stea dac[luce=te sting`ndu-se pe loc,
Sunt stele mai pu\ine]n cerul plin de foc?
Natura-=i urm[re=te sor\irea nencetat[,
+i steaua ce se stinge =i frunza cea uscat[,
Verdea\[, flori, insecte, =i tot ce este viu
Se duc f[r[s[lase o lips[c`t de mic[...
Un om dac[dispare, un altul se ridic[,
+i-n cartea vie\ii nume se =terg sau se]nscriu.

Ora=ul sta pe vale culcat cu nep[sare...
Pe uli\i s-aprinsese lumini de felinare...
Trufia]n tr[sur[, Mizeria pe jos,
L[rgea prin tot ora=ul un haos zgomotos...
+ampanie la Cap=a beau mul\i f[c`nd parad[
De golul cel din creieri, de plinul cel din lad[...
Dar u=ile la teatru deschise se aflau,

Pe scen[*Mu=chetarii* cu zgomot se jucau...
Ce vre\i?... Pe-atuncea vremea era]napoiat[,
Cohorte f[r[num[r n-aveam stejari =i brazi...
De scrieri, s[r[cia era neasem[nat[...
Aveam un Odobescu — n-aveam pe cei de azi...
Directorul,]n lips[de iepuri, ca s[-mpu=te, —
Din loje, cu m`ndrie, f[cea v`nat de mu=te;
Sion, Ventura, =-al\ii, al[turi dormitau;
Urechi[-=i da silin\e tihnit la loc s[=ead[...
Vedea cu ochelarii, =i tot nu vrea s[cread[...
Cori=tii, =i arti=tii, ca fiarele urlau...
Era un demn spectacol de teatru, pentru care
Luptaser[at`\ia jertfindu-=i a lor stare,
Voind s[se]nal\e un templu literar
Cu piesele rom`ne cusute la dosar.
Era un demn spectacol de-a \[rii prop[=ire
S[vezi c[galeria aplaud[-n uimire
La-nt`ia detunare de pu=c[sau pistol,
La-nt`iul semn de patos, la-nt`ia sfor[ire,
}nscrise sau nenscrise]n fiecare rol.
Cortina cade. — Piesa e foarte-aplaudat[...
Dar lojile sunt goale sau date f[r[plat[...
Director peste teatru fiind un v`n[tor,
M[rog, de ce n-am pune =i piese de obor?
P[rerea mea desigur c[este-mp[rt[=it[,
Sc`nteia de talente fiind]n[bu=it[,
+i publicul urm`ndu-=i s[fie, tot ce-a fost:
F[ptur[nen\eleas[— nici om de duh, nici prost.
Privind cu nep[sare la tot ce se petrece,
Mai rece e ca mine]n groapa mea cea rece,
+i-ndat[ce s-arat[prin el c`te-un smintit

Ce-ar vrea ca s[ridice o voce revoltat[,
Povara calomniei, s-o poarte, ca r[splat[,
I-o pune]n spinare, =i totul s-a sf`r=it.
Mergi, trist[Rom`nie, pe calea]nceput[,
+i voi, iubi\i prieteni, petrece\i sau c`nta\i,
L[sa\i-mi]ns[mie odihna cea t[cut[,
L[sa\i-mi visul mor\ii =i nu m[de=tepta\i.
Ce-mi pas[dac[lumea a fost =i e tot lume?...
Ce-mi pas[de r[m`ne cum e, =i cum a fost?...
Ce-mi pas[de se-ntreab[sau nu de al meu nume?...
Prin moarte c`=tigat-am ob=tescul ad[post.
+i iat[... — O suflare ce ramurile-atinge
Se pare c[ ]nchide la zgomot orice por\i,
+i luna se ascunde, =i candela se stinge
Pe pietrele-nvechite, pe crucile de mor\i.
T[cere!... Este ceasul de negur[=i tain[...
Se-mbrac[cimitirul]n noapte ca-ntr-o hain[...
O raz[nu se vede]n cer nici pe p[m`nt...
A=tept cu ner[bdare ca mor\ii s[se scoale,
L[s`nd s[ le r[m`n[co=ciugurile goale,
Dar mut]mi e morm`ntul, =i mut orice morm`nt.
+i ce?... Nimica]nc[?... Nimica dec`t noapte?
Nici ciocnete de oase, nici r`njete, nici =oapte?
Dar oare ce fac mor\ii? — S[vin[! — Voi s[=tiu.

G`ndind aceste vorbe, vederile-mi senine
Z[reau din fundul gropii, t`r`ndu-se spre mine,
Un =ir de viermi oribili cu corpul cenu=iu;
Cu to\ii, pe co=ciugu-mi, se urc[sau s-aga\[...
S-apropie minutul cu d`n=ii s[dau fa\[...
Puterea]mi lipse=te s[-i calc =i s[-i zdrobesc,

+i ei, roz`nd capacul co=ciugului, vorbesc:
„A! iat[, zice unul, e omul =-a lui fal[...,
Privi\i-i sl[biciunea sub piatra morm`ntal[,
+i el a fost]n lume]nt`iul dobitoc!
M`nca pe celelalte ca lupul]ntr-o turm[...
M`ncat va fi acuma de cele de pe urm[;
Loc viermilor s[intre!“
+i viermii-avur[loc...
Intrar[c`te unul prin sc`ndurile roase...
Pe talpa cizmei mele urcau, urcau mereu,
Sudoarea]ntr-o clip[m-ajunse p`n’ la oase,
Voii s[strig... — Dar somnul cel vecinic este greu.
M`r=av, deodat[, unul, pe buze mi se prinse,
}nfig doi al\ii-n pulpe mandibulele lor,
Pleoapele la urm[de-un roi]mi sunt atinse...
}n ochi]mi intr[zece... — Era]ngrozitor.
Sim\ii atunci]n mine o repede schimbare...
P[rea c[m[duc]ngeri pe-o dulce leg[nare...
L[s`ndu-mi ]nveli=ul la viermii din morm`nt,
Pluteam prin al meu suflet, mai sus de-acest p[m`nt.
Eram]mpins de-o for\[=i tainic[=i mare,
+i aripe de vultur r[pindu-m[ ]n zbor,
Purtat pe-o raz[-albastr[, ca raza de u=or,
}n casa p[rinteasc[, muiat]n foc de stele,
Intrai pe o fereastr[, prin aer tremurai,
Trecui ca o suflare prin p[rul maicii mele,
Lucii]n dou[lacrimi, =i calea mi-o urmai.
Era un zbor fantastic, un zbor f[r[de nume,
Ca zborul lui Mazeppa pe calul s[u legat,
+i treieram pe v`nturi, =i colindam prin lume,
Purtat pe unde corpul odat[mi-a c[lcat.

C`mpiile]ntinse p[reau ni=te n[luce,
+i Dun[rea un =arpe dormind peste c`mpii,
Tot omul o furnic[ce na=te =i se duce,
Iar mun\ii cei gigantici abia ni=te copii;
O pat[cenu=ie]n josul meu s-arat[,
E marea care vecinic cu p`nze e-nc[rcat[
+i dincolo pe \[rmul ce-a fost de zei iubit
Pe care-l]ncunun[naramzul]nflorit...

Italie iubit[, — prime=te-o salutare
Cu tainica sc`nteie a sufletului meu...
}n cea\[piere apa =i s`nul t[u mi-apare:
Floren\a, Roma, Neapol culcat pe l`ng[mare,
Molatic lazarone dormind — vis`nd mereu.
Vezuviul]n aer]mpinge zi =i noapte
Coloana sa de fl[c[ri, coloana sa de fum...
Sorento scald[-n valuri naramzii plini de =oapte,
Pompeii l[cr[meaz[la col\ul unui drum.
+i-n vecinic[lumin[m[duc f[r[-ncetare,
Trec m[rile albastre =i nu mai am hotare...
Mun\i, dealuri, v[i =i c`mpuri str[bat neobosit
Purtat de-aceea=i raz[, u=or =i fericit.
Ora=ele sub ochii-mi le v[d z[c`nd de-a r`ndul,
+i unul dup[altul, mai repede ca g`ndul,
Ce zboar[ca un fulger pe-o harp[de poet,
Se =terg, f[r[s[-mi lase vreo urm[de regret.
V[z`nd aceia=i oameni, v[z`nd aceea=i lume,
Urcau p`n[la mine aproape-acelea=i nume,
+i c`nd, la urma urmei, acas[m-am]ntors,
Asupr[-mi]ncepuse uitarea ca s[treac[, —
Se uit[totdeauna acela care pleac[,

+i firul amintirii se rupe, de s-a tors.
}n inim[nu este nici ran[, nici durere,
Ca zilnic s[p[streze]nt`ia ei putere,
+i nimeni nu r[m`ne a fi nem`ng`iat.
Tot omul afl[-n via\[,]n vreme, sau]n sine
Puterea ce e-n stare durerea s[-i aline...
E lege natural[c`nd mori s[fii uitat.
}n groap[, corpul =ubred abia]mi putrezise
+i chipul meu cu totul]n inimi s-ofilise,
Iar mum[-mea — chiar d`nsa! — mai rareori pl`ngea...
Uitare, c`t mai iute, m`ng`i-o =i pe ea!
Din via\a pieritoare, trec`nd]n alt[lume,
}n via\a f[r[moarte m[duc s[str[lucesc,
+i f[r-a m[-n\elege, =i f[r[s-am vreun nume,
M[simt cu totul altul =i-ncep ca s[tr[iesc.
Dar cum deschis sta cerul, atuncea, deodat[,
Din visul meu de-o noapte un zgomot m-a trezit...
Eram tot om, tot form[, tot lucru pip[it...
Privii c[tre fereastr[... — Era o zi-nnorat[...

N[sc`ndele ei raze piezi= se strecurau...
P[rea c[e-n z[branic natura]mbr[cat[,
+i frunzele la v`nturi, gem`nd, se scuturau.

Sub stele

        }n noaptea nalt[
Ce s-a l[sat peste natur[
Se-ntrez[resc prin frunz[tur[
Stelare-ad`ncuri ce tresalt[.

}ntregi sisteme
De nebuloase siderale
R[sar din lumile spectrale
Ca ofilite crizanteme.

}n sus spre ele
A g`ndului mitraliare
C-o uria=[cutezare
Str[bate \int[printre stele,

Dar noaptea nalt[,
Ce st[p`ne=te neclintit[,
Se duce vecinic negr[bit[
De la o lume la cealalt[.

Ac=am dovalar

}n Kars, sub cer cu fund de aur,
Pe c`nd e soarele-n apus,
}ncol[cit ca un balaur
Pe dup[deal aproape dus;
S-arat[-n galbenul ce scade,
Topindu-=i fa\a]n azur,
O minaret[cu arcade
Ce predomne=te]mprejur.
O vezi cu alba-i siluet[,
Ca o fantasm[sub ia=mac,
Ce-ascunde forma ei cochet[
+i ni=te ochi ce nu mai tac.
}n micul ei pridvor de sc`nduri

Apar doi hogi]n relief,
Din care unul st[pe g`nduri,
Privind]n zarea de sidef.
Celalt purt`nd pe cap turbanul
|esut din verde ibri=im,
Psalmodiaz[*Alcoranul*:
„Alah abkar! Alah kerim!“

}n r[stri=te

Fire=te, sunt un biet nebun... —
C`nd lumea e ce este
Tr[iesc ca]n poveste
+i la nimica nu sunt bun... —
Fire=te, sunt un biet nebun.

Zadarnic am copii =i cas[...
M[simt tot omul de-alt[dat[,
Iubesc pe loc, ur[sc]ndat[...
Fatalitatea m[apas[...
Zadarnic am copii =i cas[.

Dar orice sunt, a=a cum sunt,
Tot am o m`ng`iere:
E tainica pl[cere
De-a =ti c[merg c[tre morm`nt,
+i sunt acela care sunt.

Plecare

}ntinde\i p`nzele, b[ie\i,...
Un v`nt sub\ire se ridic[,
Albastra mare se despic[,
Pe cer alunec[nori cre\i...
}ntinde\i p`nzele, b[ie\i,
Un v`nt sub\ire se ridic[.

Urca\i]n v`rfuri de catarg
+i pune\i steagul de plecare:
Durerea mea dac[e mare,
P[m`ntu-acesta este larg...
Urca\i]n v`rfuri de catarg
+i pune\i steagul de plecare.

De unde sunt =i cine sunt
Voiesc s[uit pe vecinicie...
Ah! de-ar sufla o vijelie
}n valuri s-aflu un morm`nt...
De unde sunt =i cine sunt
Voiesc s[uit pe vecinicie.

La bestii

Aveam o pas[re s[rman[
+i-ndat[ce-i duceam de hran[
S[c`nte]ncepea:
P[rea

C[pas[rea-mi vorbea,
P[rea
Atunci c[-mi mul\umea.

Aveam]n curte un biet c`ine,
}l]ngrijisem =i-i dam p`ine,
+i el, cum m[vedea,
P[rea
Cu ochii c[-mi vorbea,
P[rea
Duios c[-mi mul\umea.

Aveam]n cas[o pisic[,
Era s[lbatic[de mic[,
Dar uneori, =i ea,
P[rea
Cu ochii c[-mi vorbea,
P[rea
C[nu mai este rea.

Iubite bestii ce-am avut,
V[pre\uiesc c`nd v-am pierdut,
+i-nduio=area m[uime=te
C[ci]n natur[— nencetat —
Din tot ce moare =i tr[ie=te
E numai omul un ingrat.

Naiada

Printre verdea\a sm[l\uit[
De flori cu vesele culori
Se scurge apa]ncre\it[
De-ai zorilor fiori.

Iar l`ng[\[rmul cu r[chite
R[sare goal[p`n[-n br`u,
Cu s`nuri albe =i-mpietrite,
Naiada limpedelui r`u.

+i pe c`nd v`ntul o s[rut[
Cu =iretlic de vagabond,
Ea z`mbitoare =i t[cut[
}=i stoarce p[rul blond.

Apolog

Sem[n[torul printre brazde l[sa s[m`n\a lui s[cad[
+-o parte i-o lua furtuna =i paserilor o da-n prad[,
O parte s-a=ternea pe st`nc[=i s[rodeasc[nu putea.
+i alt[parte pe sub iarba ce repede o-n[bu=ea,
Dar partea ce s-oprea-ntre brazde, c-o]nsutit[rodnicie
}l r[spl[tea pu\in la urm[...
— A sem[na e datorie.

Noaptea de mai

Astfel: fiindc[apogeul la care sufletul atinge
C`nd poart[ c`ntece-ntre aripi d[na=tere la r[zvr[tiri,
Se poate crede c[vreodat[ce e foc sacru se va stinge
+i muzele c[vor r[m`ne am[gitoare n[luciri?
Vestalelor, c`nd]n picioare altarul vostru s-afl[ ]nc[,
+i prim[vara c`nd se-ntoarce =i ast[zi ca =i alte d[\i,
+i preschimbat c`nd nu se afl[ p[m`ntul falnic]ntr-o st`nc[,
De ce v-a\i reurca]n sfera abstractelor senin[t[\i?
}nchis[dac[v[e lumea, recobor`\i-v[-ntre roze.
Parfumele din mai]nal\[re]nnoite-apoteoze,
+i-n noaptea blond[ce se culc[pe c`mpene=ti virginit[\i
Este fioru-mpreun[rii dintre natura ren[scut[
+-atotputerea Veciniciei de om abia]ntrev[zut[.
Veni\i: privighetoarea c`nt[, =i liliacul e-nflorit;
C`nta\i: nimic din ce e nobil, suav =i dulce n-a murit.
Sim\irea, ca =i bun[tatea, deopotriv[pot s[piar[
Din inima]mb[tr`nit[, din omul reajuns o fiar[,
Dar dintre flori =i dintre stele nimica nu va fi clintit,
Veni\i: privighetoarea c`nt[=i liliacul e-nflorit.

Se poate crede c[vreodat[ce e foc sacru se va stinge, —
C`nd frunza ca =i mai nainte =opte=te frunzei ce atinge?
C`nd stea cu stea vorbe=te-n culmea diamantatului abis,
Izvorul c`nd s-argintuie=te de alba lun[care-l ninge,
C`nd zboar[fream[te de aripi]n fundul cerului deschis?...
Vestalelor, dac[-ntre oameni sunt numai jalnice nevroze,
E cerul]nc[plin de stele, =i c`mpul]nc[plin de roze,
+i p`n[ ast[zi din natur[ nimica n-a ]mb[tr`nit...
Iubirea, =i prietenia, dac[-au ajuns z[d[rnicie,

+i dac[ura =i tr[darea vor predomni]n vecinicie...
Veni\i: privighetoarea c`nt[, =i liliacul e-nflorit.

Vestalelor, dac[-ntre oameni sunt numai jalnice nevroze,
P[m`nt =i spa\iu]=i urmeaz[sublimele metamorfoze,
R[sare c`te-o nou[ floare, apare c`te-un astru nou,
Se face mai albastru-ad`ncul, =i codrul mai ad`nc se face,
Mai dulce sunetul de fluier, mai lene=[a nop\ii pace,
Mai r[coroas[adierea, mai viu al st`ncilor ecou;
Mucig[itul sm`rc al v[ii cu poezie se vestm`nt[,
Pe prefiratele lui ape plute=te albul nenufar...
O mic[stea e licuriciul, =i steaua este un mic far,
}n aer e parfum de roze. — Veni\i: privighetoarea c`nt[.

Posomor`rea f[r[margini a nop\ilor de alt[dat[,
C`nd sufletul pentru sarcasme sau dezn[dejde sta deschis,
Cu focul stins, cu soba rece, r[mase-n urm[ca un vis.
E mai =i]nc[m[simt t`n[r sub]n[l\imea]nstelat[.
Trecu talazul du=m[niei cu groaza lui de nedescris,
La fund se duse iar gunoiul ce]n[l\ase o secund[
+i st`nca tot r[mase st`nc[, =i unda tot r[mase und[...
Se lumin[ ]ntinsa noapte cu poleieli m`ng`ietoare,
+i ast[zi e parfum de roze =i c`ntec de privighetoare.

Vestalelor, numai o noapte de fericire v[mai cer.
Pe jgheabul verde al ci=melei un faun rustic c-o naiad[
S-au prins de vorbe =i de glume sub lic[ririle din cer;
Columbe albe bat din aripi =i visurile vin gr[mad[,
Iar pic[turile urmeaz[pe piatra lucie s[cad[...
B[smesc de vremile b[tr`ne, c`nd z`nele se coborau
Din limpezimile albastre, =i-n apa clar[se sc[ldau...

Re]nviaz[ca prin farmec idilele patriarcale
Cu fe\i-frumo=i culca\i pe iarb[izbindu-se cu portocale;
Pe dealuri clasice s-arat[fecioare]n c[m[=i de in,
Ce-n m`ini cu amforele goale]=i umplu ochii de senin,
+i printre-a serii l[cr[mare de ametiste =i opale,
Anacreon re-nal\[vocea, dialogheaz[Theocrit...
Veni\i: privighetoarea c`nt[ ]n aerul]mb[ls[mit.

E mai =i]nc[m[simt t`n[r sub]n[l\imea]nstelat[...
Halucinat c`nd este-auzul, vederea este fermecat[;
Aud ce spune firul ierbii, =i v[d un cer de aripi plin,
M-a=ez privind]n clarul lunii sub transparen\a atmosferei
+i-n aeru-mb[tat de roze sfidez atingerea durerei
Cu c`ntece n[lucitoare cum sunt candorile de crin.
O! feerie a naturii, desf[=ur[-te]n splendoare,
Regret suprem al fiec[rui]n tainicul minut c`nd moare,
Fiindc[tu e=ti pentru suflet repaos dulce =i suprem.
O! feerie a naturii, vindec[toare de nevroze,
Ce ne-mbune=ti f[r[=tiin\[=i ne m`ng`i f[r[s[vrem,
Regret suprem al fiec[rui, desf[=ur[-te]n splendoare
}n aer cu parfum de roze =i c`ntec de privighetoare.
Veni\i, privighetoarea c`nt[ ]n aeru-mb[tat de roze.

Voind s[uit c[sunt din lume, voiesc s[cred c[sunt din cer...
Vestalelor, numai o noapte de fericire v[mai cer,
+i-aceast[noapte fericit[la g`tul ei cu s[lbi de astre
S-a cobor`t pe flori roz-albe =i pe p[durile albastre,
A-ntins sub\irile-i z[branic =i peste c`mp =i peste v[i,
A-ns[ilat nem[rginirea cu raze de argint =i aur
+i o cusu cu mii de fluturi =i o br[zd[cu mii de c[i;
A rev[rsat peste tot locul dumnezeiescul ei tezaur,

}n atmosfera str[vezie]mp[ciuirea =i-a]ntins,
F[cu s[sune glas de bucium la focul st`nelor aprins,
F[cu izvorul s[-l]ng`ne, p[durea s[se-nveseleasc[,
Orice durere s[-nceteze, =i poezia s[vorbeasc[.

Pe om]n leag[nul ei magic]l adormi — =i el uit[—
Cu clarobscur masc[ur`tul =i =terse formele prea bru=te,
F[cu s[tac[zb`rn`irea adun[turilor de mu=te,
+i zise dealului s[c`nte, =i dealul nu mai preget[,
+i zise v[ilor s[c`nte, =i v[ile se ridicar[,
Cu voci de frunze =i de ape, cu =oapte ce s-armonizar[,
+i zise paserei s[c`nte, =i la porunca uimitoare,
Se]n[l\[parfum de roze =i c`ntec de privighetoare...
Iar c`nd =i mie-mi zise: „C`nt[!“, c-un singur semn m[de=tept[,
Spre]n[l\imi neturburate m[reurc[pe-o scar[sf`nt[...
}n aeru-mb[tat de roze, veni\i: — privighetoarea c`nt[.

Castele-n Spania

De-ar vrea norocul s[-mi z`mbeasc[
+i s[c`=tig la loterie,
A= duce-o via\[-mp[r[teasc[,
Ascuns s[nu mai m[g[seasc[
}n timpi de ani, fiin\[vie.

N-a= vrea s[am m[riri de=erte,
N-am nici-o sete de renume,
A=]n[l\a mereu concerte
La ad[post de griji =i certe,
La ad[post de om =i lume.

}n col\ t[cut de vreo Sahar[,
Castel a= pune s[-mi zideasc[,
+i scuturat de-orice povar[,
A= ridica spre ceruri scar[,
De-ar vrea norocul s[-mi z`mbeasc[.

Ca-n basme masa mi s-ar pune
+i s-ar de=terne tot ca-n basme,
Bucatele cele mai bune
Ar ap[rea ca prin minune
Pe t[vi aduse de fantasme.

Prin vase de-aur =i prin cupe
De cornalin[=i agat[,
De silfi u=ori, gentile trupe,
Ar tot turna zbur`nd]n grupe
O ambrozie delicat[.

De pe-o teras[ ]nflorit[
Privirea mea s-ar pierde-n cale
Sub frunz[tura-nchipuit[
De soare vesel str[lucit[
+i sc`nteind de portocale.

F`nt`ni de ape s[ritoare,
Ar r[cori-o-n orice clip[
Cu pic[turi n[lucitoare
Ce-n urm[-n limpede izvoare
S-ar scurge lene= sau]n prip[.

Iar]mprejur de-acea gr[din[
Nimic, nimic dec`t pustie...

Pustia de nisipuri plin[
Precum e cerul de lumin[, —
De-a= c`=tiga la loterie.

Dar via\a]n singur[tate
Mi s-ar ur] =i ea la vreme
+i mi-a= cl[di atunci palate
Pe l`ng[\[rmuri populate
De-ale amorului poeme.

Pe l`ng[Neapol am de =tire,
C[e un cuib]ntre verdea\[,
Eu l-am v[zut]n p[r[sire
+-am fost cuprins l-acea privire
De melancolica-i dulcea\[.

Acolo corpul mi l-a= duce,...
Ruina trage la ruin[... —
A= vrea ca moartea s[m-apuce
Purt`ndu-mi via\a ca o cruce
Pe-un \[rm frumos de mare lin[.

Dar c`=tig`nd la loterie,
M-a= face ca =i al\ii poate,
+i preschimbat prin avu\ie
N-a= mai c[ta o vizunie,
Ci a= voi s[gust din toate.

Atuncea poate-n g`nd mi-ar trece
S[\in]n lume tren =i cas[,
S[am bufoni cu tivge sece

}n contul c[ror se petrece
+i parazi\i s[am la mas[.

S[treier podul]n tr[sur[,
S[-mi r`d de suferin\e grele,
Iubindu-mi singura f[ptur[,
Pentru stomac =i pentru gur[
S[fie \inta vie\ii mele.

Oh! simt, oh! simt c[avu\ia
Pe om]l face r[u s[fie,
De-mi c`nt[-n suflet poezia,
S[c`nte-o face s[r[cia... —
N-am c`=tigat la loterie.

Orchestrare

Superbe note din pian
Ca o fanfar[se revars[...
Ah! ars[, inima mi-e ars[
De soare etiopian.

De pe viori fiori]ncet
Prin aer torc m[tase fin[...
Ah! plin[, inima mi-e plin[
De-o suferin\[de poet.

Dar cobza sun[ ]nfocat;
Divini \igani cu ochii galbeni,
C`nta\i, c[ci]nc[mai am galbeni
S[uit ce]nc[n-am uitat.

Noaptea de martie

Trebuia]ntr-acea noapte ca s[sufle v`ntul rece,
Ca s[viscoleasc[-afar[, ca =i azi, neap[rat,
Iar copacii printre criv[\ la p[m`nt s[se aplece
C`nd m[-mpinse-n ast[ lume p`ntecul ce m-a purtat.
Maica-mea, de-a lungu-ntins[, de abia sc[p[cu zile...
Moartea groaznic[, ce-n umbr[mul\umirea =i-o r`njea,
}nghe\at[s[rutare-=i-aplecase peste ea
+i pe-obraz]i scuturase flori de vinete zambile.
Doctorul, care-o sc[pase,]n acea]nv[lm[=eal[,
Vr`nd s[ =ead[ pe un scaun, dobor`t de osteneal[,
Ca pe-o minge de nimica m[turtea nemijlocit,
Dac[doica ce, prin leaf[, se afla interesat[,
Nu s[rea ca o leoaic[s[-l opreasc[deodat[
        Printr-un \ip[t ascu\it.

To\i]mi fur[ ]mpotriv[, numai doctorul, s[racu'!
Se-ncercase, f[r' s[=tie, s[m[scape de nevoi, —
Doctore, primi-te-ar sf`ntul, =i pe tine, doic[, dracu',
C[m[nasc f[r[de voie nu putea\i ghici =i voi?
Voi putea\i b[ga de seam[, c`nd cuprin=i de turburare,
C[de voie nu se iese]ncle=tat de dou[fiare, —
+i-mi f[cusem datoria de-a voi s[nu m[nasc...
Poate c[tr[isem]nc[ ]ntr-aceast[lume mare
Ce m[face ca s[suf[r, ca s[r`d sau ca s[casc.
Poate-mi aduceam aminte chiar de vie\ile-mi trecute,
Care, bune ca =i rele, nu-mi fuseser[pl[cute.
Poate cuno=team ce este a tr[i =i a muri,
Poate nu mai vream s[intru =i s[ies pe-aceea=i poart[,
Poate c[fugeam de via\[, poate c[-mi fugeam de soart[,

Poate vream]n nefiin\[, o problem[-a urm[ri,
Poate n-adunasem]nc[de pe c`mpul veciniciei
Toat[iarba-n\elepciunii, toat[floarea poeziei,
Poate nu-mi sosise timpul pe p[m`nt s[reapar,
Poate vream s[nasc vreun rege, poate vreun bandit vulgar,
Poate vream t`r`nd]n urm[o armat[numeroas[
Ca s[trag peste popoare brazda mea cea s`ngeroas[
+i s[renvieze-n mine Alexandru sau Cezar.
Poate vream s[fiu vreun Neron peste-o alt[Rom[nou[,
Ca s-apar posterit[\ii cum =i el ne-apare nou[
+i s[-i las ca o enigm[caracterul meu bizar.
Poate vream s[fiu, din contra, un cioban-nnegrit de soare,
Cu c[ma=a desf[cut[peste pieptu-i de atlet,
+i s[stau, c`nt`nd din bucium,]ntr-a codrului r[coare
Pe c`nd apele la vale, vorba lor =i-o spun]ncet.
Poate vream ca s[fiu umbr[, poate vream s[fiu lumin[,
Tr[snet care mistuie=te, aer, ap[, fum, sc`ntei,
Sau o floare ce pe \[rmuri de p`raie se]nclin[
+i d[v`ntului, ce-i este amorez, parfumul ei.
Poate vream s[fiu de toate sau nimica s[fiu poate,
Poate chiar c[niciodat[s[fiu om nu m-am g`ndit,
S[m-adun de pe tot locul, s[fiu *unul* str`ns din toate
+i s[-mi las nem[rginirea ca s[intru-n m[rginit.
+i ce lupt[trebuie=te din ce sunt s[fiu iar visul,
+i ce crude suferin\e p`n[ce s[trec abisul
Ce desparte vecinicia de un trai =i lung =i mic;
P`n[ ce uit`nd de lupta ce-o dusei cu nenorocul,
S[-ncetez s[mai fiu timpul =i s[nu mai fiu nici locul,
+i s[pot s[fiu din toate f[r[ca s[fiu nimic.
P[rul meu de a=teptare o s-albeasc[sau s[cad[,
Ochii mei au s[priveasc[c`te n-ar voi s[vad[,

Pieptul meu are s[geam[sub atingeri de dureri,
Corpul meu o s[se plece cu]ncetul]n ruine,
Mintea mea n-o s[mai pun[grani\i]ntre r[u =i bine,
+i veninu-am[r[ciunei]l voi bea chiar din pl[ceri.
Cel pu\in de-am =ti ursita ce]ndeplinim]n lume,
De-am =ti golul care-l umplem c-o f[ptur[=i c-un nume,
Sau de-am =ti de ce ne ducem, sau de-am =ti de ce venim
Na=tem oare pentru-a na=te, =i tr[im ca s[tr[im?
Sau tot scopul nostru este s[l[s[m mereu]n urm[,
Prin copiii care-i na=tem, alte umbre ca =i noi
Ce-n pustiurile vie\ii,]nsemneaz[c`te-o urm[
+tears[de furtuna vremii sau de alte urme noi?

To\i]mi fur[ ]mpotriv[ ]ntr-acea fatal[noapte,
+i zdrobit de-mpotrivire m-am n[scut =i am tr[it;
Dar nici Muzele pe-atuncea, leg[n`ndu-m[ ]n =oapte,
Nu puteau ca s[prevad[c-am s[fiu un urgisit.
Muzicile r[sunar[la botezul meu cu fal[,
+i p[rea c[intru-n via\[pe o poart[triumfal[
Iar purtat]ntre dantele, de-ofi\eri muia\i]n fir,
M[plimbam din bra\e-n bra\e, fraged ca un trandafir.
Pare c[fusese-o lume destinat[s[m-a=tepte,
+i c[am de mo=tenire tronuri pe-ale c[ror trepte
Pun coroane seculare to\i feciorii de-mp[ra\i.
A! batjocur[amar[!... Eu eram din condamna\i,
F[ceam parte din ocna=ii ce pe =ubrede picioare
}=i t`r[sc ale lor zile ca ghiulele-obositoare,
+i de-aveam s[urc, cu timpul, pe vreo culme radioas[
Ca =i eu s[-mi aflu tronul, era tocmai pe Calvar,
Noapte, blestemat[noapte, clip[rea =i nemiloas[,
}nfiereze-te azi pl`nsul ca =i r`sul meu amar.

Zori roze

(Imita\ie)

Pe sub migdali =i pe sub roze
S-au dus]n umbr[z`mbitori;
Curgeau lumini din ceruri roze,
Vocalizau privighetori.

Curgeau lumini din ceruri roze,
Erau copii fermec[tori,
+i corona\i de-apoteoze
Se socoteau nemuritori.

+i corona\i de-apoteoze
Treceau-nainte =optitori;
Pe sub migdali =i pe sub roze
S-au dus]n umbr[z`mbitori.

Prietenie apusa

I

Moara ta z[cea-ntr-o vale lini=tit[— printre ulmi —
Pitoreasc[o z[rir[m printre plante urc[toare,
+i era prietenie]ntre noi, =i zi cu soare,
Zi de var[-apun[toare spre poeticele culmi.

}ntr-o vale lini=tit[moara ta dormea]n pace
+i p`r`ul f[r[zgomot o sc[lda =i se ducea,
Nici o =oapt[omeneasc[adierea n-aducea,
Ci abia ie=ea un fream[t de sub frunzele opace.

Moara ta z[cea-ntr-o vale lini=tit[— printre ulmi, —
+i era p`r`ul neted ca un luciu de oglind[;
}ns[soarele de var[ ]=i sf`r=ise-a lui colind[...
Se-nnopta prietenia =i poeticele culmi.

Moara ta z[cea-ntr-o vale lini=tit[— printre ulmi. —

II

Casa ta privea-ntr-o strad[luminoas[=i voioas[...
Avea dafini la intrare =i n[untrul ei c`nta
Visul clar al poeziei, voce-n veci armonioas[,
C`nd e-n tain[-nsufle\it[de-o sim\ire ca a ta.

Luminoas[=i voioas[\i-era casa p[rinteasc[...
La intrare verzii dafini o-nfloreau fermec[tori,
Avea aer]mprejuru-i, soare cald s-o poleiasc[
Casa ta ce-ad[postise anii t[i sur`z[tori.

Casa ta privea-ntr-o strad[luminoas[=i voioas[,
+i puteai s[dormi n[untru de restri=te neatins;
}ns[, — soarta e pe bunuri p[m`nte=ti invidioas[...
C`nd un vis ne n[luce=te, str[luce=te, =i s-a stins:

Casa ta privea-ntr-o strad[luminoas[=i voioas[.

III

Inspirarea te-aripase s[atingi]nalte culmi,
M-ai chemat s[-\i fiu prieten — fra\i de cruce ne legasem,
O sim\ire =i un cuget s[ne turbure jurasem;
Moara ta z[cea devale, lini=tit[— printre ulmi. —

C[tre culmile]nalte inspirarea te-aripase:
Pentru mine erai zeul unui vis olimpian,

Vis[toarea armonie ce r[sare pe pian
+i de care al meu suflet iubitor, s-amorezase.

Te-aripase inspirarea s[atingi]nalte culmi,
+i pornisem, m`n[-n m`n[printre-a vie\ii mi=elie,
}nvr[jbi\i ne ducem ast[zi]n fatala vijelie...
Moara ta z[cea devale, lini=tit[— printre ulmi —

Te-aripase inspirarea s[atingi]nalte culmi.

Vaporul mor\ii

}ntre nori =i]ntre ap[se ducea f[r[-ncetare
R[t[cit din orice cale sub tr[snitul lui catart;
Valuri-valuri d`nd n[val[=i smucindu-l tot mai tare
}l f[ceau s[=ov[iasc[peste p`ntecul cel spart.

V`ntu-n funii =uier`ndu-=i uria=a simfonie
Alerga s[p`nd pr[pastii ]n ad`ncul guraliv,
R[sp`ndind ]n largul m[rii o-nd`rjit[ironie
Printre urlete grozave de du=man nemilostiv.

Noaptea neagr[de pe valuri]l vedea ca o n[luc[
Punct mai negru pe cerneala orizontului rotund,
F[r[om ca s[-i dea suflet, f[r[minte s[-l conduc[
Peste unda l[tr[toare de la cre=tet p`n-la fund.

C[l[torii =i matrozii putrezeau pe puntea rece,
Frun\i albastre, buze vine\i, pumni]nchi=i =i ochi sticli\i,
To\i muriser[de-a r`ndul; cinci =i =ase, opt =i zece,
+i z[ceau, mormane-nalte, galben-verde mucezi\i.

Repezi fulgere prin noapte alb[streau de r[utate,
Spintec`nd]n larg v[zduhul sub t[iu=ul lor de foc,
+i-n zigzaguri ce iau v[zul prin colori amestecate
Se stingeau =uier[toare]ntr-al valurilor joc.

C`te-un chip ie=ea deodat[pentr-o clip[ ]n lumin[
C`nd de om tr[it pe mare sub un v`nt arg[sitor,
C`nd de t`n[r cu p[r galben =i cu buze de vergin[
}nghe\ate]nainte de-a-=i =opti poema lor.

+i prin iadul de-ntuneric se ducea vaporul mor\ii,
Pe un p`ntec sau pe altul aplec`nd al lui schelet,
Diminea\a-ncremenit[sta]n cer pe pragul por\ii
+i muia cu lacrimi negre nuan\atul ei buchet.

Prim[vara

Sub flori de m[r
Ce mi se scutur[ ]n p[r
Se umple sufletul de soare;
Pe orice frun\i suferitoare,
Oh! ninge\i, albe flori de m[r.

Sub liliac
Sunt paseri dulci ce nu mai tac,
Concert de voci m`ng`ietoare:
S[rmani cu inimi gem[toare,
Uita\i, dormi\i sub liliac.

Pe sub cais
Din aripi bate albul vis
De-o inocen\[r[pitoare:

Aman\i cu inimi arz[toare,
E fericirea sub cais.

Sub nucul lat
Te afli]ns[izolat
+i-n umbra lui]mb[t[toare
Trecutul na=te ca o floare:
Ah! de-a= muri sub nucul lat.

Bucolica und[

Bucolica und[adoarme]n tihna de salcii pletoase
Ici-colo tr[snite cu aur de-a soarelui apoteoz[,
C`nd, fragezi p[stori,]n penumbr[, albesc ca idile frumoase,
+i goi izbucnesc dintre salcii — eglog[lactee =i roz[.

Bucolica und[-i prime=te molatic[=i-nfiorat[,
Sub blonzii cu plastice forme se simte schimbat[-n femeie,
Prelins[pe nudele corpuri ea tremur[, =i purpurat[
O scutur[cinic dar dulce mi=c[ri onduloase de-almeie.

Pe balta clar[

Pe balta clar[barca molatic[plutea...
Albe\i neprih[nite curgeau din cer; — voioase
Z`mbeau ]n fundul apei r[sfr`ngeri argintoase;
Oh! alba diminea\[, =i visul ce =optea,
+i norii albi — =i crinii suavi — =i balta clar[,
+i sufletul — curatul argint de-odinioar[—

Oh! sufletul! — curatul argint de-odinioar[.

Noaptea de februarie

Mi s-a p[rut]ntotdeauna un ce sc`rbos =i crud
Ca dup[-o noapte de orgie, pe buze]nc[de vin ud
S[te cobori]n acea ocn[la care s-afl[condamnate
Nenorocitele fiin\e ce se numesc: prostituate.
Mi s-a p[rut]ntotdeauna c[este-o crud[profanare
S[ui\i c[mum[\i-e femeia =i c[ ]n p`ntec te-a purtat,
Nep[s[tor s[pui pe buze o fioroas[s[rutare
        Precum se pune un stigmat.

+i c`t[osebire este]ntre amor =i infamie,
}ntre c[dere =i c[dere, sau s[rut[ri, =i s[rut[ri...
De-o parte, tainic[pl[cere ce se-nf[=oar[-n poezie,
De alta, bestialitatea unei reci]nfl[c[r[ri.
O! =i c`t am pl`ns pe soarta bietelor nenorocite
Care nu pot ca s[aib[nici voin\[de-un minut,
Cu blestemele pe buze de-alte buze-n[bu=ite,
Cu palpite pentru-oricine — cunoscut — necunoscut;
Seara este-o]ngrozire pentru unele din ele,
Nededate]nc[bine cu m`r=avul pov`rni=;
Altele, mai dec[zute, mai deprinse, sau mai rele,
R`d de cele care-au lacrimi sub al genelor umbri=...
Lacrimi?... Nu mai =tiu s[pl`ng[de o vreme-ndelungat[...
Lacrimi?... Au v[rsat destule ele, care nu mai pl`ng...
Lacrimile nu dau p`ine, =i nici jimbla cea uscat[
Nu se cump[r[cu ele, dac[pic[sau se str`ng.

A! Civilizare! Secol de progres =i industrie,
Ai ma=ini de aburi duse, =i cu tr[snetul te joci,
Secol plin de prevedere, secol de filantropie,

Tu ai]ntrecut desigur ale Romei vechi epoci,
}mp[rat atotputernic, pe uscat ca =i pe valuri,
}\i]ndepline=ti menirea =i nu am de zis nimic,
Dai femeilor calvaruri =i poe\ilor spitaluri,
Secol de filantropie, cine zice c[e=ti mic?

II

Viscolea cumplit afar[=i era o noapte sumbr[,
Se ghiceau, plutind prin col\uri, bestiale n[zuin\i,
+-ar[t`nd ale lui clape, un clavir z`mbea din umbr[
Ca o t`n[r[femeie ce-=i arat[albii din\i.
Scaune =i canapele av`nd droturi sf[r`mate
Prin zg`ita lor damasc[de un verde sp[l[cit,
Dau afar[-n =om`ldoace, dintre p`nteci scufundate,
C`l\ul obosit de slujba unui loc neodihnit.
}n pere\i, vreo dou[cadre de femei]n pielea goal[,
Ca]n piepturi s[de=tepte a dorin\elor r[scoal[,
Iar pe scaune, tr`ntite, c`teva cadavre vii,
Mute]ntre ele,]ns[, vorb[re\e dac[vii...
Ele toate poart[-n fa\[ca pecetie cumplit[
Sufleteasca pr[v[lire pentru veci]ntip[rit[...

O femeie mai b[tr`n[le dezmiard[p[rinte=te —
Lina este deocamdat[mai frumoas[, — =-o iube=te
Deocamdat[, dintre toate,]ntr-un chip deosebit...
}ns[nu dispre\uie=te nici pe Mimi — o nebun[
Ce =tiind ca s[-ndr[geasc[, de nimica nu e bun[...
Nici pe Liza, nici pe Mi\a, nici pe Ana — unguroaic[
Care poart[s`nge ro=u sub o piele de nem\oaic[.
Toate fetele sunt bune, =i a c[rnii exploatare
S[-nzeceasc[capitalul]ntr-un singur an e-n stare.

III

Zoe — fat[mai brunet[— la fereastr[alergase...
Ea, pesemne, c-auzise sunetul de clopo\ei,
C[ci o sanie]n curte pe z[pad[-alunecase,
+i intrar[ ]n odaie c`\iva tineri derbedei:
Erau patru —]ntre care, un vl[jgan sc[pat de =coal[,
Care]nc[nu-nsemnase pe a vie\ii sale coal[
Cu condeiul volupt[\ii vorba magic[„*Amor*“.
Mai frumos ca sf`ntul Gheorghe,]=i da aere viteje...
Ele — repede ghicindu-l, se-ncercau s[-l prind[-n mreje,
El, ro=ind ca o cirea=[, se f[cea-ntreprinz[tor,
+i cu vinul ce b[use, ca turtit s[fie bine,
+i cu ochii mari =i negri ce c[tau]n ochii lui,
}i p[rea cum c[odaia se-nv`rte=te, =i,]n fine,
Lesne po\i s[mergi la vale, dar cu greu la deal te sui.
Unul c`te unul, d`n=ii, c`te patru, disp[rur[
}n od[ile de-al[turi cufundate-n umbr[sur[,
F[r-a num[ra cadavrul ce-l avea fie=tecare
Ca mecanic s[palpite sub a buzei s[rutare.
C`te patru, =i sunt tineri! C`te patru, =i din ei
Ce-=i prostituie june\ea la pierdutele femei,
Cangren`ndu-=i corp =i suflet cu o minte ne]n\eleapt[,
Se va na=te viitorul, =i posteritatea dreapt[.

IV

Dar din trei, uitate-n je\uri, cea mai t`n[r[-adormise,
}ns[somnu-nseninase chipul ve=ted =i-ncruntat,
Scutur`nd pe alba frunte umbra jalnicelor vise,
C`nd copilul din[untru ie=i palid, dar b[rbat...
O m`ndrie triumfal[corona frumoasa-i fa\[,
+i din ochii lui]n cearc[n care veseli dau ocol,

S-ar fi zis, de ori=icine, preursirea c[-l r[sfa\[
+i c[este dintre-aceia care-ajung la Capitol,
C[degrab[c`=tigat-a vreo victorie-nsemnat[,
C[de groaza lui du=manii au dosit-o ca mi=ei...
Nu! Victoria cea mare, b[t[lia c`=tigat[
Nu este dec`t podoaba tinere\ii, dezbr[cat[
Pe un corp ce i se dase pe-o moned[de cinci lei.

Mai veni pu\in la urm[un b[tr`n uitat de vreme,
R[m[=i\a lui de zile ca s[-=i dea mai iute-n jaf
P[trundea, voios =i sprinten, f[r[s-aib[a se teme,
C[ci izb`nda b[rb[\iei =i-o g[sise]ntr-un praf.
Mai veni =i o fiin\[cu privirile]n cea\[,
Ce intra, precum se intr[ ]n oricare cafenea,
Ca s[-\i iei cu nep[sare linguri\a de dulcea\[
+i s[pleci tr`ntind]n tav[gologanii pentru ea.

Mai venir[... — nesf`r=it[ar putea ca s[ajung[
Lista celor care intr[, lista celor care ies...
Prim[vara, ziua cre=te,]ns[noaptea e tot lung[
Pentru carnea ce se vinde palpit`nd sub interes.
O! =i cuget`nd c[, poate,]njositele fiin\e,
Dac[n-ar fi fost]n lipsa tic[losului metal,
Ar fi mame, coronate cu speran\e =i credin\e,
Iar nu frunze t[v[lite]ntr-al uli\ei canal.
O! =i cuget`nd c[, poate, dac[-ar fi avut]n lume
Inimi pline de iubire s[le \in[loc de mume,
Sprijinul vreunui frate, care vine c`nd]l chemi,
Sau m`ng`ietoarea voce a prieteniei sfinte,
Cu pove\ile-n\elepte din risipa-i de cuvinte,
Spune\i-mi, e cu putin\[s[te-opre=ti s[nu blestemi?

V

Lum`n[rile sc[zute =ov[iau — =i prin odaie
Focul ce murea]n sob[c-o albastr[v`lv[taie
Flutur[, trec`nd pe chipul unei searb[de femei.
Singur[mai r[m[sese dintre celelalte toate...
}ns[, din minut]n altul, r`ndul o s[-i vie poate —
+i va trebui, atuncea, ca s[-=i fac[r`ndul ei.
}nc[-n floarea vie\ii sale, ea ce este mai trecut[,
Este]ns[os`ndit[ca s[fie mai pierdut[,
S[se plece, mai supus[, la un semn — la un cuv`nt...
O \ineau de mil[, poate, sub acel coper[m`nt,
+i c`nd aspra s[r[cie zilnic se]ns[rcineaz[,
Pe t[bli\ele pierz[rii s[ ]nscrie nume noi,
Mila,]ntr-o diminea\[, te c[ie=te, =i ofteaz[,
Dar te ia frumos de m`n[, =i te-arunc[ ]n noroi.
Ea =tia prea bine aceasta, =i supus[la porunc[
}=i urma os`nda vie\ii]ntr-a vi\iului munc[,
Iar Frineie, despletit[,]=i f[cea un piedestal
Dintr-a corpului os`nd[, dintr-a vorbei degradare,
+i din tot ce]ngroze=te, =i din tot ce e]n stare
Ca s[smulg[trandafirii dintr-un suflet virginal,
Sau s[fac[s[tresar[patimile-n amor\ire
Dintr-un suflet peste care, ca un v`nt de pustiire,
A trecut desfr`ul rece cu instinctu-i bestial.
}ns[=i fetele pieirei o priveau cu]ngrozire,
Sau cu sc`rb[, de la d`nsa,]ntorceau a lor privire,
Nevorbindu-i timp de ore, =i de zile, =i de luni;
Ea-nfrunta cu nep[sare revoltatele furtuni...
Tr[snetul putea s[cad[, c-ar fi r`s =i-atuncea]nc[...
Inima i se schimbase]n pr[pastie ad`nc[,

Pe-ale c[rei margini triste nu mai cre=te iarb[chiar.
+i din care nu reurc[nici r[sunetul afar'.
Unde se g`nde=te, ]ns[, st`nd]n je\ul ei tr`ntit[?...
Fa\a ei odat[mut[e acuma-nsufle\it[...
Iat-o... Pare c[vorbe=te f[r-a zice un cuv`nt...
Pare c-o-nf[=oar[v[lul unei cre=teri]ngrijite...
Pare-a nu mai fi femeia cu sim\irile t`mpite
+i c-a tres[rit cenu=a]ntr-al inimii morm`nt.
Care vis o n[luce=te?... Care]nger o]nsufl[?
Iat-o... Se ridic[, umbl[... — pe c`nd v`ntul care sufl[
Bate-n geamuri, bate tare, =i le zguduie cumplit...
F`lf`iesc]n candelabre lum`n[rile deodat[...
}ns[ea se]ndrepteaz[, palpit`nd transfigurat[,
Spre clavirul ce-i z`mbe=te printre filde=u-nvechit.
Degetele-i de=irate calc[clapele sonore...
Armonia se de=teapt[, lenevoas[, la-nceput,
Vis[toare ca fecioara cuget`nd]n timp de ore,
La b[rbatul ce iube=te f[r[ca s[-l fi v[zut.
E melancolia dulce dintr-o tainic[-adiere...
E murmurul plin de =oapte al p`r`ului duios...
E o voce ce =opte=te, ca s[-=i uite de durere,
Un refren din c`te-un c`ntec simplu =i copil[ros.
}ns[, fiecare not[, e o perl[care scap[
De sub degetele albe ce alunec[pe clap[
Ca s[mearg[s[se sparg[cu un sunet cristalin...
E o melodie sf`nt[de pe-o harp[inspirat[,
Este dulcea s[rutare de pe buza adorat[,
Este-a]ngerilor voce dintr-un cer de soare plin.
+i cu c`t clavirul vars[note mai armonioase,
Cu at`ta se fixeaz[ochii ei deschi=i =i mari
}ntr-o cea\[, pe sub care vede zilele-i frumoase

Strecur`ndu-se]ntocmai ca fantasme legendari...
Vede casa-i p[rinteasc[=i cu stre=inile-i late
Pe sub care se aga\[cuiburile d[r`mate...
R`ndunelele pe-al[turi dau ocoale ne]ncetat;
Mum[-sa-n pridvorul verde o prive=te cum se joac[,
Fetele vin la f`nt`n[, pe c`nd popa-n toac[, toac[
La biserica din sat.
Soarele pe dup[dealuri cu]ncetul se ascunde
+i arunc[o privire poleit[peste unde,
Roata morii se-nv`rte=te, v`ntul sufl[prin z[voi,
Turmele de la p[=une trec mugind]n jos pe vale...
Clopo\eii de la capre z[ng[nesc voios]n cale...
Scumpa ei copil[rie se rentoarce]napoi.
}ns[scena se preschimb[, pe c`nd r`uri de-armonie
Se revars[ ]n cascade de sub degetele ei,
+i pe coardele sonore trece-ntreaga ei junie,
Trece prima ei iubire, primul vis de poezie,
Care face s[vorbeasc[inima unei femei.
Dreapt[ca o somnambul[, ea love=te-automatic
Filde=ul sau abanosul]nvechitului clavir,
Pe c`nd ochii ei]n zare urm[resc un chip simpatic
Rentregind cu-ncet conturul unui dulce suvenir.
V`ntul scutur[fereastra! — Ea nu vede, nici n-aude!
Focul moare trist]n sob[, lum`n[rile p[lesc...
Ea tresare — ea rena=te — geme cu accente crude,
C[ci =i clapele au limb[, c[ci =i clapele vorbesc.
E pierdut, pierdut trecutul! E pierdut[fericirea...
}n prezent, nici chiar n[dejdea, via\a moart[, =i-njosirea...
}n trecut, era iubire, erau raze, era trai...
}n prezent, tic[lo=ia;]n trecut, un vis de mai.

VI

}ncepuse, f[r’ s[=tie, pe divinul *Trovatore*,
Oper[care vorbe=te cu poe\ii-n orice ore,
+i pierdut[-n reverie, ajunsese-n acea parte
C`nd durerea-n Mizerere printre inimi se]mparte
+i c`nd Verdi]mprumut[note de privighetori
Ca s[zboare, dus de ele, p`n-la cei nemuritori.
Ochii ei pierdeau cu-ncetul fixitatea lor grozav[,
+i p[truns[de-o sim\ire dureroas[, dar suav[,
Degetele-i desc[rnate de abia mai izbutesc
Din clavir s[rede=tepte c`ntecul dumnezeiesc...
Mizerere! Mizerere! D`nsa-n lacrimi izbucnise...
Pe octavele-amu\ite m`inile-i]ncremenise...
Ea uitase ce e pl`nsul de sunt ani]ndelunga\i...
Armonie! Limb[sf`nt[, care e =-a ta putere
Dac[faci s[curg[lacrimi ca o dulce m`ng`iere
Chiar din ochii ce de ele se arat[mai seca\i?
Care e =-a ta putere, tu ce-nsufle\e=ti]ndat[
Chiar cadavrul unei inimi]ntr-un piept]nmorm`ntat[,
+i aci ne faci s[pl`ngem =i aci, ca s[ z`mbim?
Nu e=ti tu vreo voce dulce de prin ceruri exilat[
Dac[tu ne faci cu ele ca prin farmec s[vorbim?
Armonie! Limb[sf`nt[, limb[plin[de sim\ire,
Tu dai c`ntecului aripi =i-l ]nal\i de la p[m`nt...
}ntre suflete =i ceruri e=ti tr[sura de unire,
+i c`nd nu mai c`n\i]n suflet, omul intr[ ]n morm`nt.
Ea pl`ngea... Era sc[pat[... Dar, c-o grea sc`r\`ietur[,
U=a se deschise-atuncea, =i-njur`nd de dumnezei,
Un b[can cu ceafa groas[, mirosind a b[utur[,
Puse-o lung[s[rutare pe-ofilita ei figur[...
To\i ne-avem destinu-n lume... El pe-al s[u, =i ea pe-al ei.

Niponul

Fantasmagoric de colori,
Cu coperi=uri lucitoare,
Sub larg[purpur[de flori
Niponul magic r`de-n soare.

Idolatrat de c[l[tori
Pe marea lui str[v[z[toare
Scamatorie de colori
+i juc[rie r[pitoare,

Niponul magic r`de-n soare.

}n noapte

Albastr[era noaptea =i fraged[natura,
}n cer plutea r[zlea\[o pulbere opal,
Dar valuri]nd`rjite urca]n mine ura,
Domnea Satan]n mine, magnific]nger pal.

Erau muiate-n aur abisurile-albastre,
Safire luminoase eliptic gravitau,
Clipeau diamantate o=tirile de astre
+i-n pace s[reintre zadarnic c[utau.

+i valuri]nd`rjite urca]n mine ura,
Domnea Satan]n mine, magnific]nger pal...
Albastr[era noaptea =i fraged[natura,
+i-n cer plutea r[zlea\[o pulbere opal.

Libelule

Libelule gra\ioase
Zboar[-n aerul de var[...
Au corsete minuscule,
+i pe aripi radioase
Readuc speran\[clar[:

Zi de var[, libelule.

Pestetot metamorfoz[,
Poezie, sc`nteiere,
+i sub gloria solar[,
Delta fraged[=i roz[,
Iar, suav[m`ng`iere:

Libelule, zi de var[.

}n atelier

„Voiesc, iubite pictor, o p`nz[cum n-a fost...
S[v[d din]ntuneric c[iese-n pielea goal[
Satana care-n mine st`rne=te o r[scoal[
Pe c`nd zadarnic caut de el un ad[post.

}l v[d frumos =i searb[d, aproape o fecioar[,
Av`nd pe-o ging[=ie de Bacchus indian
O frunte vis[toare sub p[r de-atenian
+i-n buzele-i de fl[c[ri cutremure ce-omoar[.

F[-l dulce totdeodat[ca taina unui vis
Ce-n leag[nu-i de aur te-adoarme cu bl`nde\e
Atunci c`nd plin de via\[=i beat de tinere\e
Te la=i pe nesim\ite s-aluneci spre abis.

Sau scoate-l dimpotriv[din negura cu =oapte,
N[luc[f[r[seam[n cu ochii sc`nteinzi,
}ntocmai cum e-n clipa s[lbaticei izb`nzi
C`nd sufletul mi-l soarbe]n fiecare noapte.“

+i jalnica fiin\[, furat[de-aiurare,
C`nd pasul =i-l mai duse prin largu-atelier,
Isterica privire pe ni=te l[nci de fier
S-opri]ncremenit[de-a lor str[fulgerare.

Apoi, din fr[m`ntarea lucioas[ce z[rea
C[sap[ ]mprejuru-i o ro=ie v`ltoare
Din care e ajuns[de fl[c[ri arz[toare,
Sim\i c[se arunc[Satana peste ea.

Hora

Era z`mbitoare,
C`nt`nd se ducea. —
}n cer era soare
+i flori pe v`lcea.

Pe l`ng[izvoare
Voioas[trecea. —

}n cer era soare,
+i flori pe v`lcea.

Sub ulmi la r[coare
S[=ead[-i pl[cea. —
}n cer era soare
+i flori pe v`lcea.

Era z`mbitoare,
C`nt`nd se ducea... —
}n cer era soare,
+i flori pe v`lcea.

Noaptea de ianuarie

I

Dezn[dejde fioroas[, str[lucitu-mi-ai pe frunte,
+i]ncinsu-m-ai cu fl[c[ri care-ntreg m-au mistuit,
Nu mi-ai pus pe piept o st`nc[, mi-ap[sa=i pe el un munte,
Dar mi-ai dat =-a ta putere spre a nu fi de el strivit.
}mi f[cuse=i o coroan[ce ca pietre nestemate
Avea lacrimile mele ce luceau la focul t[u;
M-ai \inut]n orice clip[cu sim\irile-ncordate,
Mi-ai fost sor[preaiubit[=i mi-ai fost =i crud c[l[u.
Ca Iacov frumos =i t`n[r ce-adormise la f`nt`n[,
De=teptat f[r[de veste de un]nger lucitor,
M[chema=i la lupt[crunt[=i ai vrut s[-mi fii st[p`n[
+i s[-mi pui pe beregat[uria=ul t[u picior...
Ca Iacov intrai]n lupt[=-am ie=it ca el de-asemeni,
+i nici tu nu e=ti]nvins[=i nici eu]nving[tor,

Dar al[turi de-oboseal[ne-am culcat ca ni=te gemeni
+-am dormit, de este-o vreme,]ntr-un somn]ngrozitor.

Lumea care este-o mare cu talazuri furtunoase
Mi-a v[zut a vie\ii nav[ici =i colo alerg`nd,
Dus[-n voia]nt`mpl[rii pe-ad`ncimi]ntunecoase,
Care n-au fost m[surate nici de ochi =i nici de g`nd.
Spre limanul care-l caut m[tot duce-a mea sim\ire,
Dar pe c`nd]l cred aproape nici]n suflet nu-l g[sesc,
+i pe veci aceea=i groaz[port =i-n minte =i-n privire,
C[tre nici un \[rm al vie\ii n-am s-ajung s[odihnesc.

Lemnul dac[arde-n vatr[a r[mas cenu=[rece,
Ce mai caut oare-n lume dac-am dat tot ce-am avut?
Sunt un soare care-apune, sunt un c`ntec care trece,
Sunt o frunz[care zace pe al vie\ii negru lut.
M-am n[scut]n ni=te zile c`nd t`mpita burghezime,
Din tejghea f[c`nd tribun[, legiune de co\cari,
Pune-o talp[noroioas[pe popor =i boierime;...
Zile c`nd se-mparte \ara]n c[l[i =i]n victime
+i c`nd steagul libert[\ii e purtat de c`rciumari.

II

Inimi reci ca v`ntul iernii, psalmodii pe-acela=i metru,
Voi, ce vecinic]nfr`nate de al lini=tii tic-tac
Regulat orele vie\ii bate\i ca un cronometru,
+tiu c[versurile mele]n ad`ncul vostru tac.
Ele nu v[spun nimica, — sunt cuvinte f[r[via\[,
Cel mult sunete de=erte pentru moartea ce v[-nghea\[;
Dar pe harpa mea de aur poezia va zbura
+i acum =i totdeauna: — =i pute\i r[m`ne mute...

Lara =i Romeo vocea vor veni s[-mi]mprumute,
+i cu d`n=ii pe-ai mei umeri apleca\i ca ni=te]ngeri
Se vor smulge de pe buze-mi armonii muiate-n pl`ngeri.

Crede\i oare c[un c`ntec c`nd din suflet se revars[
Se a=teapt[s[r[sune printre suflete de mor\i?
Crede\i oare c[o frunte c`nd de foc ceresc e ars[
+i str[bate c-o sc`nteie l-ale raiurilor por\i,
Vrea s[=tie de-omenire, c`nd pe-a cerului c[rare
Corona\i de-o str[lucire de lumini dumnezeie=ti,
Heruvimii se coboar[ ]ntr-a g`ndului c`ntare
Pentru-a-i da =i consfin\irea armoniei]ngere=ti,
Sau c[roua pic[, poate, pentru frunze ce zac moarte
Prada pulberii]n care le ia v`ntul s[le poarte?

}ns[voi, ce-a\i pl`ns cu mine pe ruinele sim\irii,
Fra\ii mei de cugetare, fra\ii mei de suferin\i,
Voi, ce-a\i fost lua\i ca mine pe-aripa nenorocirii,
D`nd la v`nturile soartei aspira\ii =i credin\i,
Voi, care-a\i tr[it ca mine]ntre cearc[ne]nguste,
Sf`=ia\i de-al vostru suflet ca de lacome l[custe,
Voi pute\i a m[-n\elege, c[ci voi singuri a\i tr[it...
Este o poem[-ntreag[de-a fi pl`ns =i suferit.
Voi care cunoa=te\i via\a sub oricare form[— voi,
Frunze ve=tede, purtate de r[stri=te prin noroi,
Voi care-a\i umblat pe uli\i f[r[haine, f[r[p`ine,
+i v-a\i dus prin ploi =i zloat[cum se duce c`te-un c`ine,
Ridic`nd]n lupta vie\ii frun\i seme\e de eroi,
Voi, nesiguri nici de ast[zi =i nesiguri nici de m`ine,
Voi pute\i a m[-n\elege, c[ci voi singuri a\i tr[it...
V-a fost frig =i v-a fost foame,]ns[nu v-a\i umilit.

Voi, care]n nop\i senine a\i p`ndit pe sub ferestre
Pe c`nd luna-mbrac[zidul cu tapetele-i maiestre,
Pe c`nd v`ntul pleac[fruntea teiului mirositor;
Inimi vecinic zbuciumate, sub al dragostei fior,
Tineri care, din femeie, v-a\i f[cut o zeitate,
Corpuri necorupte]ns[, suflete electrizate,
Voi pute\i a m[-n\elege, c[ci voi singuri a\i tr[it...
Este o poem[-ntreag[s[po\i zice: „Am iubit“.

Voi ce-a\i fost purta\i pe aripi de-o cereasc[inspirare,
Geniuri ce-mbr[\i=ar[\i toat[-nv[\[tura mare,
Voi ce-a\i despicat natura c-o privire de vultur,
Cugete, ad`nci pr[pastii ca al cerului azur,
Harpe tainice atinse de suflarea nemuririi,
Spirite-ale veciniciei, raze-ale dumnezeirii,
Voi pute\i a m[-n\elege c[ci voi singuri a\i tr[it...
Sufletul e o poem[cu un cer nem[rginit.

O! dar voi, care prin via\a ce pe buni =i r[i adap[,
Trece\i f[r[-a l[sa urme ca =i c`inele prin ap[,
Gra=i, pedan\i, burdufi de carte =i de-nv[\[tur[goi —
Bog[ta=i ce cu piciorul da\i la inimi]n gunoi,
Parveni\i f[r[ru=ine, mizerabili ce la c`rm[
Face\i salturi de p[ia\e pe fr`nghie sau pe s`rm[,
N-am cu voi niciun amestec, c[ci]n lume de-a\i tr[it,
Este o satir[-ntreag[faptul c[v-a\i z[mislit.

III

Aide, soart[nemp[cat[, scoal[-te din nou la lupt[...
Sau d[-mi via\[, sau d[-mi moarte c[ci din somn m-am de=teptat;

Ia pumnalul la= dar sigur, dac[sabia \i-e rupt[
S[-l]nfigi p`n’ la pr[sele]ntr-un suflet revoltat,
Sap[-mi groapa c`t de-ad`nc[, f[-mi du=mani chiar dup[
moarte
C`nd topit ]mi va fi corpul, voi fi c`mpul plin de flori,
Inimile sim\itoare au la piepturi s[le poarte —
Voi fi cer, parfum =i =oapt[, =i nu po\i s[m[omori.
Po\i s-ape=i peste-ai mei umeri cu puteri nenduplecate,
Po\i s[-mi storci cumplite lacrimi sau un r`njet fioros,
Voi g[si]n orice timpuri c`te-o inim[de frate,
Voi g[si]n orice timpuri un r[sunet m`ng`ios.

Dar cum noaptea sta s[piar[, ca prin visele-adorate
M-am sim\it mai viu, mai t`n[r, cu durerile-alinate,
+-am z`mbit..., uit`nd veninul care-n suflet mi s-a str`ns,
C[ci, fire=te, via\a este tot ciudata comedie
Care-amestec[-mpreun[=i dureri =i bucurie,
Pun`nd lacrimi l`ng[z`mbet, pun`nd z`mbet l`ng[pl`ns.

Homo sum

C-o admirare pref[cut[sau c-un ad`nc entuziasm,
Zadarnic zice\i, dulci prieteni, c[-mi uit f[ptura trec[toare;
Zadarnic singur, c`teodat[, pentru-a sc[pa de-al meu
marasm,
}ncerc s[cred c[este astfel =i s[m[pierd cu ochii-n soare,
}n pacea spa\iului vecinic,]n lumea sfintelor extaze.

+i tot zadarnic chem]n suflet]nfl[c[rarea unui psalm,
F[c`nd din c`ntec o minune prin]mpletirea unei fraze...

M[rede=tept cur`nd acela=i, =i-n mine nu se face calm,
Ci lacrimi port sub orice vorb[pe c`nd ]n c`ntece pun raze,
Minciuni cu care caut zilnic s[-n=el necazurile mele.

Poet furat pe veci zadarnic de cerul larg =i policrom,
Azv`rle harpa de alb filde= =i uit[calea c[tre stele,
Te afli]nc[-n cercul vie\ii: E=ti]nc[om, e=ti]nc[om.

F`nt`na

I

Cunosc o f`nt`n[pe valea umbrit[:
Un grangur de aur c`nt`nd m-a-ndemnat
S-adorm]ntre frunze de plopi =i r[chit[,
S[uit de ora=ul]n care-am oftat.

Pe valea umbrit[cunosc o f`nt`n[:
O mierl[cu care de vorb[am stat,
Afl`nd c[ durerea o suf[r st[p`n[,
A r`s c`t se poate, iar eu am oftat...

Pe valea umbrit[cunosc o f`nt`n[.

II

Prin frunze ascuns[albe=te pe vale:
}n lume ce caut =i ce-am c[utat?
De mine mi-e jale, de al\ii mi-e jale...
Oh! grangur de aur cu viers neuitat!

Albe=te pe vale prin frunze ascuns[:
Izvorul ei curge de zori s[rutat,

Dar e a mea soart[la culme ajuns[...
Oh! tainic[mierl[cu r`s neuitat!

F`nt`na sub frunze albe=te ascuns[.

Moise

C`nd sc[zu al s[u prestigiu, r[zvr[ti\i c`nd fur[to\i,
Vr`nd s[aib[glas profetic, suflet nalt de patrio\i,
Biblic vers pe buze moarte, zeu seme\ sub t`mple-nguste,
Moise fa\a =i-o ascunse]ntre m`inile auguste.

Prean\eleptul, de trei zile,]n extazul lui de sf`nt
Era stei de nemi=care =i cu ochii]n p[m`nt...
Credincio=i]i r[m[sese vre o doi — dar fiecare:
„Oare nu mai e=ti tu Moise?“]i striga cu voce tare.

„Marea Ro=ie nainte-\i zid de ap[nu st[tu?
Faraonul]n[untru nu-l f[cu=i de s-ab[tu?
Oastea lui cea str[lucit[n-o t`r`=i s[piar[-n valuri
C`t din toat[groz[via numai oase zac pe maluri?

Nu f[cu=i din piatra stearp[s[\`=neasc[alb izvor
Care-a curs ca r`u de lapte pe al mu=chiului covor?
+i-n pustie, pe c`nd foamea ne-a fost aprig[du=man[,
Nu ne-ai dat]ndestularea c`nd ne-ai dat cereasca man[?

Scoal[— ceasul de restri=te nu mai este“... — Dar, t[cut,
Se-n[l\[de jos profetul]ntre-ai s[i ne]ntrecut,
+i urc`ndu-se]n munte sub a serii str[=nicie,
Cu nori gro=i de cea\[alb[se-mbr[c[pe vecinicie.

B[tr`na st`nc[

B[tr`na st`nc[uria=[e neclintit[de pe loc:
O sap[apele s[scape de ea, =i-n veci o pizmuie=te
|[ranul prost, zic`nd c-ar face ogor din locul ce robe=te
C-un ceas-nainte ca s-o surpe de-ar fi s[afle vreun mijloc.

B[tr`na st`nc[simte g`ndul ce ]mprejurul ei r`nje=te,
Dar tace, =i c`nd sufl[criv[\ ea sfarm[viforul t[ios,
+i ocrotit[valea-ntreag[d[roade spornice voios,
Pe c`nd chiar apa care-o sap[ din s`nul ei se limpeze=te.

B[tr`na st`nc[e zadarnic de ani luat[la mijloc...
}n umbra ei pasc]nc[mieii =-ajung vl[starii brazi puternici,
+i fie-n mare sau mic num[r, neputincio=i sunt cei nemernici —
B[tr`na st`nc[uria=[e neclintit[de pe loc.

Epigraf

}=i dau albinele silin\[,
Muncind cu mult[s`rguin\[
S-adune sucul de prin flori;
}l duc]n stupi =-apoi]ndat[
O miere dulce e-njghebat[
Spre-a-mbog[\i pe negustori;
Avem o soart[-asem[nat[
Str`ng`nd poetice comori:

C[ci ori=icare ne-ar fi ciuda
Ne e sudoarea ca =i truda
Pentru librarii viitori.

Osp[\ul lui Pentaur

Templul nalt ce e din piatr[cu-ngrijire prelucrat[
}n inscrip\ii hieratici r[sp`ndite cu bel=ug
Prin al soarelui praf de aur sc`nteiaz[=i s-arat[
Uria= prin]n[l\ime, r[pitor prin me=te=ug.

Pe sfin\enia tihnit[st`lpi de umbr[privegheaz[,
Pe c`nd fl[c[ri parc[urc[din nisipu-n zare-ntins;
U=i de bronz]ntredeschise pe-ad`ncimi ce-nfrico=eaz[
}ntunericu-l fr[m`nt[cu n[luci de aur stins.

Sfinxi pe socluri de-alabastru a=eza\i pe dou[r`nduri,
De la scara care duce pe platforma de porfir,
Ro=i de v`nturi, ar=i de soare, dar senini de orice g`nduri,
S-odihnesc cu moliciune printre flori de trandafir.

Dar]n sala hipostil[,]mprejurul unei mese,
Pentaur, poet =i preot, st[cu oaspe\i numero=i,
Cupe de-onix se ridic[, daruri scumpe, lui trimese
De Ramses =i de curtenii cei avu\i =i genero=i.

Dintr-o singur[fereastr[cade-o tr`mb[luminoas[,
Ce-nf[=oar[comesenii]ntr-un nimb str[lucitor,
Fundul templului se pierde sub un strat de umbr[groas[,
Ce pe zei ad[poste=te de-orice g`nd p`ng[ritor.

Robi frumo=i cu piepturi goale =i cu ochi =ire\i de vulpe
Ies fantastic ici =i colo din noptosul labirint,
Au tunici cu fir cusute, calasirise pe pulpe,
+i]nal\[vase de-aur]nflorite cu argint.

Un pe=chir ca hiacintul masa toat[o-nvele=te,
+i pe purpura-nfocat[,]n l[di\e de sandal,
Floarea tainic[de lotus]ntristat se ve=teje=te
Printre poame ce se urc[pe sub bol\i piramidal.

R`nduiala domnitoare e de me=ter pl[smuit[:
Raci de mare ce sp[im`nt[, stridii cu m[rg[ritari,
Av`nd dreptul fiecare dintre scoica siluit[
S[ia boaba]ncle=tat[ ]n calcariile tari.

Pl[smui\i dup[natur[, pe=ti din c[rnuri delicate,
Ce cu solzi de gelatin[ ]n argint se oglindesc,
L`ng[p[s[ri de tot felul, =i]ntregi, =i despicate,
}mpreun[cu v`naturi nencetat se gr[m[desc.

Tot ce e mai bun pe lume, str`ns cu bani =i iscusin\[,
}mbr`nce=te]nainte l[comiile trupe=ti,
+i pe c`nd se schimb[vorbe =i se bea cu prisosin\[,
Pe metalice tripede ard parfumuri ar[pe=ti.

Sirieni cu forme clasici, copilandri prin etate,
Dar pi=ca\i]n ciuda v`rstei de-al pl[cerilor t[un,
}nmuia\i]n tinere\e ca-ntr-un lac de voluptate,
Peste masa larg[mi=c[evantalii de p[un.

+i cum robii vin s[c`nte din cimbal =i din chitar[,
Pentaur ridic[vocea, =i pe harpa lui de bard

Epopeea str[lucit[curge falnic[=i clar[,
}ntrec`ndu-se-n c[ldur[cu privirile ce-i ard.

„Sub Ate= c[zut]n curs[, maiestatea-sa se lupt[,
P[r[sit de to\i o=tenii =i aproape-nconjurat,
Bra\u-i ager se]nmoaie, spada sa e-n dou[rupt[,
Dar pe barbari s[-i]nfr`ng[sau s[moar[, a jurat.

+etasar ce-i st[-mpotriv[, de prisos i se opune,
Maiestatea-sa n[val[ ]=i repede al s[u car.
Calc[, culc[,-mpunge, rupe, taie, spintec[, r[pune,
C-o m`nie tr[snitoare]n al ochilor focar.

Zeul Month]i d[iu\eala =i Baal a lui putere,
C-o silin\[uria=[sparge zidurile vii,
Iar]n urma lui se scurge s`nge ro=u din artere,
Ca un must de struguri negri de sub teascul unei vii.

+i pe c`nd se lupt[capii cu grozava-nv[lm[=eal[,
C[l[rimea nesupus[tr[snitoarei z[ticniri,
Printre pulberea ce urc[lic[rind de-n[bu=eal[
Pe monarc]l urm[re=te cu s[lbatice r[cniri.

Tarekenas — l-acest nume se]ntoarce fiecare
C[tre oaspetele t`n[r mai frumos ca zeul Ra —
Vede-al regelui pericol, =i sub dou[mii de care
Uruind pe ro\i de-aram[face c`mpu-a tremura.

Un torent ce-=i pr[v[le=te cursul de-ap[peste stavili
Nu s-asv`rle printre pietre cu asalt mai mugitor,
Iar un fulger c`t de aprig]ndrumat de nalte pravili
}ntre nori c`nd izbucne=te nu e-at`t de-asurzitor.

De sub ro\i, de sub copite, de sub spada ce se fr`nge
Printre coaste sf[r`mate unde fierul s-a v`r`t,
Izvor[=te, sare, curge, un]ntreg potop de s`nge
+i-un morman cumplit de le=uri umple c`mpul mohor`t.

+etasar, +irab, Patasa, peste c`mpii p[duratici,
C[ut`ndu-=i m`ntuirea, fug de panic[cuprin=i,
+i Ramses, oprindu-=i caii, dintre-o=tenii asiatici
Nu mai vede]n picioare dec`t turma celor prin=i."

„Lui Ramses =i Tarekenas slav[-n veci nem[rginit["
Este strig[tul ce sala o str[bate p`n[-n fund,
Iar ecoul ce de=teapt[pe o scar[nesf`r=it[
Printre-abisurile vremii se tot face mai profund.

Neron

Privire-ad`nc[. Searb[d. Ca cioc de vultur, nasul;
Spr`ncene arcuite =i trase cu compasul;
O frunte larg[; buze ca ve=teji trandafiri;
Pe ochi perdea de gene din pleoapele sub\iri
Ce las[s[str[bat[cum stau]ntredeschise
O lume de concep\ii =-o lume de abise.

De leb[d[-i e g`tul; de marmur[-al s[u piept,
Aci, de pe-o teras[,]l vezi seme\ =i drept
Privind albastrul Tibru, panglic[lucitoare,
Pierdut cu mintea-n visuri, sc[ldat cu fruntea-n soare;
Aci, molatec, lene=, apleac[, feminin,
Grumazul s[u de filde= pe toga sa de in.

Neron!... Palatul, noaptea, r[sun[de orgie
Precum r[sun[, ziua, ora=ul de urgie...
Banchete, flori, Falerno =i c`ntece de-amor
Ciocnindu-se, adesea, cu \ipete ce mor,
Pornesc, peste tot locul, un haos f[r[nume —
Dar haosu-nsemneaz[o epoc[, =-o lume.

Neron!...
E Roma-n fl[c[ri,]n lacrimi =i-n m[cel,
C[ci Cezarul o =tie mai rea =i dec`t el;
E vinu-n cupe de-aur =i s`ngele pe scar[;
Desfr`u de vin-n[untru, desfr`u de s`nge-afar[...
Dar astfel precum este: bizar =i criminal,
Neron e]ncercarea de-a fi original.

Zi de iarn[

Se-nnoreaz[ceru-albastru,
Nici o floare, nici un astru,
C[ci =i cer ca =i p[m`nt
Pus-au vara]n morm`nt.

Toate frunzele-adorate
Zboar[-n v`nt amestecate...
Corbi =i ciori-nnegresc pe sus...
R`ndunelele s-au dus.

Fulguie=te de ninsoare
}n pustiile ogoare,
Url[criv[\u-n copaci...
Vai de oamenii s[raci.

De la munte p`n' la balt[
Numai criv[\ ce te salt[;
Numai cer posomor`t
Peste c`mpul mohor`t.

B[t[tura e pustie
De bel=ug =i veselie,
+i de-al verii c`ntec viu
Orice suflet e pustiu.

Sus la st`nele din munte
Pe z[pad[ ]=i fac punte
Lupi pr[dalnici =i mi=ei...
Vai de turmele de miei.

Pestetot numai z[pad[,
Ce s-adun[ ]n gr[mad[
Sau se-mparte-n fel de flori
Sub ai v`ntului fiori.

Prin p[durea troienit[
Nu e crac[nenflorit[,
Dar]n loc de ghiocei
Pretutindeni e polei.

De prin co=uri iese fumul
Ce mereu]=i trage drumul
Sub al iernii cer senin...
Vai de cei f[r[c[min.

Prin ora=e umbl[-n s[nii
Fel de feluri de jig[nii

Ce-n[untru nici nu-ncap
De samur =i de s`ngeap.

Tot prin falnice loca=e
}=i duc frun\ile trufa=e,
Dar de nas, de nu le-ajungi,
Sub m[nu=i au gheare lungi.

Viscol, criv[\ nu-i atinge,
Soba-n veci nu li se stinge...
Sunt boieri sau boieri\i...
Vai de oamenii cinsti\i.

Av`nt

Precum]n largul m[rii corabia s-opre=te
C`nd v`ntul nu mai sufl[=i p`nza pe catart
At`rn[ nenstrunat[ sub luna ce-i z`mbe=te
Cu razele ce-asupr[-i zadarnic se]mpart;

Precum vioara tace c`nd coarda se destinde
+-abia auzi]n suflet c`nt`nd ca printr-un vis
R[sunete suave, voioase sau murinde,
Ce trec prin amintire c-un farmec nedescris;

A=a-n restri=tea vie\ii, poetul, =i el tace,
Cu inima r[nit[ ]n pieptul s`ngerat,
Nimica nu-l mai mi=c[, nimica nu-i mai place
+i-l afl[-orice sim\ire cu sufletu-nghe\at.

Ca el e =i matrozul corabiei oprite...
Av`ntul =i-l legase de-al vasului]not,
Iar apa oglinde=te priviri nensufle\ite,
+i mut[se]ntinde oglind[pestetot.

Sunt triste, oh! sunt triste momentele acele,
C[ci inima r[nit[a bietului poet
Adoarme ca =i marea sub cerul plin de stele
+i nu mai c`nt[-ntr-]nsul speran\[, nici regret.

Precum]ns[deodat[la-nt`ia adiere
Corabia tresare pe-al undei s`n amar
+i p`nzele se umfl[=-o-mpinge cu putere,
Juc`nd-o]n buiestru ca falnic arm[sar;

Tot astfel inspirarea deodat[se ridic[,
+i aripi nev[zute]l schimb[-n semizeu,
Se-ntinde pe h`rtie a versului panglic[,
Iar sufletul]n urm[ ]=i las[corpul greu.

Lirismul =i satira se joac[pe-a lui frunte
Ca fulgere desprinse din foc dumnezeiesc,
Nou Moise, el se urc[atunci pe v`rf de munte
+i alte legi s[de=te]n sufletu-omenesc.

De=i]n urm[-i url[a urei aiurare,
Z`mbind, c`nd s[-l sf`=ie cei r[i se]nvr[jbesc,
A=a de sus \inte=te =-at`ta e de mare,
}nc`t cuprinde totul: ceresc =i p[m`ntesc!

El vede armonia din lumile eterne,
Pricepe nesf`r=itul =-al totului mister;

Materia]n fa\[-i se fierbe =i se cerne,
Urmeaz[ ]n ad`ncuri cometele ce pier;

+tiin\a gr[ni\at[o calc[ ]n picioare...
Atomele iau via\[, le simte cum tr[iesc...
Le-aude bucuria sau lunga lor pl`nsoare
}n vecinica mi=care pe care-o ndeplinesc;

Coboar[printre oameni =i =tie s[m`ng`ie,
+i c`ntecu-i se vars[ ca r`uri de isop,
El cur[\[=i spal[de-a patimilor r`ie...
Insultele nu-l pleac[, s[r`ure potop;

C[ie=te pe poporul ce merge la pieire,
Tiranu-ncremene=te sub biciul lui de foc,
Dar vai! el care merge de-a drept la nemurire,
Adesea n-are-n via\[nici p`ine, nici noroc.

V`nt de toamn[

M[zoresc s[scriu degrab[...
Pentru ce, nu =tiu nici eu:
M[zore=te Dumnezeu?
Simt c[via\a mea e slab[?

C`nd apusul e mai falnic,
Norii to\i c`nd str[lucesc,
Melancolic]i privesc
+i r[m`n cu ochiul jalnic.

Este oare, este oare,
Semn de moarte pe cur`nd
Versul meu ce pl`nge bl`nd
Ca susurul de izvoare?

Cu octombrie ce vine,
Fi-voi oare frunza-n v`nt
Dobor`t[ la p[m`nt
+i uitat[de oricine?

De-aud clopotul de jale,
F[r[voia mea tresar,
De-nt`lnesc funebrul car,
M[ ]ntorc din a mea cale.

Tu ce e=ti a na=te

Tu ce e=ti a na=te, suflet rupt din mine,
Clip[dintr-o via\[plin[de suspine,
Poate la necazuri ai s[m[blestemi
+i vei zice, poate, c-ar fi fost mai bine
R[m`n`nd ce fost-ai s[nu-nve\i s[gemi,
Tu ce e=ti a na=te, suflet rupt din mine.

Zi oricare vorb[la nenorocire...
Oare eu n[scut-am cu a mea-nvoire?...
}ns[niciodat[nu uita c[eu
M-am luptat]n lume f[r[=ov[ire
+i mi-a fost]n sprijin bunul Dumnezeu...
Zi oricare vorb[la nenorocire.

C[tre-acelea=i lupte poart[al meu nume
F[r[-a =ti ce soart[vei avea]n lume
+i la urm[trece-l altuia =i tu...
Va veni r[stri=tea vr`nd s[v[sugrume,
Dar =i mie-mi str`nse g`tul c`t putu...
C[tre-acelea=i lupte poart[al t[u nume.

Via\a e o mam[pentru mul\i grozav[...
Orice zi le-aduce un pahar de-otrav[...
Cerul este]ns[plin de str[luciri,
+i a s[rut[rii flac[r[suav[
Umple-al nostru suflet cu-ndumnezeiri,
+i e dulce via\a chiar c`nd e grozav[.

Se duce...

Se duce noru-n al s[u zbor
Ca g`ndul meu r[t[citor,
Aci de lun[poleit,
Aci de noapte]nnegrit.

Se duce r`ul pe costi=,
}ncol[cit pe sub frunzi=,
Aci =optind un c`ntec bl`nd,
Aci umflat =i spumeg`nd.

Se duce v`ntul printre foi,
Se duc =i lucruri vechi =i noi,
Se duce tot ce e de dus,
P[m`ntul jos =i luna sus.

Dar c`nd e totul c[l[tor,
Schimbat mereu sau schimb[tor,
Al meu destin e nencetat
Neschimb[tor =i neschimbat.

Stuful de liliac

Era o zi senin[ca fruntea de fecioar[
Ce e neturburat[de-ai patimilor nori,
O zi]n care =oapte de]ngeri se coboar[
+i vin pe-o adiere s[c`nte printre flori.

Sub\iri ca o dantel[urcau mereu din ap[
Cl[diri de nori fantastici ocoale d`nd pe lac,
+i prins de-o rece st`nc[ pe care v`ntu-o sap[,
Gemea mu=cat de v`nturi un stuf de liliac.

Pl[p`ndele lui ramuri abia]nmugurite,
V[it`ndu-se pe soarta ce-acolo le-a s[dit,
Nainte de-a-=i da rodul mureau]nvine\ite
C`nd ea veni s[=ead[sub stuful oropsit.

Atunci acele ramuri deodat[ ]nflorir[
+-o ploaie azurie v[rsar[peste noi...
O! Doamne, acele clipe ce repede pierir[...
Uscat e liliacul =i nu mai suntem doi.

}n arcane de p[dure

}n arcane de p[dure]ntuneric ce sp[im`nt[.
Frunza tace l`ng[ frunz[ =i copac l`ng[copac;
Noapte trist[, noapte mut[, noapte moart[, cer opac —
Dar privighetoarea c`nt[, dar privighetoarea c`nt[.

}n arcane de p[dure vijelie ce sp[im`nt[,
Tr[snet ro=u ce-nf[=oar[=i surpare de potop;
Pentru ce e armonia o m`nie f[r[scop,
Dar privighetoarea c`nt[, dar privighetoarea c`nt[.

}n arcane de p[dure groz[vie ce sp[im`nt[,
Aurora-nt`rziat[nu s-arat[sub frunzi=,
}ntunericul]n cale i s-a pus]n curmezi= —
Dar privighetoarea c`nt[, dar privighetoarea c`nt[.

P[durea

Nimica n-are ca p[durea mai multe farmece s-atrag[
Un suflet ce iube=te taina frunzi=elor cu umbr[drag[
+i nic[ieri nu po\i mai bine de lumea-ntreag[s[te pierzi
Dec`t pe-ngustele potece sub bol\ile cu frunze verzi.

Frumos e muntele ce-nal\[spre ceruri fruntea lui semea\[,
Frumos e c`mpul ce se-ntinde ca =i o mare de verdea\[,
Frumoas[, marea lini=tit[sau cu talazul r[zvr[tit,
}ns[nimica cu p[durea nu poate fi asemuit.

Ea n-are-n s`nul ei castele, dar soarele c`nd o izbe=te
O populeaz[cu fantasme, =i c`ntu-o face de vorbe=te,
+-aci z[re=ti palate-nalte, =-aci, c`nd ele se desfac,
Ridic[vocea orice frunz[=i-n om se schimb[-orice copac.

+i c`te g`nduri nu de=teapt[c`te-un stejar mai vechi, ce =tie
A veacurilor disp[rute povestea cea de b[rb[\ie,
El, ce sub umbra lui b[tr`n[s-ad[posteasc[a putut
C`te-un Mihai al \[rii noastre, tr[it =i mort necunoscut.

P[dure, cine nu iube=te suava ta melancolie,
Tu ce ridici spre ceruri bra\e vis`ndu-\i dulcea poezie,
+i care om venind]n tine nu se pricepe]n[l\at,
Cu r[nile]n piept]nchise, cu doru-n suflet alinat?

Poetul dac[se a=eaz[la vreo r[sp`nt'e cu f`nt`n[
Vorbe=te cu izvoru-albastru de-a codrului frumoas[z`n[,
Ce se tot face nev[zut[de c`nd nu sunt nici fra\i de cruci,
Nici verzi=ori frumo=i ca zmeii, nici poter[=i nici haiduci.

+i c`ntecele ce de=ir[ ]i sunt adesea]nso\ite
De milioanele de frunze]n soare-apune poleite,
Iar apa alerg`nd la vale, cu un murmur nedefinit
Le duce f[r[de-a =ti unde =i nici de unde i-au venit.

Ciobanul dac[se z[re=te printre desi=ul t[u cel verde,
De r`nd de-ar fi la-nf[\i=are,]nf[\i=area lui =i-o pierde,
+i ca-ntr-o cadr[ce-ar cuprinde pe un p[stor al lui Virgil
Se-ntip[re=te o idil[pe chipu-i]nc[de copil.

}l vezi al[turea cu mieii, pe care bl`nd]i p[store=te,
Cu pieptul gol,]n v`nt cu p[rul ce alba fa\[i-o umbre=te,

Ca-n vremuri clasice de simplu, dar =i frumos =i fericit
Precum n-a fost p`n[acuma de nimeni]nc[-nchipuit.

Voinicul dac[pe sub sear[=i-ad[poste=te-a lui comoar[
De dragoste]nfl[c[rat[sub umbra ta ce-l]nf[=oar[,
Din om ce este-l faci s[par[ca s`ntu Gheorghe de m[re\
+i tremur[s[rmana fat[sub buza lui de]ndr[zne\.

P[dure, cadrul t[u convine la bucurie =i durere...
Dar c`ntecul ce pe-a mea buz[ ]ncepe azi a tres[lta
Din nou ca s[r[sune liber =i s[reia a lui putere,
P[dure, are trebuin\[de cadrul =i de umbra ta.

Cu g`ndurile mele singur a= vrea ca s[m[pierd]n tine,
S[simt o dulce voluptate sorbindu-\i aerul cel viu,
S[nu mai s-afle om s[=tie nici de-al meu nume, nici de mine,
+i tot a=a s[nu mai fie nici om de care eu s[=tiu.

T[cut, sub frunze ca n[luc[s[m[strecor f[r[-ncetare
Pe unde locul mai s[lbatic s-ar]nt`mpla]n drumul meu,
Iar d`nd uit[rii lumea-ntreag[=i eu s-am parte de uitare,
R[nit de lupta unei vie\e pe care n-am cerut-o eu.

Spre soarele ce se ridic[s[c`nt cu frunzele ce c`nt[,
Cu paserile modul`ndu-=i concertul lor ne]ntrecut,
Cu =optitoarele izvoare ce-n armonie se fr[m`nt[
Pe patul de-albe pietricele ce le e vecinic a=ternut.

+i cufundat prin al meu suflet]n armonie =i verdea\[,
R[pit din visele frumoase ce-n al meu cuget s-ar ivi,
S[simt =i lumea s[-n\eleag[c[de-are traiul vreo dulcea\[,
E de-a uita c[-l por\i pe umeri =-amenin\[a te strivi.

}ntre frunze

Gr[dina este plin[de taina fericirii
+i nu e fir de iarb[de-alt fir nendr[gostit;
E mai, c`nd nu e frunz[s[n-aib[al iubirii
Fior nedeslu=it.

Micsandra spre rozet[se pleac[fermecat[,
Garoafa r`de-n soare cu ro=ul ei m[nunchi,
Iar vi\a se ridic[pe m[r, amorezat[
De verdele s[u trunchi.

Rochi\ele,]n bra\e sub\iri, dar]ncordate,
Str`ng vi=inul, =i crac[cu crac[-l cuceresc,
Cire=ele, al[turi, sub frunze-mperecheate,
Ro=esc =i se iubesc.

Din totul se]nal\[un c`ntec c[tre soare
De dragoste nespus[, de dulci]mbr[\i=[ri,
O falnic[poem[de strofe arz[toare,
De tainice oft[ri.

Ascult[: e gr[dina]ntreag[, ce une=te
Sim\irea ei suav[cu c`ntecul din noi,
+i cerul din ad`ncu-i de aur ne prive=te
Z`mbindu-ne prin foi.

Epigraf

S[m[spele de insulte nu m[-ncerc s[fac apel
La un veac ce nu cuprinde dec`t patim[ ]n el
+i]n care tot nerodul are dreptul s[vorbeasc[
Ca dovad[-ntemeiat[de prostia cea ob=teasc[.
C`t e \ara noastr[toat[v[d mul\imi f[r[sim\iri,
Creieri stin=i de]ntuneric, inimi roase de-njosiri.

Dar c`nd patru genera\ii peste moartea mea vor trece,
C`nd voi fi de-un veac aproape oase =i cenu=[rece,
Va suna =i pentru mine al drept[\ii ceas deplin,
+-al meu nume, printre veacuri,]n[l\`ndu-se senin,
Va-nfiera ca o stigmat[neghiobia du=m[neasc[,
C`t vor fi ]n lume inimi =i o limb[ rom`neasc[.

Faunul

}n ochii mei ad`nci, pe br`nci un faun privegheaz[,
Viseaz[stra=nica pl[cere ce po\i s-o smulgi unui viol,
Hipnotiz[ri ce pervertesc r`njind]mpr[=tiaz[
+i-n fund de ginga=e potire \`=ne=te-n sil[vitriol:
}n ochii mei ad`nci, pe br`nci un faun privegheaz[.

Catifeleaz[lin =i dulce cuv`ntul s[u — suspin blajin —
Dar c`nd st[p`n se crede-a fi, atunci pe prad[sare,
Br[zdeaz[s`nurile goale cu buze aprigi ca de Djin
+i e un Iad de foc ascuns ce, p`n[nu tresare,
Catifeleaz[lin =i dulce cuv`ntul s[u — suspin blajin.

Zadarnic anii trec, =i trec — r[m`ne Domn]n scaun,
+i nu e om ca s[nu-l poarte la p`nd[-n el pitit pe br`nci,
Iar nu e ceas =i pas, r[gaz s[po\i avea de faun,
E=ti robul lui, =i totdeauna ca s[tr[iasc[el m[n`nci,
Zadarnic anii trec =i trec — r[m`ne Domn]n scaun.

Noaptea neagr[

Cu norii ce afar' s-adun[
Acoperind =i cer =i lun[,
De la fereastra mea, sub coaste,
C[l[ri pe bezn[, ca prin basme,
Z[resc un =ir grozav de iasme
Ce sunt a iadurilor oaste.

Hop! Hop! Se duc mereu la vale,
+i parc[m-ar privi cu jale,
+i parc-ar r`de c`teodat[...
C[ci sp[im`ntoasele lor r`nduri
Sunt ghiana ce o port]n g`nduri,
Sunt mintea mea]ntunecat[.

Coco=ul ce-nspre ziu[c`nt[
Cu glasul lui nu le sp[im`nt[...
Hip! Hip! — curg iezmele]ntruna,
+i dac[las perdeaua iute,
Atunci, odaia, pe-ntrecute,
Mi-o umplu, una c`te una.

Ha! Ha! — +i grabnic m[-nconjoar[
R`z`nd de-un r`s ce m[doboar[,

Iar]n mijlocul lor,]ndat[,
Pe c`nd mai mare e v`rtejul,
Usc`ndu-mi gura =i g`tlejul,
M[pun, =i trag o hor[lat[.

C`nd aripi...

C`nd aripi al meu suflet avea, credeam]n toate
Iluziile roze... — Eram un semizeu,
Zburam spre empireu,
Mai sus de gloate...

C`nd aripi al meu suflet avea.

Purtam]n grai argintul curatelor izvoare,
}n cuget, visuri roze... — De via\[m[-nc`ntam,
De soare m[-mb[tam,
Eram argint =i soare... —

C`nd aripi al meu suflet avea.

Era ca o-nflorire de zile minunate,
De crini =i roze roze... — Z`mbeam copil[ros,
Voios =i generos,
Str[in de r[utate...

C`nd aripi al meu suflet avea...

Ur[

Dac[-a= fi tr[snet v-a= tr[sni,
V-a=]neca dac[-a= fi ap[,
+i v-a= s[pa morm`ntu-ad`nc
        Dac-a= fi sap[.

Dac[-a= fi =treang v-a= sp`nzura,
Dac[-a= fi spad[v-a= str[punge,
V-a= urm[ri dac-a= fi glon\,
        +i v-a= ajunge.

Dar eu, de=i r[m`n ce sunt,
O voce-ad`nc[ ]mi murmur[
C[sunt mai mult dec`t orice,
        C[ci eu, sunt ur[.

Noaptea de iulie

A-nceput din nou s[-mi fie dor de dulce fericire...
V[d c[-mi trece tinere\ea, v[d c[anii mi se duc,
+i mi-e sete de pl[cere, =i mi-e sete de iubire,
}ns[umbrele visate nu se poate s[le-apuc.

Numai aurul, el singur,]mi lipse=te-n ast[lume,
Numai el, dar f[r[d`nsul sunt un biet neputincios...
Care suflet de-al meu suflet, care nume de-al meu nume
S-ar lipi s[ia povara unui trai s[r[c[cios?

Pic[pl`ns al tinere\ii pe un s`n ce nu palpit[,
Ai avut cu ce s[-l cumperi, e al t[u p`n[ ]n zori...
Ve=teje=te-te-a mea buz[pe o buz[ve=tejit[,
+i tu, suflete, viseaz[c[aduni cere=ti comori.

}ns[tu, o! poezie, cu mantaua ta regal[,
}\i acoper[vederea — fugi]n col\u-ntunecos,
Prin fereastr[m[fixeaz[luna rece =i spectral[
Ca un doctor ce se uit[la un chip de ofticos.

A! desigur, masca blond[avea altfel de privire
C`nd pe \[rmurile de-aur ale lacului Leman
Sur`dea printre frunzi=uri la ]nt`ia mea iubire,
Vis mai lung dec`t un secol]n cuprinsul unui an.

A! desigur c[ ]n noaptea ce-n trecutul vie\ii mele
E-nsemnat[cu ro=ea\a sim\[mintelor dint`i,
Dac[ea privea prin geamuri dintre pulberea de stele,
Nu venea c-un z`mbet rece l`ng[caldul c[p[t`i.

Poezie! Poezie! Ai dreptate totdeauna,
Dar fiindc[simt =i ast[zi c[r[mas-am tot al t[u,
D[, te rog,]n jos perdeaua, ca s[nu m[vad[luna,
Roag-o calea s[-=i urmeze, voi s[scap de ochiul s[u.

Zi-i s[mearg[pe oriunde e suav[fericire,
S[-=i]ncarce a ei raz[cu al florilor arom,
S[z`mbeasc[volupt[\ii ce se na=te din iubire,
Dar s[uite pe oricine a uitat c[este om.

R[smeli\a mor\ilor

Domnea-n loca=ul vecinic o noapte-ntunecoas[,
+i unul dup[altul, falang[fioroas[,
Ie=eau de prin morminte scheletele de mor\i:
„Deschid[-ne iar via\a lucioasele ei por\i...
Destul de c`nd morm`ntul ne supse =i ne roase“,
Striga]nv[lm[=it[r[smeli\a de oase,
„Destul de c`nd ne-apas[ morm`ntu-ngrozitor...
Vrem via\[, vrem lumin[, vrem soare-nc[lzitor.“
+i \estele prin iarb[dau fuga-nsufle\ite,
Purtate de schelete]n grab’ re]ntocmite,
A=a c[cimitirul era ca un v`rtej
}n care c`te-o \east[ fugea dup[-un g`tlej,
Iar deget dup[deget, =i coaste dup[coaste,
Urmau]n goana mare ca oaste dup[oaste...
Femurul, c`teodat[, un tibia prinz`nd,
Da jalnice ocoale, trosnind =i =chiop[t`nd,
+i-n groaznicul amestec, ciocnindu-se]n cale,
Albeau prin noaptea neagr[coloane vertebrale...
Clavicul[=i cubit, =i metatars, =i stern
P[reau mi=cate astfel de-acela=i dor etern,
Iar oasele cu-ncetul la r`nd]nghesuite,
Cu zgomot]n schelete erau re]ntocmite,
+i glasul ce din toate \ipa]ngrozitor
Era: „Vrem aer, via\[, vrem soare-nc[lzitor“.

Noaptea alb[

Luna vars[ ]n odaie
O fantastic[v[paie,
Iar cu capul aplecat
St[poetul care-odat[
Pe o coard[fermecat[
Lumea toat[a-nc`ntat.

Fruntea lui nensufle\it[
Pare-n raza str[lucit[
Ca un munte ple=uvit,
Ochii lui f[r[privire
}\i insufl[o-ngrozire
Ce te las[-nm[rmurit.

Printre florile de-afar[
Doarme geniul pe scar[
Ca un mort de nemi=cat,
Pe c`nd luna maiestoas[
O lumin[ ]ndoioas[
Pune-n cerul neschimbat.

Visul fatal

Nu mai am dec`t o sete, nu mai am dec`t un vis,
Vis ce-n inim[cu s`nge conturat]l \in]nchis;
Ori=iunde-l port cu mine, =i c-o dulce voluptate
Mintea mea]l recite=te pe c`nd inima mea bate;

Negru, groaznic, f[r[mil[, nu e-ntr-]nsul un cuv`nt
Ca s[nu m[fac[singur uneori s[m[-nsp[im`nt;
+treangul, fierul, focul, plumbul se-ntre\es s[-l]ntocmeasc[,
+i-n zadar se-ncearc[unii din priviri s[mi-l citeasc[
}nainte de momentul c`nd... — Dar visul meu cumplit
Dac[scris e s[r[m`n[un biet vis ne]mplinit,
Din ad`ncul ei cel umed, cu aceea=i nendurare
Groapa mea are s[strige c[tre ceruri: R[zbunare.

C`ntecul =i poetul

C`nd se na=te]ntr-o \ar[mic[, — cine e poet,
Dac[simte-a lui f[ptur[c[e roas[de-un regret,
E desigur de regretul c-a n[scut. — El c`nt[, scrie,
+i abia]n c`te-un suflet, afl[ c`te-o simpatie.
}ncolo, cine-l cite=te, sau de pizm[e cuprins,
Sau cu inima]nchis[=i-n citire nedeprins
    Cartea i-o silabise=te.

Dar de ce de insomnie dobor`t, — poetul c`nt[,
+-av`nd toate ]mpotriv[ inima =i-o mai fr[m`nt[
S[mai lase pe h`rtie ca s[treac[-al s[u condei,
Ce fixeaz[note de-aur pe al foilor temei
Pentru ce mai]mplete=te cu argint =i cu m[tase
Stofele predestinate urme multe s[nu lase.
    Visul ce ne tot =opte=te?

Liliacul alb =i ro=u harpa sa o coroneaz[,
Al s[u c`ntec, ca sideful str[luce=te, — =i vibreaz[
Mai curat dec`t un sunet de cristal. — Armonios

Ca un \ip[t de vioar[sub arcu=ul ml[dios,
Smulge lacrimi. — Bl`nd =i dulce se ]nal\[; — c`teodat[,
De se-ncarc[cu m`nie v`n[t[=i nenfr`nat[
Este pentru vinova\i.

Iat[c`ntecul. — Poetul pentru ce-l vibreaz[ ]ns[?
Pentru cine e parfumul sau durerea lui cea pl`ns[?...
Tot ce =tiu e c[natura str[lucindu-i]n priviri
Ceru-n sufletu-i coboar[cu supreme-ademeniri,
}ngeri dulci pe buze-i c`nt[... — Dac[vre\i s[=ti\i misterul
Pentru ce =i pentru cine?... }ntreba\i natura, — cerul,
Sau pe]ngeri]ntreba\i.

C[tre viitorime

Voi, care v[ve\i na=te de-aci-]ntr-un veac sau doi,
Voind s-ave\i =tiin\[de cine-am fost =i noi,
Lu`nd spre deslu=ire istoria, —]ndat[
Sim\irea noastr[-ntreag[, de fal[ ]mb[tat[,
Striga-va: „Ca str[bunii s[fim de glorio=i,
Pe c`nd am fost cu to\ii mi=ei sau tic[lo=i.“

Mai mult dec`t minciuna nimica nu r[pune...
E aspru adev[rul, dar trebuie a-l spune:
Da, \ara noastr[toat[, din cap p`n’ la sf`r=it
}n zilele de ast[zi e st`rvul otr[vit,
Din care s`ntu soare cu flac[ra-i suav[
Nu poate s[mai scoat[nimic dec`t otrav[.

+i mi=uie asupra-i un =ir de viermi gre\o=i
Ce-l sug p`n[la oase s[tui dar lipicio=i,
Blestem care desigur]=i are]nceputul,
}=i are =i prezentul,]=i are =i trecutul,
Pe c`nd sf`r=itul, — zilnic chemat =i nesosit,
Se pierde printre veacuri, r[m`ne neghicit.

Dar cum? Din timpul nostru nimic nu va r[m`ne
Ca moa=te respectate a zilelor b[tr`ne?
Ce? Zidurile Plevnei de sine au c[zut
+i moart[ne-a fost \ara solda\i c`nd am avut?
Ce? Poate s[existe mai mare b[rb[\ie
Dec`t s[-\i dai sf`r=itul pe c`mp de b[t[lie?

Ei! Da. Prin v`nt, pe zloat[, fl[m`nzi =i dezbr[ca\i,
Martirii ce avur[m r[m`n necontesta\i...
Zburar[, se luptar[, murir[; foarte bine:
E drept c[au fost ieftini cu s`ngele din vine,
E drept c[fiecare a fost un semizeu,
Dar pentru ce, =i cine, nu =tiu nici ei, nici eu.

Urma=i, oric`t de mare ve\i crede-a noastr[fal[,
Feri\i-v[de-a trece sub poarta triumfal[
Prin care-aceast[\ar[de-un veac a defilat,
C[ci dac[avem ast[zi =i rege =i regat,
Putem de azi pe m`ine s-avem =i-mp[r[\ie,
Dar f[r[libertate =i f[r[Rom`nie.

G`ndului

Eu am stat =-am cugetat
+i mijlocul l-am aflat
Via\a mea s-o fericesc:
E s[nu m[mai g`ndesc.

G`ndul m-a ]mb[tr`nit,
G`ndul m-a nenorocit...
F[r[g`nd de m[n[=team,
Nu pl`ngeam, nu suferam.

De-am g`ndi, sau n-am g`ndi,
R[u-n veci va izb`ndi,
+i cu g`nd =i f[r[ g`nd,
Ne vom duce to\i pe r`nd.

Tot o soart[vom avea,
}n zadar fugim de ea,
C[ci de suntem pe p[m`nt,
Ne-am n[scut pentru morm`nt.

G`nd mi=el, grozav blestem,
Eu de azi nu te mai chem,
Numai rele mi-ai urzit
+i]n veci m-ai am[git.

Voi o clip[s[tr[iesc,
Nicidecum s[nu g`ndesc
S[m[uit la stele sus
F[r[lui s[-i fiu supus.

S[tr[iesc f[r[s[=tiu
De sunt mort sau de sunt viu,
+i prin lume, c[l[tor
S[m[duc nep[s[tor.

S[m[-mb[t de dulci lumini,
De mirosul de pe crini,
De-al izvorului murmur
+i de-al cerului azur.

+i atuncea mizantrop,
G`nd nemernic s[te-ngrop,
S[te-ngrop]n mine-ad`nc
+i s[beau =i s[m[n`nc.

Piatr[rece, orb =i crud,
Nici un pl`nset s[n-aud
Sub al cerurilor cort
Pentru orice patimi mort.

+i c`nd ceasul va sosi
Dintre oameni a dosi,
S[m[duc f[r[s[=tiu
De-am fost mort sau de-am fost viu.

F L O R I   S A C R E (1912)

Avatar

Domnea]n Roma August, — era sub cer de mai, —
}mi c`nt[-n suflet anul, — zvoniser[dezastre,
Dar Tibrul printre dealuri curgea ca printr-un rai,
+i vii,]n ochii sclavei, z[rii cicori albastre.

Vorbi]n al meu s`nge al patimilor grai,
Eram atletul plastic]ntors abia din castre,
+-am pus, sub piept zdrobind-o, c`nd lung o s[rutai,
J[raticul de buze pe florile din astre.

Gr[dina]n odihn[z[cea-ntre ziduri albe...
Ninseser[din piersici suave flori roz-albe... —
Au curs de-atunci noiane de veacuri p[g`ne=ti... —

Uitat[mi-este groapa sub flori =i sub parfume,
Dar tot mi-aduc aminte... — fu Cretus al meu nume,
+i-n for purtam tunic[cu ciucuri eline=ti.

Noaptea de decembrie

Pustie =i alb[e camera moart[...
+i focul sub vatr[se stinge scrumit... —
Poetul, al[turi, tr[snit st[de soart[,
Cu nici o sc`nteie]n ochiu-adormit...
Iar geniu-i mare e-aproape un mit...

+i nici o sc`nteie]n ochiu-adormit.

Pustie =i alb[e-ntinsa c`mpie...
Sub viscolu-albastru ea geme cumplit...
S[lbatic[fiar[, r[stri=tea-l sf`=ie,
+i luna-l prive=te cu ochi-o\elit... —
E-n negura nop\ii un alb monolit...

+i luna-l prive=te cu ochi o\elit.

N[me\ii de umbr[ ]n juru-i s-adun[...
F[ptura de hum[de mult a pierit
Dar fruntea, tot m`ndr[, r[m`ne]n lun[—
Chiar alba odaie]n noapte-a murit... —

F[ptura de hum[de mult a pierit.

E moart[odaia, =i mort e poetul... —
}n zare, lupi groaznici s-aud, r[gu=it,
Cum latr[, cum url[, cum urc[, cu-ncetul,
Un tremol sinistru de v`nt-n[bu=it...
Iar criv[\ul \ip[... — dar el, ce-a gre=it?

Un haos, urgia se face cu-ncetul.

Urgia e mare =i-n g`ndu-i =-afar[,
+i luna e rece]n el, =i pe cer...
+i bezna lunge=te o stra=nic[ghear[,
+i lumile umbrei chiar fruntea i-o cer...

+i luna e rece]n el, =i pe cer.

Dar scrumul sub vatr[, deodat[, clipe=te...
Pe ziduri, alearg[albastre n[luci...
O flac[r[vie pe co= izbucne=te,
Se urc[, palpit[, trosne=te, vorbe=te...

„Arhanghel de aur, cu tine ce-aduci?“

+i flac[ra spune: „Aduc inspirarea...
Ascult[, =i c`nt[, =i t`n[r refii... —
}n slava-nvierii]neac[oftarea...
Avut =i puternic emir, voi s[fii.“ —
+i flac[ra spune: „Aduc inspirarea
+i-n alba odaie alearg[vibrarea.

R[stri=tea z[pezii de-afar[, dispare...
Deasupr[-i e aur, =i aur e-n zare, —
+i iat[-l emirul ora=ului rar...
Palatele sale sunt albe fantasme,
S-ascund printre frunze cu poame din basme,
Privindu-se-n luciul p`r`ului clar.

Bagdadul! Bagdadul! =i el e emirul... —
Prin aer, petale de roze plutesc...
M[tasea-nflorit[m[rit[cu firul
Nuan\e, ce-n umbr[,]ncet, ve=tejesc... —

Havuzele c`nt[... — voci limpezi =optesc...
Bagdadul! Bagdadul! =i el e emirul.

+i el e emirul, =i are-n tezaur,
Movile]nalte de-argint =i de aur,
+i jaruri de pietre cu fl[c[ri de sori;
Hangiare-n tot locul, o\eluri cumplite —
}n grajduri, cai repezi cu foc]n copite,
+i-ochi]mprejuru-i — ori spuz[, ori flori.

Bagdadul! cer galben =i roz ce palpit[,
Rai de-aripi de vise, =i rai de gr[dini,
Argint de izvoare, =i zare-aurit[—
Bagdadul, poiana de roze =i crini —
Djamii — minarete — =i cer ce palpit[.

+i el e emirul, =i toate le are...
E t`n[r, e farmec, e tr[snet, e zeu,
Dar zilnic se simte furat de-o visare...
Spre Meka se duce cu g`ndul mereu,
+i-n fa\a dorin\ei — ce este — dispare —
Iar el e emirul, =i toate le are.

Spre Meka-l r[pe=te credin\a — voin\a,
Cetatea preasf`nt[ ]l cheam[ ]n ea,
}i cere sim\irea,]i cere fiin\a,
}i vrea frumuse\ea — tot sufletu-i vrea —
Din t[lpi p`n[-n cre=tet]i cere fiin\a.

Dar Meka e-n zarea de flac[ri — departe —
De ea o pustie imens[-l desparte,

+i prad[pustiei c`\i oameni nu cad?
Pustia e-o mare aprins[de soare,
Nici c`ntec de paseri, nici pomi, nici izvoare —
+i dulce e via\a]n rozul Bagdad.

+i dulce e via\a]n s[li de-alabastru,
Sub bol\i lucitoare de-argint =i de-azur,
}n vie lumin[tron`nd ca un astru,
Cu albele forme de silfi]mprejur,
}n ochi cu lumina din lotusu-albastru.

Dar iat[=i ziua c`nd robii =i-armeaz[... —
C[mile g[te=te, =i negri-arm[sari,
Convoiul se-n=ir[—]n zori sc`nteiaz[,
Porne=te cu zgomot, — mul\imea-l urmeaz[,
Spre por\i n[pustit[cu mici =i cu mari.

+i el ce e-n frunte pe-o alb[c[mil[,
Jar viu de lumin[sub ro=u-oranisc,
S-opre=te, o clip[, pe verdele pisc,
Privindu-=i ora=ul]n roza idil[...

S-opre=te, o clip[, pe verdele pisc...
Din ochiul s[u mare o lacrim[pic[,
Pe c`nd, de sub dealuri, al soarelui disc
}n gloria-i de-aur]ncet se ridic[...

+i lacrima, clar[, luce=te, =i pic[...

Din apa f`nt`nii pe care o =tie
}n urm[, mai cere, o dat[, s[bea...

Curmalii-o-nf[=oar[c-o umbr[-alb[strie...
Aceea=i e apa spre care venea
Copil, s[-=i alinte blonde\ea]n ea —
+i-ntreag[, f`nt`na, e tot cum o =tie.

E tot cum o =tie, — dar, searb[d la fa\[,
Sub magica-i umbr[, un om se r[sfa\[...
Mai slut e ca iadul, zdren\os, =i pocit,
Hoit jalnic de bube, — de drum pr[fuit,
Viclean la privire, =i searb[d la fa\[.

De nume-l]ntreab[emirul, deodat[,
+-acesta-i r[spunde cu vocea ciudat[:
— La Meka, plecat-am a merge =i eu.
— La Meka? La Meka?... — =i vocea ciudat[:
— La Meka! La Meka! r[sun[mereu.

+i pleac[drume\ul pe-un drum ce cote=te...
Pocit, =chiop =i searb[d, abia se t`re=te...
+i drumu-ocole=te mai mult, tot mai mult,
Dar mica potec[sub pomi =erpuie=te,
O t`n[r[umbr[de soare-l fere=te,
Auzu-i se umple de-un vesel tumult,
+i drumu-ocole=te mai mult — tot mai mult.

Iar el, el emirul, de-asemenea pleac[—
Pustia l-a=teapt[ ]n largu-i s-o treac[...
Prin prafu-i se-n=ir[c[mile =i cai,
Se mistuie-n soare Bagdadul, =i piere,
Mai =ters dec`t rozul de flori efemere,
Mai stins dec`t visul pierdutului rai.

}n largu-i pustia, s[treac[-l a=teapt[—
E dreapt[— tot dreapt[— dar zilele curg,
+i foc e]n aer,]n zori, =i-n amurg —
+i el nainteaz[, dar zilele curg.

Nici urm[de ierburi, nici pomi, nici izvoare...
+i el nainteaz[sub fl[c[ri de soare...
}n ochi o n[luc[de s`nge — ]n g`t
Un chin f[r[margini de sete-arz[toare...
Nisip, =i deasupra, cer ro=u — =-at`t —
+i to\i nainteaz[sub fl[c[ri de soare.

+i tot f[r[margini pustia se-ntinde,
+i tot nu s-arat[ora=ul preasf`nt —
Nimic n-o sf`r=e=te ]n zori c`nd s-aprinde,
+i n-o-nvioreaz[suflare de v`nt —
Luce=te, vibreaz[, =i-ntruna se-ntinde.

Abia, ici =i colo, g[sesc, c`teodat[,
Verdea\a de oaz[cu dor a=teptat[...
S[geat[, alearg[cal alb =i cal murg,
C[milele-alearg[s[geat[=i ele,
La c`ntecul apei se fac u=urele...
Izvor sau citern[ ]n clip[le scurg —
Dar chinul re]ncepe, =i zilele curg.

+i tot nu s-arat[n[luca sublim[...
+i apa,]n foale, descre=te mereu...
C`nd calul, c`nd omul, s-abate victim[,
Iar mersul se face din greu =i mai greu...
Cu trei =i cu patru, mor to\i plini de zile,
Dragi tineri, cai ageri, =i m`ndre c[mile.

+i tot nu s-arat[cetatea de vise...
Merindele, zilnic,]n tr[i=ti se sf`r=esc...
Pr[dalnice zboruri de paseri, sosesc...
S-arunc[pe le=uri cu ciocuri deschise,
C[mile, cai, oameni, cad, pier, se r[resc...
Doar negrele paseri mereu se-nmul\esc
+i tot nu s-arat[cetatea din vise.

Cetatea din vise departe e]nc[,
+i vine =i ziua cumplit[c`nd el,
R[mas din to\i singur, sub cer de o\el,
Pe minte]=i simte o noapte ad`nc[... —
C`nd setea, c`nd foamea, — grozave la fel,
Pe piept, ori pe p`ntec, ]i pun c`te-o st`nc[,
Prin aeru-n fl[c[ri, sub cerul de-o\el.

Pierdu\i sunt to\i robii, cu cai, cu c[mile...
Sub aeru-n fl[c[ri, zac ro=ii movile... —
Nainte —]n l[turi — napoi — pestetot,
Oribil palpit[aceea=i culoare...
E-aprins chiar p[m`ntul hr[nit cu dogoare,
Iar ochii se uit[zadarnic, c`t pot —
Tot ro=u de s`nge z[resc pestetot
Sub aeru-n fl[c[ri al lungilor zile.

+i foamea se face mai mare — mai mare,
+i, zilnic, tot cerul s-aprinde mai tare...
Bat t`mplele... — ochii sunt demoni cumpli\i...
Cutremur e setea, =-a foamei sim\ire
E =arpe, duc`ndu-=i a ei zv`rcolire
}n p`ntec, ]n s`nge,]n nervii-nd`rji\i... —
Bat t`mplele... — ochii sunt demoni cumpli\i.

Abia mai p[=e=te c[mila ce-l poart[...
Speran\a, chiar d`nsa, e-n sufletu-i moart[... —
Dar iat[... — p[rere s[fie, sau, ea?...
}n zarea de fl[c[ri,]n zarea de s`nge,
Luce=te... Emirul puterea =i-o str`nge... —
Chiar por\ile albe le poate vedea...
E Meka! E Meka! =-alearg[spre ea.

Spre albele ziduri, alearg[— alearg[,
+i albele ziduri, lucesc — str[lucesc, —
Dar Meka]ncepe =i d`nsa s[mearg[
Cu pasuri ce-n fundul de z[ri o r[pesc,
+i albele ziduri, lucesc, — str[lucesc!

Ca g`ndul alearg[spre alba n[luc[,
Spre poamele de-aur din visu-i ceresc...
C[mila, c`t poate, gr[be=te s[-l duc[...
Dar visu-i, nu este un vis omenesc —
+i poamele de-aur lucesc — str[lucesc —
Iar alba cetate r[m`ne n[luc[.

R[m`ne n[luc[, dar tot o z[re=te
Cu por\i de topaze, cu turnuri de-argint,
+i tot c[tre ele s-ajung[zore=te,
Cu toate c[=tie prea bine c[-l mint
+i por\i de topaze, =i turnuri de-argint.

R[m`ne n[luc[ ]n zarea pustiei
Regina trufa=[, regina magiei,
Frumoasa lui Meka — tot visul \intit,
+i vede pe-o iasm[c[-i trece sub poart[...

Pe c`nd =ov[ie=te c[mila ce-l poart[...
+i-n Meka str[bate drume\ul pocit,
Plecat =chiop =i searb[d pe drumul cotit —
Pe c`nd =ov[ie=te c[mila ce-l poart[...

+i moare emirul sub jarul pustiei —
+i focu-n odaie se stinge =i el,
Iar lupii tot url[pe-ntinsul c`mpiei,
+i frigul se face un brici de o\el...
Dar luna cea rece, =-acea du=m[nie
De lupi care url[, — =-acea s[r[cie
Ce-alunec[zilnic spre ultima treapt[,
Sunt toate pustia din calea cea dreapt[,
+-acea izolare, =-acea dezolare,
Sunt Meka cereasc[, sunt Meka cea mare...

Murit-a emirul sub jarul pustiei.

Mai

Mai! Mai! =i aurora cu lacrimi de topaze,
Mai: albele calicii de crini, dulci flori de-amor,
+i vocile de frunze, =i raze, =i extaze,
+-a traiului uitare, un chin de care mor.

Mai: barca ce se duce pe undele t[cute,
+i clarul dimine\ii, =i veseli lop[tari,
+i luni ce sparg v[zduhul pe-azururi ren[scute,
+i b[l\i de-argint, =i trestii, =i candizi nenufari.

+-oriunde, o natur[tot t`n[r[, tot blond[,
+i-n cer, pe car de fl[c[ri, Apollon, crud =i bl`nd,
Lucind]ntr-o p[rere de curs[vagabond[,
Juc`ndu-=i caii de-aur =i-n inimi s[get`nd.

Imn la Satan

Satan, fermec[tor Satan, proteu ce e=ti ascuns]n toate,
}n iadul t[u primesc s[ard, fiindc[altfel nu se poate;
Te-ador, Satan, fiindc[tu e=ti z`mbet, raz[=i coloare,
E=ti cuget[ri =i e=ti sim\iri, e=ti aur, vin, c`ntare, floare, —
E=ti tot ce e ispititor: plasticit[\i de corpuri goale, —
+i zbor spre cer =i volupt[\i ce sunt titanice r[scoale...
O! singur zeu, fiindc[r[u — iar r[ul singur este for\[—
Al t[u e-ntregul Univers, plecat sub sabie =i tor\[...

C`nd ai lipsi, ar fi t[cerea =i nemi=carea =i robia...
Satan, — oh! Iart[-mi neghiobia!

Satan, fermec[tor Satan,
Nemilostiv, cum e dorin\a,
+i ager, cum e iscusin\a,
Tot mai activ din an]n an;
Seme\ cum este biruin\a...
Satan, dorin\[de =tiin\[,
Satan, dorin\[de frumos,
Satan, voin\[=i putin\[,
Pe-altarul t[u m[-aduc prinos...
Jos, jos f[\[rnicia...

C`nd ai lipsi, ar fi t[cerea =i nemi=carea =i robia...
}n ochi ad`nci c`nd sc`nteiezi, pe buze ro=ii c`nd r[sufli,
Averi de-avari le risipe=ti prin sim\uri reci furtuni c`nd sufli;
}nnebune=ti pe prea cumin\i, ce stau t`mpi\i de-n\elepciune
+i schimbi deodat[ ]n focar ce-a fost mai stins ca un t[ciune.
Tu, care culci sub s[rut[ri]n silnicia ta sublim[
Pe crinul fraged ca s[smulgi be\ia rar[printr-o crim[,
Oh!... singur rodnic pestetot, c`nd spargi a cerurilor bolt[
+i plumb topit]n ea \`=ne=ti a vie\ii aprig[revolt[,
Satan, — oh! iart[-mi neghiobia.

Arhanghel de-aur =i de foc,
Ce-ns[m`n\ezi Dumnezeirea,
Urm`ndu-\i vecinic siluirea,
Din timp]n timp, din loc —]n loc,
+i ce-o supui s[-\i rabde firea...
Satan, nenvins[b[rb[\ie,
Adolescent]n orice timp,
Urmeaz[-a ta]mp[r[\ie
+i pr[v[le=te-orice Olimp...

C`nd ai lipsi, ar fi t[cerea =i nemi=carea =i robia...
Oh!... Iart[-mi, iart[-mi neghiobia.

Castelul

Castelul]n ruine domne=te peste vale...
Din turnuri retezate se-mpr[=tie o jale,
+i stema ce pe-oricine s[-nfrunte cuteza,

M`ncat[ e de v`nturi, de soare =i de ap[,
Iar vremea ce tot curge o =terge =i o crap[—
Din ea r[mas-a numai un leu, — un coif, — =-o za.

Sub bol\i]ncenu=ate p[ianjenul]=i \ese
Dantela lui sub\ire din fire lungi =i dese;
C[minul zace-n umbr[, posac, — iar de pere\i
Abia se \in ici-colo, din cuie s[nu cad[,
Portrete-ncondeiate]n timpi de cruciad[,
Ce sparg]ntunecimea cu ochii lor seme\i.

Un biet v[taf de curte, b[tr`n ca lumea veche,
Pove=ti tulbur[toare]\i spune la ureche:
El a slujit str[bunii baronilor de azi...
El a v[zut castelul]n vremuri uimitoare:
N[scut]n alte zile, crescu sub un alt soare:
Vl[stare f[r[via\[au dat din-nal\ii brazi.

De-ar fi s[-l crezi, c`nd luna prin geamuri s-oglinde=te,
+i flori de-argint =i aur pe lespezi r[sp`nde=te;
C`nd bate orologiul de dou[sprezece ori;
}n ultimul r[sunet al miezului de noapte,
Pe s[li =i coridoare alearg[fel de =oapte,
+i cur\ile r[sun[de cai r`nchez[tori.

V[zut-a el de-asemeni,]n sala de serbare,
C[sub cotlonul vetrei s-aprinde un foc mare;
Apoi v[zu =i chipuri din cadre cobor`nd
C[-=i scutur[dantela man=etelor de praful,
Pe care l-a pus timpul, =i l-a l[sat v[taful,
+i \int[c[se uit[ ]n ochii lui pe r`nd.

S[-=i capete iertarea u=or afla puterea,
C[ci du=ii de pe lume, mai to\i, sunt buni ca mierea;
Iar ei, sub policandrul din mijloc, s-a=ezau,
Turn`nd n[luci de vinuri]n cupe vecinic goale,
Pe c`nd, b[ie\i de cas[le dau gr[bi\i ocoale
Cu umbre de bucate din care nu gustau.

V[taful spune multe, =i chiar, — b[smiri ciudate! —
C[-n nop\i sc`nteietoare de crini]mb[ls[mate,
Un t`n[r, — zmeu n[prasnic cu ochi ce sorb =i mint, —
Pustiu adesea las[pervazul cadrei sale
}n timp ce alba z`n[din apa de pe vale
Sub lun[-=i stoarce p[rul]n r`ul de argint.

Castelul are multe pove=ti ce te minun[,
Dar castelanul de-ast[zi le crede o minciun[,
+i c`nd]l v[d str[bunii]n zale]mbr[ca\i,
Ro=esc, din]n[l\imea portretelor auguste,
De str`mta redingot[ cu m`nece]nguste
A celui care-=i zice nepot de crucia\i.

+i timpul, care vecinic cl[dirile le sap[,
Apas[peste turnuri, le pleac[=i le crap[,
}ntinde pe creneluri, pe ziduri =i pe por\i,
Din mu=chiul de paragini o fin[\es[tur[
}n care tot trecutul s-ascunde-n umbr[sur[,
Precum s-ascunde-n frunze un trist loca= de mor\i.

Vasul

Vasul e de aur virgin sc`nteiat cu pl[ci de nacru,
}ncrustat cu pietre scumpe, zvelt, dar trainic ca un bronz;
+i, cuprind[ambrozie sau po=irc[de vin acru,
Dea be\ia dezm[\[rii sau extazul unui bonz,
Vasul e de aur virgin, sculptural, sublim =i sacru.

Floare-aproape nereal[se]nal\[hieratic,
O splendoare ca de soare r[sp`nde=te]mprejur,
Magistral =i rece vecinic, de=i viu ca un jeratic,
Nu e sim\ sub al s[u farmec s[-i mai poat[fi sperjur...
Floare-aproape nereal[se]nal\[hieratic.

Gestul lui e o minune, gura lui, rubin =i perle,
Corpul tot, plasticitatea unor zile ce s-au dus,
}n g`tleju-i paseri rare se ]ng`n[-ncet cu merle,
+-orice limb[amu\e=te, =-orice suflet e sedus...
Gestul lui e o minune, gura lui, rubin =i perle.

S[bei via\a-n el e dulce sau s[bei sleirea for\ei...
Dar ascund[sau Tenedos, sau otrav[=i puroi,
Chio ro=u, sau miresme, — mearg[tot]n voia sor\ii, —
C`nd e vasul de-aur virgin... moralistul e greoi,
+i]n fond se bea tot via\[chiar c`nd bei balsamul mor\ii.

Corabia

La \[rm, corabia oprit[
E nins[de z[pada lunii
+i marea tace odihnit[,
De biciuirile furtunii.
Catarg =i p`nze argintate
Abia u=or sunt leg[nate...
Magia nop\ii este sf`nt[...
Verzuiele unde dormiteaz[.
Novicii r`d... — C`rmaciul ofteaz[,
Matrozii melancolic c`nt[.

Ora=ul]ntreg sc`nteiaz[
Cu felinarele aprinse...
Muzicile vesel vibreaz[,
Curse privegheaz[-ntinse.
Novicii]n port se coboar[,
Spre r`s =i petrecere zboar[;
R[scoala et[\ii-i fr[m`nt[...
Safire pe ceruri l[cr[meaz[.
Din cap mi=c`nd, c`rmaciul ofteaz[,
Matrozii melancolic c`nt[.

M[n[stirea

I

M[n[stirea-=i doarme moartea l`ng[\[rm de Acheron...
Oglindindu-se]n und[, st`lpi =-arcade se confund[,
Pe c`nd clopotu-nviaz[tr[g[nat =i monoton
Un fior ce din aram[zboar[-n lung =i-n larg pe und[.

Pretutindeni e-ntuneric, neagr[moarte pretutindeni... —
Sub uitare, ca-ntr-o vat[, zace-al traiului transport;
S-au dus patimile toate, — voci de tunet sau de grindini, —
L`ng[glaucele ape m[n[stirea e un port.

II

Dar t[cere: rug[ciunea, =i un disc]n noaptea brun[... —
Limbi bronzate graiul ritmic]l propag[ ]mprejur,
Tinicheaua de pe turnuri alb[strit[e de lun[
+-a bisericii n[luc[ ]=i d[br`nci]n clarobscur.

Tot a=a se na=te-n mine, sub mister, o fr[m`ntare... —
Oh! sim\ire, te crezusem]ntinat[pentru veci.
+i afar[din Gomora te-azv`rli=i prin o sfor\are
Spre-a-mi repune-argint]n suflet =i un psalm pe buze reci.

III

+i deci iat[c[de lapte se fac glaucele ape,
Balta muced[e toat[fermecat m[rg[ritar,
Iar pe vechiul zid pe care liliacu-at`rn[grape,
Lic[riri de pietre scumpe licurici zglobii presar.

Iat[ ]ns[=i rogozul c[-mprumut[-o voce clar[
+i-nstruneaz[profe\ia unei magici bun[t[\i,
Ce-n to\i timpii =i-n tot locul privegheaz[tutelar[
Ca o stea ce str[luce=te din ad`nci eternit[\i.

IV

Biat[inim[pe care o crezusem pe veci moart[,
}nviere, =i]n tine, schit de tain[, a tocat,
+i sub lacrim[lunar[, — strop de rou[-n orice soart[, —
Flori de-argint albesc]n cerul unui trai]ntunecat...

Iar]n vraja r[zle\it[, sc`nteiaz[taina rar[
C[-n afar' de clipa vie\ii sunt sublimele-aurori,
C[din iarna-nghe\[toare na=te calda prim[var[,
+i c[giulgiurile mor\ii sunt drap[ri de-nving[tori.

C`ntecul ploaiei

Plou[, plou[,
Plou[c`t poate s[plou[.
Cu ploaia ce cade, m-apas[
Durerea cea veche, cea nou[...
Afar[e trist ca =i-n cas[, —
Plou[, plou[.

Plou[, plou[... —
Plou[c`t poate s[plou[...
Zadarnic vor c`ntece clare
Ca florile umezi de rou[

Cei vecinic scuti\i de-ntristare... —
Plou[, plou[.

Plou[, plou[...
Plou[c`t poate s[plou[...
Fiin\a mea =i sim\irea
Suf[r =i pl`ng am`ndou[...
Via\a-=i urmeaz[-nd`rjirea...
Plou[, plou[.

Plou[, plou[,
Plou[c`t poate s[plou[...
Rap[n[-n geamuri ca-n tobe...
Spintec[inima-n dou[
C`ntecul ploaiei de cobe... —
Plou[, plou[... —

Rimele c`nt[pe harp[

Rimele c`nt[pe harp[: — u=or un zbor se zvone=te
De paseri albe ce fream[t[, — =i diminea\a domne=te.
Ulmul, salc`mul =i plopul se auresc... — }=i =optesc,
— se iubesc.

Rimele c`nt[pe harp[: limpede curge izvorul,
Blond[e toat[idila, blond e pe vale p[storul...
O! diminea\[! O! via\[! Sufletul ce se av`nt[ c`nt[.
Sufletul ce se av`nt[ c`nt[cu frunz[, cu ap[,

+i cu parfumul din floare de]nchisoare se scap[,
Urc[, esen\[divin[deplin[, =i pur s-absoarbe-n azur.

Dor zadarnic

E umed cimbrul pe colin[,
M[ce=ii par o flor[rie,
Sorgintea r`de cristalin[, —
E=ti tu, e=ti tu, copil[rie!

Din roze ceruri cioc`rlia
Zvone=te c`ntece seme\e,
Domne=te-n toate veselia, —
‘Napoi venit-ai, tinere\e!

Dar ce e vis, e o n[luc[...
R[m`n cu trista mea nevroz[,
Cu dorul meu nespus de duc[,
Spre r`ul blond, spre ziua roz[.

Lui Cetalo Pol

Str[vezie palpitare de noble\e sufleteasc[,
Scump copil furat de moarte printr-un gest fermec[tor,
Barca soartei, c`nd te duse peste grani\a lumeasc[,
A schimbat pe-nvinsul jalnic]n m[re\ ]nving[tor.

Liliac cu flori anemici, ve=tejit]n prim[var[,
Chipul t[u]mi rez`mbe=te =-ale vie\ii tale zori,
De cum Mai re]nviaz[cu bl`nde\ea lui solar[
}n potirele timide ale fragedelor flori.

|i-a fost crud[ ]ntruparea, =i ai pl`ns c`t nu se poate, —
N-ai =tiut nici chiar sim\irea ce]n mine-ai de=teptat, —
}ns[cel pu\in morm`ntul te-a sc[pat acum de toate,
+i-a lui pace te p[streaz[lini=tit =i m`ng`iat.

Lewki

I

De sidef =i de-aur ro=u sub al cerului azur,
Zvelta insul[apare, =i spore=te minunat[,
S[rutat[c`nd de valuri, c`nd de v`nturi asaltat[
Printre-ocolul spumei albe, — crini regali, jur-]mprejur.

Peste-al \[rmurilor silex palpiteaz[-o-nfl[c[rare,
Via purpur[de s`nge a solarei agonii;
Mari flamanzi prin aer zboar[spre-ale visului domnii:
Un imperiu de spa\iu f[r[legi =i gr[ni\are.

Ancoreaz[, marinare! Iat[: noaptea s-a l[sat...
+i tu, st`nc[solitar[, fii cu bra\ele deschise:
’|i sunt frate, c[ci ca tine sunt =i culme =i abise,
+i-\i aduc un corp]n zdren\e =i un suflet sf`=iat.

II

Sear[palid[, =i-n ceruri, ochi de]ngeri plini de raze...
Adierea]=i ascute frem[t[rile pe st`nci,
Se iu\e=te, se-ntremeaz[, mi=c[unda =i-i d[br`nci
P`n[ce-n galop o pleac[de-a-n c[lare pe talaze.

+i, ca org[colosal[, geme tot, — se vait[tot...
Izbucne=te-o disperare strig[toare c[tre astre,
Ce z`mbesc din pacea nalt[a t[riilor albastre,
Unde pl`nset nu se vars[, nici suspine nu se scot.

Str[lucitule Apollo, scut]n contra r[ut[\ii,
Ajutor]mi adu grabnic, r[zbun`ndu-m[de trai,
+i din pacea mea r[pit[, =i din stin=ii ani de mai,
Cel pu\in f[o licoare pentru cupa zeit[\ii.

III

A speran\ei m`ng`iere m[renf[=ur[treptat...
Simt prea bine, buna zee c[e-n zarea dep[rtat[,...
Marea c`nt[=i-nflore=te, iar din unda spintecat[
E Diana ce-o preced[pe talazul fermecat.

+i vibreaz[cer =i ap[... — Fire, om =i providen\[,
Sunt din nou iar bun[tate, — imn din veacul legendar,
+i din trunchiul mort cum na=te via\a verdelui l[star,
Din co=ciug,]nchis aproape, iese zbor de biruin\[.

Oh! =i visul meu e tocmai c-ale undei leg[n[ri...
Sidefat e cu nuan\e, ghirlandat de roze albe...
Alabastrul frun\ii sale]ntrune=te crini cu nalbe
Ce-n potire hieratici poart[mistice-mb[t[ri.

IV

Lun[! fin e]ns[tortul de pe fusul t[u de aur,
+i divin e sentimentul ce m[ri\i cu valul roz,
C`nd zefirii c`nt[-n sistru, ori]n flaut de rogoz
Cu magii de filomel[, =i cu tremolo de graur.

Toat[zarea dep[rt[rii e un viu m[rg[ritar
Sub stelara radiere a z`mbirilor de Sfinge,
Dar, din vreme-n alta, strig[=i se vaiet[Syringe
}n imensa dezolare de pe \[rmul solitar.

C[ci voind a lui s-o aib[, nimfa blond[, oric`t pl`ns-a,
Fu]n trestie schimbat[de nesa\iul lui Pan,
+i a lui, f[r[speran\[, a r[mas din an]n an,
Iar surorile, zadarnic, bra\e albe-ntind spre d`nsa.

V

Sub troiane de ninsoare zace st`nc[, zace val...
E-nflorirea f[r[seam[n de z[pad[selenar[,
Ce prin aer se propag[ca un vis de prim[var[,
Ce-ar z`mbi din flori de piersic =i r[sunet de caval.

Coronat[cu zambile, cu narcise pres[rat[,
Catifea sau \es[tur[de brocart muiat[-n fir,
Verdea und[ce, ici-colo, e un aur de Ophir,
Se rostogole alene de fiori cutremurat[.

Prin v[paia azurie, ca sc`ntei din ochi de bard,
Nuferi candizi, viorele, flori albastre de cicoare,
Fulger[ri de luciole, — giuvaiere mi=c[toare, —
Joac[-n raza luminoas[a electricului fard.

VI

+i chiar sufletul meu este raz[, c`ntec =i magie!
+i colorile din juru-mi, nimb al cerului divin,
Le beau sacra voluptate, ce m[-mbat[ca un vin,
Iar]ntreaga mea f[ptur[e]ntreag[armonie.

Vai de r[i! f[r[-ncetare de-al lor aur tortura\i, —
Chinui\i de con=tiin\[, —]ngrija\i f[r[-ncetare, —
Pentru ei, natura, vecinic, farmec n-are, — voce n-are,
+i sub stele sau sub soare trec ca mor\ii de-nghe\a\i.

Rar[gem[, — blond[Lewki, — st`nc[unde, niciodat[,
Nu s-a pus c[min statornic, ci c[min]nt`mpl[tor,
Sc`nteiaz[tot mai dulce, =i arunc[pe-al meu dor
Un reflex din nalta pace de sub bolta-\i]nstelat[.

N[luca unei nop\i

Nori de=i =i zi apus[...
Alai
De cai
T[cu\i,
Dar iu\i, —
Cazaci
Dibaci,
Pe c[i,
}n v[i
Ad`nci
Dispar,
+i iar
Apar
Pe st`nci.

Cetatea doarme dus[...

+ire\i
B[ie\i

La por\i
Ca mor\i
Sosesc...
S-opresc,
Cuprind,
Dormind,
Pe turci,
Supun,
Foc pun
R[pun
Prin furci.

Tot cerul v`lvoreaz[.

Crini bl`nzi,
Pl[p`nzi,
+i pr[zi —
De l[zi;
Apoi
Convoi
De fe\i
Iste\i
Dau zor... —
}n z[ri,
Strig[ri,
Oft[ri,
Scad, — mor, —

Iar noaptea-nainteaz[.

O umbr[de dincolo de Styx

Efebul cu ochi palizi, flori mistice de-o clip[,
N[luca argintie din bruma unui vis,
A fost]n scurta-i via\[o muzic[ce-n prip[,
Pl`ng`nd pe-un flaut magic, se duse]n abis.

Luntra=ul cu chip palid i-a stat sinistru-n cale,
L[s`ndu-m[ pe \[rmuri s[ pl`ng r[t[citor,
+i mult timp m`ng`iere n-a fost pentru-a mea jale,
Dar traiul e un balsam, =i omul, uit[tor.

+i totu=i, floarea clipei, chiar ast[zi c`teodat[,
Efebul din Novara cu ochii de mister,
Reurc[din ad`ncuri, lumin[sidefat[,
Ca luna oglindit[de mare =i de cer.

La \[rm]l readuce luntra=ul f[r[mil[...
}l smulg ca printr-un farmec de-al mor\ii ad[post,
Tot nalt, tot zvelt, tot t`n[r — pl[p`nd ca o zambil[—
+i-n repedea lui umbr[m[v[d precum am fost.

Oh! suflet orb

Oh! suflet orb m-absorbi]ntruna
+i nu m[vezi, nici nu m-auzi,
R[m`i, cu ochii mor\i =i cruzi,
+i reci, mai reci de cum e luna.

Veghez asupr[-\i totdeauna...
Visez, vibrez =i nu m-auzi,
R[m`i cu ochii mor\i =i cruzi,
+i sunt arcu=, — =i nu e=ti struna.

+i reci, mai reci de cum e luna
Sunt ochii t[i =i mor\i =i cruzi,
+i nu m[vezi, nici nu m-auzi,
+i sunt arcu=, — =i nu e=ti struna.

Iar suflet orb m-absorbi]ntruna,
Te simt, te-aud, =i nu m-auzi,
+i ochii t[i sunt stin=i — =i cruzi,
+i reci, — mai reci de cum e luna.

Perihelie

Nu, de lume nici o vorb[=i de glorie nici una:
Scumpi prieteni, lupt[torul de-alt[dat[nu mai sunt;
Eu privesc tot]nainte, voi]n urm[totdeauna,
Eu m[duc cu ochii-n ceruri, voi cu ochii]n p[m`nt, —
Nu: de lume nici o vorb[=i de glorie nici una.

Clar azur =i soare de-aur este inima mea toat[,
+i pe c`nd r[m`ne corpul sub destinul cunoscut,
Peste sufletu-n urcare este greu ca s[mai poat[
S[apese-am[r[ciunea din prezent sau din trecut, —
Clar azur =i soare de-aur este inima mea toat[.

Oh! l[sa\i pe-oricare suflet]n a lui perihelie,
Ferici\i-l c`nd p[m`ntul pentru d`nsul a murit,
Prosterna\i-v[c`nd aripi, mai presus de vijelie
}l r[pesc]n ad`ncimea unui vis ne\[rmurit, —
Oh! l[sa\i pe-oricare suflet]n a lui perihelie.

POEMA RONDELURILOR (1927)

Rondelurile pribege

Rondelul lucrurilor

Oh! lucrurile cum vorbesc,
+i-n pace nu vor s[te lase:
Bronz, catifea, lemn sau m[tase,
Prind grai aproape omenesc.

Tu le crezi moarte, =i tr[iesc
}mpr[=tiate-n orice case, —
Oh! lucrurile cum vorbesc,
+i-n pace nu vor s[te lase.

+i c`te nu-\i mai povestesc
}n pustnicia lor retrase:
Cu tot ce sufletu-\i uitase
Te-mbie sau te chinuiesc. —
Oh! lucrurile cum vorbesc.

Rondelul ora=ului mic

Ora=ul mic te fur[-ncet
Cu ale lui t[cute strade,

Cu oameni pro=ti, dar cumsecade,
Ce nici nu =tiu c[sunt poet.

Cu centrul intim =i cochet,
+i f[r[case cu arcade;
Ora=ul mic te fur[-ncet
Cu ale lui t[cute strade.

Prin umbra parcului discret,
Nu se strecoar[mascarade
+i nu s-aud]n el tirade
Despre-al politicii secret. —
Ora=ul mic te fur[-ncet.

Rondelul de aur

C[ldur[de aur topit,
+i pulbere de-aur pe gr`ne,
Ciobani =i oi de-aur la st`ne,
+i aur pe flori risipit.

}n to\i, =i]n tot, potopit,
El bate din aripi p[g`ne. —
C[ldur[de aur topit,
+i pulbere de-aur pe gr`ne.

De-al soarelui jar cotropit,
P[m`ntul, sub vraj[, r[m`ne,
+i orice femei se fac z`ne,
Cu suflet din flac[ri r[pit —
C[ldur[de aur topit.

Rondelul lunii

De=i pe cer e-aceea=i lun[—
Dar unde e cea de-alt[dat[?
Minciuna vie\ii ce m[-mbat[—
E azi o altfel de minciun[.

Ca =i atunci, duios r[sun[
Cavale-n noaptea]nstelat[,
+i-n cer z`mbe=te-aceea=i lun[—
Dar unde e cea de-alt[dat[?

A ei lumin[argintat[
Cu roze albe m[-ncunun[,
+i c`nt[tot pe vechea strun[,
Dar pentru mine e schimbat[,
De=i pe cer e-aceea=i lun[.

Rondelul crinilor

}n crini e be\ia cea rar[:
Sunt albi, delica\i, sub\iratici, —
Potirele lor au fanatici —
Argint din a soarelui par[.

De=i, c`nd atin=i sunt de var[,
Mor p`lcuri, sau mor singuratici,
}n crini e be\ia cea rar[:
Sunt albi, delica\i, sub\iratici.

}n moartele vremi, m[-mb[tar[,
C`nd fragezi, =i prim[v[ratici,
}n ei m[sorbir[, extatici,
+i pe aripi de rai m[purtar[
}n crini e be\ia cea rar[.

Rondelul \iganilor

|iganii merg f[r[-ncetare —
Nu =tiu nici ei c`nd au pornit,
Dar se tot duc necontenit,
}mpin=i de-o vecinic[chemare.

Cu galbeni ochi pierdu\i]n zare, —
De c`nd se =tiu, s-au pomenit —
|iganii merg f[r[-ncetare:
Nu =tiu nici ei c`nd au pornit.

Mereu \igani, — cu mic, cu mare,
Au tot n[scut =-au tot murit —
+i tot spre visul nemplinit,
R[pi\i de-aceea=i aiurare,
|iganii merg f[r[-ncetare.

Rondelul cerceta=ilor

Mai mari, mai mici, trec cerceta=ii,
Un prin\ din suflet i-a desprins,
Pe to\i]n ochi cu foc nestins,
La tot spre-a fi cu el p[rta=ii.

Ca m`ine ei vor fi osta=ii
Sub steagul \[rii ne]nvins,
Cu mici, cu mari, trec cerceta=ii —
Un prin\ din suflet i-a desprins.

Oric`t le suntem nainta=ii,
De focul sf`nt ce l-am aprins,
Ne este sufletul cuprins,
+-ai noii \[ri vedem frunta=ii
C`nd mari, sau mici, trec cerceta=ii.

Rondelul plec[rii

Am s[m[c[l[toresc —
Sunt furat ca de ispite,
S-o voiesc, s[n-o voiesc,
Spre \inuturi neg`ndite.

Vara este pe sf`r=ite.
Flori]n suflet ve=tejesc.
Am s[m[c[l[toresc.
Sunt furat ca de ispite.

Lumini=uri str[lucite
Via\a mea o cuceresc,
Aripi tainice]mi cresc,
Aripi zilnic mai gr[bite. —
Am s[m[c[l[toresc.

Rondelul ora=ului din Indii

Spart a fost ora=ul mare
De a vremii vitregie:
Peste moarta g[l[gie
Cresc copacii p`n[-n zare.

S-a uitat ce-a fost urgie,
Ce-a fost fal[=i-n[l\are:
Spart a fost ora=ul mare
De a vremii vitregie.

}ntr-a soarelui magie
Str[lucesc porfiruri rare,
Urme =terse tot mai tare
Din str[vechea energie... —
Spart a fost ora=ul mare.

Rondelul morii

+optiri =i c`ntece vr[jite
O-mp[ciuire torc sub plute,
Ca flaute =i al[ute
La scocul morii p[r[site.

Am[r[ciunile tr[ite
}n stinse z[ri r[m`n pierdute.
+optiri =i c`ntece vr[jite
O-mp[ciuire torc sub plute.

Mucig[irile-nverzite
}mbrac[jgheaburile mute
Cu florile lor nentrecute,
Iar peste apele-adormite,
+optiri =i c`ntece vr[jite.

Rondelul contemporanilor

Ace=ti contemporani ai mei
Fac nencetat acela=i sport:
De treizeci de-ani]mi tot zic mort
Tot mai pizma=i =i mai mi=ei.

Strigoi, adesea-mi zic tot ei —
B[tr`n,]n ultimul resort:
Ace=ti contemporani ai mei
Fac nencetat acela=i sport.

De=i par lei =i paralei,
N-au cu talentul vreun raport,
+i n-au nici sfin\i, nici dumnezei,
Tr`nti\i]n via\[de-un avort...
Dar sunt contemporanii mei.

Rondelul meu

C`nd am fost ur[am fost mare,
Dar, ast[zi, cu des[v`r=ire
Sunt mare, c[ci m[simt iubire,
Sunt mare, c[ci m[simt uitare.

E=ti mare c`nd n-ai]ndurare,
Dar te ridici mai sus de fire
C`nd \i-este inima iubire,
C`nd \i-este sufletul iertare.

+tiu: toate sunt o-ndurerare,
Prin via\[trecem]n ne=tire,
Dar m`ng`ierea e-n iubire,
De-ar fi restri=tea c`t de mare,
+i]n[l\area e-n iertare.

Rondelurile celor patru v`nturi

Rondelul cupei de Murano

Nu e de aur: e de raze.
O-ntind grifonii ce-o sus\in.
E d[t[toare de extaze,
Cu ea-n onoarea ta]nchin.

}n sc`nteierea-i de topaze
Cuprinde-al nemuririi vin. —
Nu e de aur: e de raze.
O-ntind grifonii ce-o sus\in.

E arta pur[, f[r[fraze,
E cerul tot de soare plin.
Talaze largi, dup[talaze,
E sufletescu-av`nt deplin,
Nu e de aur: e de raze.

Rondelul privighetoarei

Privighetoarea-nvietoare
A-ntrem[torilor fiori,
De=teapt[prin cai=ii-n floare
Ale zefirilor viori.

E ca-ntr-o alb[s[rb[toare
Printre-ale pomilor ninsori
Privighetoarea-nvietoare
A-ntrem[torilor fiori.

+i printre tihna lucitoare
Ce-=i vars[luna din comori,
De via\[e red[t[toare
Pentru-orice searbezi muritori,
Privighetoarea-nvietoare.

Rondelul trecutului

Iat[Pomete=tii, iat[Ad`ncata,
Scurtul pod de b`rne este retrecut.
Renviaz[mama,]mi z`mbe=te tata...
Vreme c`t[curs-a parc[n-a trecut.

Jar =i v`lvorare soarele urcat-a.
Arde gr`u-n fl[c[ri p`n’ la br`u crescut.
Iat[Pomete=tii, iat[Ad`ncata,
Scurtul pod de b`rne este retrecut.

Iarba pe tot =esul de cosit e gata.
Apele-=i de=ir[graiul nentrecut.
Pentru via\a de-ast[zi mi-a sosit r[splata:
Copilandrul vesel din nou m-am f[cut... —
Iat[Pomete=tii, iat[Ad`ncata.

Rondelul oglindei

Din al oglindei luciu rece
De ap[-ad`nc[, — se desface
O lini=te de dulce pace,
Ce-ntregul suflet mi-l petrece.

Obida vr`nd s[m[ ]nece,
Zadarnic firea =i-o preface.
Din al oglindei luciu rece
Uitarea numai se desface.

Chiar dorul vie\ii-n mine tace —
Izvor ce gata e s[sece;
+i pe-al meu chip, ce-n umbr[zace,
Un fel de vis de opium trece
Din al oglindei luciu rece.

Rondelul domni\ei

Ie=ind din balta Craiovi\a,
Unde-a fost crai Craiovisin,
V[paie, vezi plutind domni\a
Mai argintat[ca un crin.

Sub lun[-i tremur[cosi\a,
}n suflet poart[ca un chin,
Plutind pe balta Craiovi\a,
Unde-a fost crai, Craiovisin.

}=i duse via\a-ntr-un suspin,
Ned`ndu-=i nim[nui guri\a,
Dar a r[mas mironosi\a
Din veacul cel detot cre=tin,
Plutind pe balta Craiovi\a.

Rondelul ora=ului de alt[dat[

Era ora=ul de-alt[dat[
Sub plopi de-argint, muia\i]n soare,
O verde oaz[fermecat[
Cu repezi ape c`nt[toare.

Pe-oricare str[zi c`ntau izvoare,
+i s[rutat de flori ce-mbat[,
Tr[ia ora=ul de-alt[dat[
Sub plopi de-argint, muia\i]n soare.

Prostimea chiar era bogat[.
Prin cur\i aveau, mai to\i, cuptoare.
}n beciuri se \eseau covoare,
+-o via\[-n veci]mbel=ugat[
Tr[ia ora=ul de-alt[dat[.

Rondelul orelor

Omnia vulnerant, ultima necat

Pe r`nd orice ore r[nesc,
Iar ultima vecinic omoar[... —
Tot sufletul mi-este-o vioar[
Ce pl`nge duios c[tr[iesc.

+i nici nu mai cerc s[z`mbesc
C`nd via\a s-arat[u=oar[. —
Pe r`nd orice ore r[nesc,
Iar ultima vecinic omoar[.

Oric`t[cereasc[comoar[
Ar fi]ntr-un lut omenesc,
Zv`rlit de pe clipa ce zboar[
Recade]n iadul ob=tesc; —
Pe r`nd orice ore r[nesc.

Rondelul ajungerii la cer

}n cer s-ajunge dintr-un salt,
Sau nu s-ajunge-n veci de veci...
Te-arunc[-n el un c`ntec-nalt,
}n care-al vie\ii pl`ns]neci.

Sp[rg`nd fluidicul s[u smalt,
Ca o s[geat[de-aur treci. —
}n cer s-ajunge dintr-un salt,
Sau nu s-ajunge-n veci de veci.

I se mai d[-n sf`r=it asalt
Sub jar de patimi c`nd te pleci,
}n al t[u suflet c`nd n-ai alt
Dec`t fiorii dulci =i reci... —
}n cer s-ajunge dintr-un salt.

Rondelul ctitorilor

}n zugr[veala-nvechit[,
El, searb[d; ea, cu ruje-aprinse,
Biserica de ei cl[dit[
O \in cu degete]ntinse.

N[luci din vechiul timp desprinse,
+tiu via\a lor c[e sf`r=it[
}n zugr[veala]nvechit[,
El, searb[d; ea, cu ruje-aprinse.

+i nu-=i blesteam[-a lor ursit[...
Dar orice candeli c`nd v[d stinse,
+i sf`nta slujb[p[r[sit[,
Ei pl`ng cu lacrimi ne]nvinse
}n zugr[veala]nvechit[.

Rondelul coroanelor nepieritoare

Coroane-n veci nepieritoare
Dintre frunzi=urile mari
Ale b[tr`nilor stejari:
Mi-a=terne umbra sub picioare.

Duc`ndu-mi pa=ii solitari,
Pe sub p[durea c`nt[toare,
Coroane-n veci nepieritoare
Simt]n frunzi=urile mari.

Aleea e-n apus de soare. —
Se urc[flac[ri tot mai tari,
+i se r[sfr`ng, sc`nteietoare,
Printre copacii seculari,
Coroane-n veci nepieritoare.

Rondelurile rozelor

Rondelul rozelor ce mor

E vremea rozelor ce mor,
Mor]n gr[dini, =i mor =i-n mine —
+-au fost at`t de via\[pline,
+i azi se sting a=a u=or.

}n tot, se simte un fior.
O jale e]n ori=icine.
E vremea rozelor ce mor —
Mor]n gr[dini, =i mor =i-n mine.

Pe sub amurgu-ntrist[tor,
Curg v[lm[=aguri de suspine,
+i-n marea noapte care vine
Duioase-=i pleac[fruntea lor... —
E vremea rozelor ce mor.

Rondelul lui Saadi

Drapate-n purpur[regeasc[.
Sau]nfoiate-n rochi de-argint,
Saadi-n frunzosul labirint
F[cut-a roze s[-nfloreasc[.

De-atunci nu pot s[ve=tejeasc[,
+i via\a noastr[o tot mint,
Drapate-n purpur[regeasc[,
Sau]nfoiate-n rochi de-argint.

Natura lor nu =i-o dezmint... —
+tiu tot a=a s[am[geasc[,
S-adoarm[, =i s[lini=teasc[,
+i s[ne spun[c[nu mint, —
Drapate-n purpur[regeasc[.

Rondelul rozelor din Ci=megì

De fl[c[ri, de aur, pembè, argintate,
Nebun[orgie de roze oriunde,
De bol\i ag[\ate, pe ziduri urcate,
+i printre frunzi=uri de pomi ce le-ascunde.

Pe ritmuri persane]n strofe-a=ezate,
Melodic, coloarea, coloarei r[spunde... —
De fl[c[ri, de aur, pembè, argintate,
Nebun[orgie de roze oriunde.

Un neam\ a fost magul gr[dinii uitate.
R[pit fu de visul cu tainice unde,
+i d`ndu-le via\[ce-n suflet p[trunde,
L[satu-le-a-n urm[,]n roze-nchegate,
De fl[c[ri, de aur, pembè, argintate.

Rondelul marilor roze

Mari roze bogate =i grele
Abia mai pot capul s[-=i \in[
De luxul ce poart[pe ele,
Sc[ldate-n albastra lumin[.

Miresme plutesc prin gr[din[,
Iar roua de=ir[m[rgele
Pe roze bogate =i grele,
Ce-abia mai pot capul s[-=i \in[.

Av`ntul sim\irilor mele
M[duce-ntr-o sfer[senin[
De cea\a lume=tilor rele,
}n care, pe frunte-mi se-nclin[
Mari roze bogate =i grele.

Rondelul beat de roze

De roze e beat[gr[dina
Cu tot ce se afl[-mprejur:
E beat =i cerescul azur,
+i z`z`ie, beat[, albina.

Se clatin[parc[lumina,
Un tunet e simplu murmur. —
De roze e beat[gr[dina
Cu tot ce se afl[-mprejur.

Dar iat[... — A mea nu e vina... —
Chiar eu,]n gentil trubadur,
Vis`nd, l`ng[-al apei susur,
M[schimb, a=tept`ndu-mi regina... —
De roze e beat[gr[dina.

Rondelul cascadelor de roze

Urc`nd pe pomi, z`mbind pe cas[,
Se surp[rozele gr[mad[,
Sau]ntocmesc c`te-o cascad[
Pe vreo alee mai retras[.

Parfumul lor purtat]n strad[,
}ntinde-a lui sub\ire plas[...
Urc`nd pe pomi, z`mbind pe cas[,
Se surp[rozele gr[mad[.

De-oric`te stavili nu le pas[:
Sunt un torent, sunt o cascad[,
Ce-n voia soarelui se las[,
Dar ce, de cum sf`r=esc s[cad[,
Reurc[-n pomi, z`mbesc pe cas[.

Rondelul privighetoarei]ntre roze

A nop\ii sublim[m[iastr[
E-ascuns[-ntre roze, =i c`nt[,
Gr[dina ce-mi st[sub fereastr[
}n raze de-argint se-nve=m`nt[.

O vraj[=i alb[=-albastr[
Din ceruri, spre lume s-av`nt[. —
A nop\ii sublim[m[iastr[
E-ascuns[-ntre roze, =i c`nt[.

Chiar roza ce moare]n glastr[,
De legile firii]nfr`nt[,
Tresare,]n pacea sihastr[,
La glasul, cu care-o-nmorm`nt[
A nop\ii sublim[m[iastr[.

Rondelul rozelor de august

Mai sunt]nc[roze — mai sunt,
+i tot parfumate =i ele
A=a cum au fost =i acele
C`nd ceru-l credeam pe p[m`nt.

Pe-atunci eram falnic av`nt...
Priveam, dintre oameni, spre stele; —
Mai sunt]nc[roze — mai sunt,
+i tot parfumate =i ele.

Zadarnic al vie\ii cuv`nt
A stins bucuriile mele,
Mereu c`nd z`mbesc uit, =i c`nt,
}n ciuda cerc[rilor grele,
Mai sunt]nc[roze, — mai sunt.

Rondelul rozei ce]nflore=te

O roz[-nflore=te, suav[...
Ca nor risipit e necazul.
Puternic m[poart[extazul
Spre-o nalt[=i tainic[slav[.

Nu-mi pas[de-a vie\ii otrav[,
De chinul ce-=i urc[talazul:
O roz[-nflore=te, suav[;
Ca nor risipit e necazul.

St[p`n sunt de-acum pe r[gazul,
S[-mi fac din ursit[o sclav[,
+i nu mai e via\a grozav[,
De=i mi-a br[zdat tot obrazul:
O roz[-nflore=te, suav[.

Rondelul lui Saadi ie=ind dintre roze

Saadi, dintre roze ie=ind,
Uit[s[-=i blesteme amanul...
S[dise pe veci *Gulistanul*
+i sufletu-=i dete z`mbind.

Aflai ca =i el talismanul
Tot raiul s[pot s[-l cuprind.
Saadi, dintre roze ie=ind,
Uit[s[-=i blesteme amanul.

Turbat-a]n voie du=manul. —
El cupa de fiere golind
S-a dus]n amurg =ov[ind,
+-a fost mai sl[vit ca sultanul
Saadi, dintre roze ie=ind.

Rondelurile rozelor de azi =i de ieri

Rondelul rozelor de azi =i de ieri

Umbrit de rozele ce-au fost,
Vis`nd sub rozele de-acum,
A= vrea ob=tescul ad[post
S[-mi fie la un col\ de drum.

+tiu al vie\ii mele rost
Sim\irea din al lor parfum,
Umbrit de rozele ce-au fost,
Vis`nd sub rozele de-acum.

Oricui va spune pe de rost
C[nu-mi vrui soarta nicidecum
N[scut]n ceasul cel mai prost;...
Dar am tr[it, nu prea =tiu cum,
Umbrit de rozele ce-au fost.

Rondelul nop\ii argintate

}n noaptea de lun[-argintat[,
Pe pleoape c`nd somnul se las[,
}n vis]mi cl[desc c`te-o cas[
Ce toat[e-n roze-mbr[cat[.

De zgomot =i oameni retras[,
Loca= ca din basme s-arat[,
}n noaptea de lun[-argintat[,
Pe pleoape c`nd somnul se las[.

Vreo sarcin[-asupra-i n-apas[:
De-ai mei creditori e-ap[rat[,
Parfumul de roze ce-mbat[
Extazul]n suflet]mi las[
}n noaptea de lun[-argintat[.

Rondelurile Senei

Rondelul]neca\ilor

Pe sub poduri, Sena toat[
Este moarul tristei seri;
Ies]n fa\[-i =i]noat[
}neca\ii cei de ieri.

Nici pl[ceri =i nici dureri
S[-i mai mi=te n-o s[poat[.
Pe sub poduri, Sena toat[
Este moarul tristei seri.

Sunt ale=ii cei din gloat[...
Ve=tejite prim[veri
De-a necazurilor zloat[, —
+i le c`nt[ m`ng`ieri,
Pe sub poduri, Sena toat[.

Rondelul florilor de lun[

Flori de lun[ce s-aga\[
Schimb[apa]n brocart;
Printre frunze prinde via\[
C`te-un c`ntec de Mozart.

Spre Saint-Cloud, ce doarme-n fa\[,
Val de val se duce spart;
Flori de lun[ce s-aga\[
Schimb[apa]n brocart.

Peste-a Senei verde fa\[
Dulci =i lungi fiori se-mpart,
+i de \[rmi ce se r[sfa\[,
C`nd cor[bii se despart,
Flori de lun[se aga\[.

Rondelul Parisului iad

Printre valuri care pl`ng,
+i sub bol\i]ntunecate,
+iruri de-astre]nce\ate
Felinare se r[sfr`ng.

Pe tot \[rmul drept =i st`ng,
Iad, url`nd de r[utate,
Pe c`nd valuri care pl`ng
Curg sub bol\i]ntunecate.

Chiar din z[ri mai dep[rtate,
Dezn[dejdi, ce nu se-nfr`ng,
}n grozav v`rtej se str`ng
Zbucium`nd tot mai turbate, —
Printre valuri care pl`ng.

Rondelul dezastrului mondial

Nori se bat la orizon.
Tot apusul s`ngereaz[.
Url[groaznic un ciclon,
Sena din ad`nc ofteaz[.

Bubuiri ce nu-nceteaz[
Sunt un tunet unison.
Nori se bat la orizon.
Tot apusul s`ngereaz[.

State noi se-nfiin\eaz[,
Pr[bu=it e c`te-un tron... —
Moartea-=i plimb[monoton
Coasa ei ce vie\i reteaz[. —
Nori se bat la orizon.

Rondelul uria=ului

Monstruos se-ntinde-ora=ul.
Viciul joac[-n el pe br`nci.
Are case, lan\ de st`nci.
Dracii-n toate =i-au loca=ul.

R`njitor p`nde=te-apa=ul,
Floarea mla=tinii ad`nci,
Monstruos se-ntinde-ora=ul.
Viciul joac[-n el pe br`nci.

De cum n-ai ce s[m[n`nci,
Face-ndat[pe trufa=ul,
+i-n mocirl[d`ndu-\i br`nci,
El r[m`ne uria=ul. —
Monstruos se-ntinde-ora=ul.

Rondelul tic[lo=ilor

Istovite t`r`turi
Trec aproape-n pielea goal[. —
Poart[negre-ad`ncituri
Pe sub ochii lor de smoal[.

Pe neghiobi]i bag[-n boal[,
Schimb[-n robi pe casc[-guri. —
Istovite t`r`turi
Trec aproape-n pielea goal[.

La Montmartre e r[scoal[
C`nd, din craci f[c`nd figuri,
Cu murdare str`mb[turi
Dau pe fa\[ce-au sub poal[,
Istovite t`r`turi.

Rondelul]n[l\imilor

}n mansarda lui mereu
S[r[cia e st[p`n[. —
Geniu-=i reazem[pe-o m`n[
Fruntea lui de t`n[r zeu.

Zilnic soarta =i-o am`n[,
Zilnic duce-al vie\ii greu. —
}n mansarda lui mereu
S[r[cia e st[p`n[.

Dar prea mult nu este p`n[
Va urca]n empireu...
Se =i crede-n Eliseu,
+i el st[de-o s[pt[m`n[
}n mansarda lui mereu.

Rondelul Fran\ei burgheze

Unde este marea Fran\[?
Ce v[d ochii, te sf`=ie.
Oh! neroada burghezie,
+i trufa=a ignoran\[.

Cerul este de le=ie.
Un lin\ol pentru speran\[,
Unde este marea Fran\[?
Ce v[d ochii, te sf`=ie.

}ntre minte =i prostie
S-a scurtat orice distan\[. —
Vrut-au to\i egali s[fie,
+i sunt to\i, cu siguran\[. —
Unde este marea Fran\[?

Rondelul duminicilor de la Bellevue

La Bellevue e val de lume.
Flori de zarz[r. Cer de mai.
S[rb[toare. R`s =i glume.
Soare vesel. Col\ de rai.

Sena curge numai spume.
E-nflorit[ca un plai,
La Bellevue e val de lume.
Flori de zarz[r. Cer de mai.

Drago=ti, muzici =i parfume
Sunt al zilei dulce grai,
Dar]n fundul bietei hume
Tot e groaznic orice trai. —
La Bellevue e val de lume.

Rondelul sf`r=itului

Omenirea e ca moart[.
Vii sunt numai flori =i plante.
Ea-=i deschise neagra poart[
Ce cl[dit[-a fost de Dante.

Stema ei de diamante
Nimicit[-a fost de soart[.
Omenirea e ca moart[.
Vii sunt numai flori =i plante.

Spre-ale visului ghirlante
Nici-o arip[n-o poart[;
Obosit e chiar Atlante,
De povara ce tot poart[. —
Omenirea e ca moart[.

Rondelurile de por\elan

Rondelul lui Tsing-Ly-Tsi

Tsing-Ly-Tsi st[-n prispa de-aur,
Cu ochi mici ca de ghierlan,
Sub de-argint frunzos tezaur,
Casa e de por\elan.

L`ng[ea, pe-acela=i plan,
Pomi alba=tri, zbor de graur;
Tsing-Ly-Tsi st[-n prispa de-aur,
Cu ochi mici ca de ghierlan.

Spre-a-=i croi al vie\ii plan,
Asudat-a ca un faur;
Un m[re\ de smalt balaur
Poart[prins l-al s[u colan. —
Tsing-Ly-Tsi st[-n prispa de-aur.

Rondelul podului de onix

Pod de onix se-ncovoaie,
Arcuind o bolt[nalt[;
Cade foaie dup[foaie
Peste-azurul de pe balt[.

Dinspre-apusul ce tresalt[
S`ngeroase curg =iroaie;
Pod de onix se-ncovoaie
Arcuind o bolt[— nalt[.

Mandarini, st`nd laolalt[,
Spun c[semne sunt de ploaie;
Iar o luntre, cam greoaie,
Printre ape se tot salt[,
Pe sub pod ce se-ncovoaie.

Rondelul pagodei

De mari fluturi s[rutat[,
Pe-o movil[— artificial[,
E pagoda argintat[
De z`mbirea matinal[.

Umbra pomilor, mi=cat[,
O dezbrac[, virginal[,
De mari fluturi s[rutat[
Pe-o movil[— artificial[.

Picur`nd, diamantat[,
Por\elanul roz i-l spal[
Roua tainic de=irat[
Pe fa\ada sculptural[, —
De mari fluturi s[rutat[.

Rondelul apei din ograda japonezului

Apei lui de prin ograd[,
Prea domol curg`nd la vale,
Bolovani, dintr-o gr[mad[,
Japonezu-i pune-n cale.

Spumegat[, vrea s[vad[,
}mprejurul casei sale,
Apa lui, ce prin ograd[
Prea domol o ia la vale.

+i schimb`nd-o-ntr-o cascad[
De consoane =i vocale,
Uit[-a vie\ii grea corvad[,
D`nd r[sunet de cristale,
Apei lui de prin ograd[.

Rondelul muzmeiei

}n jinriki=[u=uric[
Muzmeia mic[e purtat[. —
Frumoas[ca o p[pu=ic[,
}n kimono e]mbr[cat[.

Pe c`nd z[duful de-aur pic[, —
Spre ceain[ria dep[rtat[,
}n jinriki=[u=uric[
Muzmeia mic[e purtat[.

De-al soartei greu a fost cru\at[.
Sim\iri, nici g`nduri n-o ridic[.
At`t e: o p[pu=[mic[,
De tineri nostimi a=teptat[,
}n jinriki=a u=uric[.

Rondelul opiumului

Fum`ndu-=i opiumul uit[rii
Pe rogojini din pai de-orez,
Fo-hi, spre piscul aiur[rii,
E dus de visul lui chinez.

Sc[pat de chinul zbucium[rii,
Senin ca dup[-un meterez,
Fumeaz[opiumul uit[rii
Pe rogojini din pai de-orez.

Iar c`nd sose=te-al nop\ii miez
Ce-l urc[-n slava]mb[t[rii,
Deplin se d[halucin[rii
Ce-atunci e singurul s[u crez,
Fum`ndu-=i opiumul uit[rii.

Rondelul M[rii Japoneze

Smaraldul m[rii r[pitoare
E jocul vecinic de colori
}n verdea flac[r[de soare
De l`ng[\[rmii nin=i de flori.

Liliachii, se duc izvoare
Sub pomi, pl[p`nzi ca ni=te zori,
Smaraldul m[rii r[pitoare
E jocul vecinic de colori.

Copii, de griji ne=tiutori,
Sunt japonezii-ntre popoare,
+-orice dureri le sunt u=oare.
C[ci poart[-n suflet, z`mbitori,
Smaraldul m[rii r[pitoare.

Rondelul crizantemei

O crizantem[ ]n mi=care
E-mp[r[teasa str[lucit[
Printre ro=atica-nserare
Peste gr[din[r[sp`ndit[.

Minune-abia]nchipuit[,
+i mai mult mic[dec`t mare,
O crizantem[ ]n mi=care
E-mp[r[teasa str[lucit[.

}i este fa\a zugr[vit[
Spre-a fi aceea=i ar[tare
De tinere\e neclintit[,
+-a fi crezut[de oricare
O crizantem[ ]n mi=care.

Rondelul Ioshiwarei

Prin vitrine a=ezate,
}n cartierul Ioshiwara,
Vezi p[pu=i nenum[rate
C`t de lung[este vara.

Sunt aproape-asem[nate;
}n obraji le arde para
Prin vitrine a=ezate.
}n cartierul Ioshiwara.

Cam la fel sunt vestm`ntate...
Poate grea le-ar fi povara,
Dar fiind prea zorzonate
Nu le tulbur[ocara,
Prin vitrine a=ezate.

Rondelul chinezilor din Paris

Ei nu vorbeau, ci ciripeau,
C[zu\i din lun[ ]n Paris,
+i cum naintea mea mergeau,
P[reau ie=i\i ca dintr-un vis.

S[-i vad[mul\i se]ntorceau:
Aveau un chip de nedescris...
Ei nu vorbeau, ci ciripeau,
C[zu\i din lun[ ]n Paris.

Din \ar[singuri s-au proscris...
}ns[de c`te ori priveau
Albastrul hainelor deschis,
De ea aminte-=i aduceau,
+i nu vorbeau, ci ciripeau.

Epigraf final

De-a= fi ori]nc[nu pe duc[,
M[simt la fel cu ori=icine:
Clipire-nchis[-ntre suspine,
+i-ntre n[luci ce pier — n[luc[.

DIN PERIODICE

Geniurilor

> Buffon laisse gronder l’envie,
> C’est l’hommage de sa terreur.
> Que peut sur l’éclat de ta vie
> Son obscure et l`che fureur!...
> (LEBRUN)

Invidia neagr[ ]n van se tot lupt[
C-o inim[vil[, perfid[, conrupt[.
S[sfarme aceea ce voi a\i creat,
C[ci Iadul la ceruri s-ating[nu poate
+i-n sumbru-ntuneric Satana s[-noate
Mereu e for\at!

}n van contra voastr[pigmeii cuteaz[
S[-=i verse veninul de care turbeaz[,
Pigmeii ce-n lume nici urm[nu las’!...
Ei vor ca s[zboare cu aripi de cear[
+i lesne le-nmoaie lumina solar[
Spre soare-nainte de-a face un pas!

Audacie mare pe d`n=ii-i domne=te
C`nd micul lor suflet amar v[hule=te!...
Triumful lor]ns[e-n veci momentan!
Byron n-a fost oare, chiar el, a lor prad[?
+i-ndat[pigmeii putur[s[vad[
C[lupt[ ]n van!

O! Geniuri! vou[aceast[c`ntare
}nchin, c[ci voi singuri fuser[\i]n stare
Invidia oarb[a nesocoti,
Urm`nd]nainte pe calea frumoas[
At`ta de dulce =-at`t de spinoas[
Ce-at`\ia cuteaz[a dispre\ui!

+i \ie, junime,]n care str[luce
Sc`nteia cea sacr[cu flac[ra-i dulce,
Debilele-mi versuri =i \ie dedic;
Mergi dar]nainte =i nu privi-n urm[
Mul\imea de oameni compac\i]ntr-o turm[
Cu sufletul mic!

Der`d[! der`d[! fiin\ele brute
+i geniul vostru =-a voastr[virtute!...
Voi merge\i-nainte!... L[sa\i-i pe ei!
Desfr`ul le roade =i via\[, =i minte...
Tartarul cel negru le este p[rinte!
La form[sunt oameni, la suflet, pigmei.

N[lucirea

C`nd noaptea vine placid[, lin[,
C`nd alba lun[suie pe cer,
C`nd v`ntu-n frunze duios suspin[,
C`nd dulci arome plan[-n eter,
Ades mi-apare fa\a-i blondin[,
Plin[de farmec =i de mister.

S[fie feea rimelor grele?
Sau e-al meu angel privighetor?
Sau este roua zilelor mele,
Chipul Speran\ei consolator?...
C`nd mi s-arat[, uit orice rele,
Uit orice rele =i orice dor!

Fa\a-mi p[lit[o reanim[,
F[r[de voie-mi]ncep s[c`nt,
+i poezia vine, sublim[,
S[m[-nveleasc[cu-al s[u vesm`nt!...
S[m[opreasc[nu este rima
Dintr-acest sacru, tainic av`nt.

Via\a ce este grea pentru mine
Mi se-nvesele=te cum mi-a z`mbit,
+i]mpletindu-mi ore senine,
Piere spre ziu[chipu-i dorit!
Piere... cu noaptea,]ns[revine,
Ca s[m[fac[iar fericit!

Ea este feea rimelor grele,
E =-al meu angel privighetor,
Este =i roua zilelor mele;
E-o n[lucire dulce d-amor!
Cum mi s-arat[, uit orice rele,
Uit orice rele =-orice dor!

Fecioare albe =i virginale,
Ochii sunt dou[raze d-azur,
+i tot de roz[buzele sale,

Cu z`mbet t`n[r =i pur!
Formele-i nu pot s-aib[rivale
}ntr-al lor palid =i vag contur!

Talia-i este at`t de sub\ire,
S`nul ]i este-at`t de pl[p`nd,
}nc`t te-arunc[ ]n r[t[cire,
Ai vrea]n bra\e s-o str`ngi palpit`nd!
Van[dorin\[!... E-o n[lucire
Ce]ntr-o clip[vezi disp[r`nd!

C`nd noaptea vine placid[, lin[,
C`nd alba lun[suie pe cer,
C`nd v`ntu-n frunze duios suspin[,
C`nd dulci arome plan[-n eter,
Mi se arat[fa\a-i blondin[
Plin[de farmec =i de mister!

Ore sublime de reverie,
De inspirare trec atunci eu,
+i-n valuri dive de poezie
Exal cu-ncetul sufletul meu!
Ea,]nclinat[pe-a mea h`rtie,
Z`mbind, conduce pana-mi mereu!

C`nd se ]nt`mpl[s[nu-mi apar[,
De]ntristare sunt]nnegrit!
Chiar Poezia repede zboar[
C`nd nu mai vede chipu-i iubit;
Dar la vedere-i se-ntoarce iar[
+i m[inspir[necontenit!

Ea este feea rimelor grele,
E =-al meu angel consolator,
Este =i roua zilelor mele;
E-o n[lucire dulce d-amor,
Cum mi s-arat[ ]n c`ntecele,
Uit orice chinuri, uit orice dor!

Destul

I

Acum destul cu pl`nsul, c[ci inima \i-e seac[,
+i chiar de \i-ar fi plin[, e timp s[-i zici destul:
Poporul nostru este de lacrime s[tul,
+i ele nici]n versuri nu pot ca s[mai treac[;
Zadarnic poeta=ii]ntr-]nsele se-neac[,
H`r\oagele lor toate r[m`n f[cute sul.

II

Ei!… S-a trecut cu moda de lacrimi =i suspine
+i cu acele crunte dureri imaginari,
A\i c[run\it cu totul, s[rmanilor cobzari!
Dar de s-a dus o vreme, o nou[vreme vine,
+i ea c-un bici pe care]n m`na sa]l \ine
Plesnind v[strig[vou[: „Al\i timpi, al\i l[utari!“

III

Rubinele pe buze, m[rg[ritarii-n gur[
+i crinii de pe s`nuri =i ochii ca de mur[
Sunt ni=te m[run\i=uri ce nu-=i mai au vrun curs:

Cu lacrimile false ce-ntruna s-au tot scurs,
S-au poticnit]n coast[=i se tot duc de-a dur[
T`r`te de ridicol]n repedele-i curs!

IV

Acuma este timpul puterii, b[rb[\iei,
Copilul de ieri, ast[zi e un b[iat viril:
S-a scuturat la Plevna de jugu-epitropiei.
De-ar fi copil, =i ast[zi ar r[m`nea copil;
Cu doina nu mai merge pe fruntea Rom`niei,
Deplin ca s[rena=tem ne trebuie-un Virgil!

Imn

T[cut m[urc pe colin[:
Soarele s-a]n[l\at,
C`mpul se scald[-n lumin[,
Aerul e parfumat!
V[d raze, sc`ntei =i rou[,
Petale de flori ce plou[
+i lumea]mi pare nou[,
Fii, Doamne, glorificat!

Se pare c-o leg[tur[
Este-ntre cer =i p[m`nt!
Cerul nu este natur[?
Natura, Dumnezeu sf`nt?
El e-n f[pturile sale,
Tot omul =i-l afl[-n cale

De pl`ngi, el pl`nge cu jale,
De c`n\i, al lui e-al t[u c`nt!

P[m`ntul de-l st[p`ne=te,
Este c[-l st[p`nim!
Crima de-o pedepse=te,
Este c-o pedepsim!...
Din univers se compune,
Totul la Tot se supune.

+i iarba care se-nclin[,
+i astrul lumin[tor,
+i v`ntul care suspin[,
+i r`ul t`nguitor!
+i stelele nenum[rate
Cu lumile nem[surate,
+i florile care-nfloresc
Pe v[ile care rodesc!
+i nu e-mp[rat sau rege
Afar[dintr-ast[lege!

Unii i-au zis Ra\iune,
F[c`ndu-=i iluziune;
Al\ii-n materie-l pun;
Mul\i dup[plac]l compun!
Dar eu, care-l simt]n mine,
Dar El, care-mi curge-n vine,
Creieru-mi care-l con\ine
}mi strig[cu to\i]mpreun[
Este oriunde voie=ti:
Pe buzele noastre s-adun[!...

Cuge\i prin el =i tr[ie=ti!...
}n inima noastr[palpit[,
}n craniul nostru s-agit[!
Este =i-n noi, =i-n natur[,
Este =i-n orice f[ptur[!
Materie, Verb, Idee,
Stau]n tr[sura de unire,
+i Trinitatea se-ncheie
Cu vorba: dumnezeire!

Sentin\[

Un arbor c`nd puternic spre domele-nstelate
}nal\[-ale lui ramuri de frunze]nc[rcate,
F[c`nd la ceilal\i arbori o umbr[-omor`toare,
Pe c`nd, prin r[d[cine mereu cuceritoare,
P[streaz[-n st[p`nire tot locul apucat,
A=a]nc`t l[starii de-abia g[sesc la soare
Un loc s[-=i mai]nfig[pl[p`ndele picioare,
A meritat securea =i trebuie t[iat!

Amintiri

}n mintea omului r[m`ne
Tabloul fericirii stinse...
Astfel tresar =i-n al meu suflet
Reamintirile]ntinse;

Aci rev[d o alb[cas[...
O hor[, fete, fluturi, salbe,
Frunzi=uri, vii =i flori pe c`mpuri
+i porumbei cu aripi albe!

Aci m[v[d pe alte \[rmuri
Pribeag prin \[rile str[ine,
Pe margine de-albastre lacuri
Cu negre st`nci =i vechi ruine!

Aci rev[d, rev[d un t`n[r...
La bra\ el poart[o femeie...
Le bate inima-n unire
+i afl[-a raiurilor cheie!

P[durea-n umbr[le-nf[=oar[
Amorul lor ca un tezaur
+i soarele prin frunze-apune
}n fundul unui cer de aur!

Dar, Doamne, pentru ce pe lume
C`nd ver=i at`ta fericire
Ne-o iei]ndat[ce ne-ai dat-o
+-abia ne la=i o suvenire?

Nebunul din Golia

}nchis]ntr-o chilie sub bol\i mai dep[rtate,
Cu urletele sale l[sate-n libertate,
Z[cea frumosul t`n[r de optsprezece ani;

P[rea un cal s[lbatic cu n[rile umflate
Ce =tie c[-ntre oameni se afl[-ntre du=mani!
Din cap p`n[-n picioare f[cut pentru iubire,
}n ochi purta un tr[snet cu palid[lucire...
P[rea tot]ntr-o vreme un]nger =-un demon...
Sub galbenele-i t`mple purta un Lord Byron!
Spr`ncenele-i arcate urcau sub a lui frunte
Ca tinere l[stare sub umbra unui munte,
+i p[rul,]n inele c[z`ndu-i pe grumaz,
Punea negre\i albastre pe straniul obraz!
}n cap purta cu ap[un coif de gumelastic...
Pe buze-avea un z`mbet c`nd dulce, c`nd sarcastic,
Privindu-ne cu ochii pr[pastiei din el!... —
Abia puteau s[-l \ie doi oameni deodat[,
Iar chipul, ca o noapte de tr[snet luminat[,
Br[zdat era de plugul delirului de-o\el!

Te]n\eleg, o! |epe=...

Te]n\eleg, o! |epe=-vod[,
|epe=-vod[mare domn,
+-a= voi s[te v[d ast[zi
De=tept`ndu-te din somn!

Simt]n mine c`teodat[
O m`nie ca =-a ta,
+i de-ar fi ca s[-\i iau locul,
|epe=, eu te-a= imita!

Visurile tale sumbre
Pentru mine nu sunt noi...
|epe=, |epe=, las[-\i groapa,
S[mai vii =i printre noi!

C`ntec

+i pentru ce n-ar fi permis
Al vie\ii mele tainic vis
S[-l]mpline=ti,
Iubindu-te, s[m[iube=ti?
S[m[iube=ti!

F[g[duind, — ziceai c[\ii,
Prin cuget dac[-mi apar\ii
De ce, — de ce
N-ai vrea s[calci peste orice?
Peste orice!

De m[iube=ti, — s[te supui,
O s[rutare s[depui
Pe fruntea ta,
+i mor\ii-n gropi vor tres[lta!
Vor tres[lta!

Pe buza ta, pe-obrazul t[u,
Oh! las[-m[s[fiu c[l[u,
C[l[u de flori,
+i vor c`nta privighetori!
Privighetori!

Pe ochii t[i =i pe-al t[u s`n,
Trec`nd amorul meu p[g`n,
Amorul meu,
Tu po\i s[-l faci un semizeu,
Un semizeu!

Natura este-n hain[nou[...
Prive=te! flori de zarz[ri plou[...
Sub ele, — noi,
Vom fi la umbr[am`ndoi
Cu am`ndoi!

Alea jacta est

Dorin\e]ndr[zne\e
Din visuri de june\e
Ce mintea-mi con\inu,
Din voi mai este vruna
C`nd soarta-ntotdeauna
La toate zise nu?

+i totul c`nd m-apas[,
Ce drept mi se mai las[
Afar[de-a muri...
O \int[, o dorin\[
S[caut cu credin\[
Din nou a-mi f[uri?

Nimic!... Ori=ice cale
Mi-e-nchis[, =i cu jale

}n cugetu-mi privesc...
Speran\a mi-este stins[
+-o negur[ ]ntins[
}n locu-i]nt`lnesc!

Din ce]n ce mai multe
Amarnice insulte
}nt`mpin nencetat,
C`t inima-mi s[rman[
}ntreag[este-o ran[
+-un hoit de sf`=iat!

Albastra bolt[-mi pare
Cernit[de-ntristare
Ca sufletu-mi]n dor,
Iar lacrimile mele
}ntunec[=i stele,
+i soare-nc[lzitor.

E iarn[, este ghea\[
}ntins[pe-a mea via\[
Precum pe ni=te v[i
Z[pada se]ntinde
+i-n giulgiu-i cuprinde
P[duri, izvoare, c[i.

+i cum ascuns[tace
Privighetoarea-n pace
Prin scorburi de copaci,
A=a =i tu, biet suflet,
Abia av`nd r[suflet,
Te-ascunzi]n piept =i taci!

Epoca

Unui om]n toat[firea e moral s[-i zici smintit,
Dar nebunului pe nume dac[-i zici, e necinstit.
Trebuie=te-ntotdeauna spre a fi-n moralitate
S[te faci ap[r[torul caselor de s[n[tate;
La nebun s[zici cuminte, pe neghiob s[adorezi
+i de s-afl[ ]n M[rcu\a geniu s[-l decretezi.
}n nimica, de-azi-nainte, r[ul nu-=i mai are leacu,
+i o na\ie mai bine nu s-a dat de-a berbeleacu,
Iar desigur niciodat[dezm[\area n-a domnit
}ntr-o epoc[fatal[, sub un aer mai t`mpit...
}n tot locul predomne=te o sfruntare colosal[...
Imoralul ia cuv`ntul =i-\i vorbe=te de moral[...
Cine crezi c[\i-e prieten \i-e du=man ne]mp[cat...
N-ai s[faci un singur bine, c-ai f[cut =i un ingrat,
Cine crezi c[e mai nobil e mai plin de la=itate...
Tot netrebnicul se crede scriitor de-nsemn[tate...
Nu e om care sub masca unui vecinic carnaval
Ca lozinc[s[nu poarte: „Interesul personal“.
Legile sunt o minciun[: slove puse pe h`rtie...
Ziaristica mai toat[cuib nerod de mi=elie.
Cei de sus]=i umplu punga; cei de jos, cu mare zor,
Se silesc ca s[-i ajung[pentru-a-=i umple =i pe-a lor.
„Patria“ e-n orice gur[, „Pentru patrie“ sunt toate...
To\i voiesc la mal s-o scoat[,]ns[nimenea n-o scoate.

Naufragiu

| [rmurile sunt departe, marea url[-nfuriat[,
        Luntrea cade sf[r`mat[;
T`n[rul pescar ce are cap de]nger, corp de-atlet,
        }nghi\it se duce-ncet.

Bra\ul s[u,]n care mu=chii stau ca funii]ncordate,
        E destins pe jum[tate.
+-aplec`ndu-se pe g`tu-i, al s[u chip atins de val
        Poart[-al mor\ii semn fatal.

S-a sf`r=it! Dar sub f[ptura ce de-a lungu zace-ntins[
        Apa-n bra\ele-i cuprins[,
De-o sim\ire nen\eleas[e p[truns[p`n[jos
        +i se mi=c[zgomotos.

C`ntec voluptuos

Ale s`ngelui furtune cine nu le-a cunoscut,
Cine n-a sim\it c[ldura soarelui ce-i curge-n vine
N-o s[=tie niciodat[ce ascunde-ad`nc]n sine
        }nveli=ul meu t[cut.

F[r[nici-o-nsufle\ire e =-o ap[lini=tit[,
}ns[mintea ce cuteaz[,]ns[ochii ce p[trund,
Clocotind sub mii de forme, afl[via\a]nc`lcit[
        De la cre=tet p`n’ la fund.

Oh! Ascult[... Iat[noaptea ce de mult o a=tept[m...
Cu zg`rcenia nu merge c`nd te-apuci s[faci poman[...
S[chem[m o voluptate mai presus de cea uman[
        +i]n ea s[ne-ngrop[m.

Nimic, nici chiar speran\a...

Nimic, nici chiar speran\a]n suflet nu mai c`nt[
C`nd mut e viitorul =i aripa \i-e fr`nt[...
Departe la=i]n urm[al visurilor rai...
+i lacrima, chiar d`nsa, c`nd pic[pe h`rtie,
E rece ca]nghe\ul din inima pustie
        De florile din mai!

Nimic, nici chiar speran\a]n ochi nu lic[re=te
C`nd ziua dup[ ziu[ bolnav[ se t`r[=te...
+i poate ca s[fie de aur cerul plin,
+i poate s-aib[stele albastra ad`ncime,
Verdea\[nou[, c`mpul, p[durea, -ntunecime
        +i r`ul alb, — suspin!

Nimic, nici chiar speran\a]n groap[dup[tine
Atunci nu mai voie=te s[vie, — =i nu vine!...
+i poate ca s[fie orice dup[morm`nt:
Dreptate omeneasc[f[cut[unui nume,
O via\[viitoare, =i-n tainica ei lume
        Noi aripi, — nou av`nt!

Aripi

Prin al vie\ii mare *poate*, mintea mea o r[t[cesc,
+i de bun[voie singur cu speran\e m-am[gesc,
}mi creez n[luci de aur,]nt`mpl[ri nepomenite,
Urm[rindu-le sub farmec, cu privirile uimite.
Poezie! Tu atuncea, =i c`nd umblu, =i c`nd stau,
}mi pui aripile-albastre ce av`nturile-mi dau;
Nu e stavil[pe care s[n-o trec prin cugetare
+i-nt`mpl[rile-a=teptate le a=tept f[r[-ncetare!
Aci dau de o comoar[ce se afl[-n al meu drum
+i m[-mb[t de bog[\ie cum te-mbe\i de un parfum.
Aci v[d c[tot poporul m[ridic[la m[rire,
Fermecat de-o vorb[numai, de-o mi=care, de-o privire,
Aci sutele de veacuri ce-au s[nasc[vin pe r`nd
Cu minuni str[lucitoare ca s[umple al meu g`nd.
Aci-n fruntea unei oaste viteje=ti m[v[d deodat[,
Coifurile sc`nteiaz[, tobele]ncep s[bat[...
Aci statele din lume v`ntur`ndu-le,]n mine
Simt din nou tumultul vie\ii =i renasc dintre ruine.
Aci singur =i de lume izolat, ad`ncul cer
}mi deschide poarta sacr[a ob=tescului mister
+i cu g`ndul ce sclipe=te la lumina poeziei
V[d]n stelele de aur alfabetul veciniciei!

Aripi! printre c`te visuri poleite m[purta\i!
C`te raze pe-a mea frunte pune\i dac[v[mi=ca\i!
De c`t soare acest suflet nu mi-l umple\i? Ce splendoare
De albastru =i de ro=u nu-ntrev[d m`ng`ietoare!
C`te perle de-armonie se de=ir[-n jurul meu
C`nd prin inim[m[face\i s[vorbesc cu Dumnezeu!

Aripi! Voi sunte\i misterul ce mul\imea nu pricepe,
Focul sacru ce sub t`mple lumile =i le concepe,
+oaptele ce se preschimb[ ]ntr-un c`ntec nesf`r=it,
Dus de-a]ngerilor voce p`n' la cer nem[rginit!

Palid[umbr[

Palid[umbr[, care mister
Unul spre altul mereu ne-atrage?
Vrem de sub farmec a ne sustrage
+i d[m de-aceea=i for\[de fier.
Palid[umbr[, care mister?

Fost-am vreodat[ ]ngeri frumo=i
Uni\i pe-albastrul largului spa\iu?
O voluptate f[r[nesa\iu
Ne face ochii mai lumino=i.
Fost-am vreodat[ ]ngeri frumo=i?

Sau]mpreun[ars-am]n iad?
Coboar[-n suflet de-\i aminte=te...
Al meu ce-mi spune e c[iube=te,
+i dac[suntem]ngeri ce cad,
De ce n-am arde =-aici ca-n iad?

Palid[umbr[, reflex bizar
}n care s-afl[iadul =i raiul,
Cu unul arde-mi repede traiul,
Cu altul aripi urze=te-mi iar,
Palid[umbr[, reflex bizar.

La visul profan

Frumos ca]ngerii din cer
E visul ce-n ad`nc mister
Urzesc!
}n mii de feluri]l prefac,
C[ci albele conture-mi plac.
O! Vis frumos, c`t te iubesc!

C`nd din-n[l\ime te cobori
Cu ochii t[i sc`nteietori,
O! vis,
Vis parfumat de buze dulci,
Tu vii cu mine s[te culci,
+-alunec]n al t[u abis!

Frumos cum nu e pe p[m`nt
Nici om, nici cuget, nici p[m`nt,
Vis alb
}ncoronat de prim[veri,
C[te iubesc n-o =tii de ieri
Nici tu, nici corpul t[u rozalb.

}n schimb de m[iube=ti =i tu
Fiindc[soarta nu putu
S[-mi ia
Nici inim[, nici ochi, nici min\i,
Oh! str`nge-m[ la s`ni fierbin\i,
S[nu mai simt durerea mea.

F[-mi loc]n floarea ta de crin
S[nu m-ajung[alt suspin
Dec`t

Suspinul unei volupt[\i
}ntr-]nsul cu eternit[\i,
Ce sunt scutite de ur`t.

Prime=te-n ochii t[i profunzi,
Privirile s[mi le-ascunzi...
        Voiesc
S[mai s[rut cum s[rutam,
S[-\i dau tot s`ngele ce am
+i sub pl[ceri s[-nnebunesc!

Iar c`nd vom fi transfigura\i,
Ca doi columbi]naripa\i,
        }n sus
Lu`nd-o prin v[zduhul alb,
Eu corp albit, tu corp rozalb.
S[disp[rem c[tre apus!

Suo tempore...

Uimit c`nd stau cu ochii \int[
+-un vis fantastic urm[resc,
Se schimb[lumea ca prin farmec
+-o v[d a=a cum o doresc!
Ce zile de-aur, ce lumin[
}n al concep\iei secret!
Viseaz[, suflete,-nainte —
C`t vei visa voi fi poet.

        Iubirea pestetot se-ntinde,
        Fr[\ia predomne=te-n tot,

Ciupercile]nveninate
La soare capu nu-l mai scot.
Oricare suflet e gr[din[
+-orice gr[din[e buchet...
Ah! bate, inim[,-nainte,
C`t vei b[tea, voi fi poet.

Prietenia re]nviaz[,
Rudenii nu mai sunt deloc.
+i nu mai e nici def[imare,
Nici persecu\ii, nici noroc.
Cad legi =i camere =i tronuri
Sub al mul\imilor decret.
Profetizeaz[, al meu suflet...
Profetul singur e poet!

Raze

Dac[raze de-ast[dat[voi s-adun cu-mbel=ugare
E c[frun\ile br[zdate de al grijilor f[ga=
Sub a razelor coroan[afl[-o sf`nt[alinare
+i s[urle pasiunea nerozescului ora=.

Cerurile pentru mine nu mai pot s[fie stinse,
}mi v`nd partea mea de lume pentru partea mea de cer,
C[tre ziua veciniciei zbor cu aripe destinse,
+i s[m[striveasc[soarta sub c[lc`iul ei de fier.

Razele de ast[dat[ ]mi vor fi]mbr[c[mintea,
Tot ce am avut cu lumea de-mp[r\it am]mp[r\it.
Iar de-mi las]n urm[corpul, e c[-mi duc nainte mintea
+i s[nu m[ ]n\eleag[dec`t cine-a suferit.

V`nt de stepe

(C`ntec al slavului de sud)

Spre locuri unde nu se afl[societ[\i organizate,
Pustii,]ntinse, f[r[urme de plug, de-ora=e sau de sate,
Nem[rginiri ce-n timpul verii sunt oceane de verde\i,
Cu flori albastre, cu flori ro=ii,]n raza clarei dimine\i,
Cu aerul umplut de-arome s[lbatice =i mu=c[toare,
Ce r[zvr[tind musculatura o re]ncarc[cu vigoare,
Uit`nd ce sunt =i unde m-aflu,]mi duc al cugetului cort,
+i ren[sc`nd la via\[nou[, naufragiat ajuns la port,
Sunt principe st[p`n pe step[ c`t pot cuprinde cu vederea...
}mi cre=te p[ru-n stufuri negre =i-n ochi]mi fulger[pl[cerea,
Sunt june, sunt puternic, liber, —]ncalec repede-arm[sar,
Apun ici-colo ca n[luc[=i dincolo din nou r[sar...
Jiletca mea e de m[tase cu fir de aur ceaprezat[,
C[ma=[am cu m`neci ro=ii, =i cizma mea e-mpintenat[
De-un fel de bold ce poart[-n v`rfu-i o boab[chiar de diamant...
Am pantaloni ce cad]n cute =i am musta\[de amant,
O Varink[cu ochi alba=tri ca stelele sub fruntea serii
Pe grani\a pustiet[\ii m-a=teapt[-n v`ntul prim[verii
+i]mpletindu-=i a ei coad[cu fir de-argint =i cu panglici,
}mi zice: „Suflete, alearg[, de-un veac de c`nd te-a=tept aici!“

C`nd toate trec =i-mb[tr`nesc

O! poezie, pe c`nd toate ]n lume trec =i-mb[tr`nesc,
C`nd nu mai sunt nici eu b[iatul cu inim[nevinovat[,
C`nd zilele copil[riei sunt o ghirland[scuturat[,
}n mine iar te reg[sesc,
O! Poezie.

Te reg[sesc =i tot aceea=i: cu tinere\e coronat[;
Tot c[l[toare printre stele, sau din n[l\imea]nstelat[
Tot cobor`nd =i printre oameni =i rencep`nd s[r[scole=ti,
O! Poezie,
Tu singur[nu-mb[tr`ne=ti.

Pe s`nurile

Era-ntr-o vreme dep[rtat[, apus[, dus[de atunci…
Era-n odaia unui palid student abia pe pragul vie\ii,
Dar pestetot, r[scolitoare, plutea mireasma tinere\ii,
+i ai venit a te supune la zdrobitoare =i dulci munci…
Era-ntr-o vreme dep[rtat[, apus[, dus[de atunci.

+i ai sunat, de bun[voie, la poarta mea]ntunecoas[…
Nici te-a=teptam, nici te chemasem, dar g`ndul meu
te aducea,
+i te-ai predat hipnotiz[rii ce f[r[voie poruncea,
+i \i-am r[pit, de bun[voie, o pubertate]ndoioas[,
De bun[voia ta sunase=i la poarta mea]ntunecoas[.

+i s`nurile tale macre cu al meu piept le-am fr[m`ntat…
Din cre=tet p`n[la picioare te-am s[rutat, frumoas[floare,
+-ai pl`ns cu lacrimi s`ngeroase ce-au curs mai jos de
cing[toare…
Dar Eros, me=ter vecinic dulce, sub spasmul lui te-a le=inat,
+i s`nurile tale macre ca un satir le-am fr[m`ntat.

Eram frumos, dac[\ii minte, pe s`nurile tale macre…
Sfiala te]mpalidase, pl[cerea m[cutremura;
Voise=i =-apoi nu voise=i; pornise=i chiar a tremura,
Aveai albe\i ca ale lunii, aveai ro=e\i ce erau sacre,
Dar m-ai r[bdat, frumos =i t`n[r, pe s[nurile tale macre.

Zadarnice sunt toate

Zadarnice sunt toate, c[ci trebuie s[mori,
Ridice-se un suflet la orice]n[l\ime,
Str[bat[universul pe aripe sublime,
Sau uite-se la d`nsul cu ochi nep[s[tori,
Zadarnice sunt toate, c[ci trebuie s[mori!

De-a= =ti...

De-a= =ti c[lacrimile mele
S-ar preschimba-n m[rg[ritare,
Din ele ca s[-\i fac avere,
Le-a= pl`nge f[r[de-ncetare.

De-a= =ti c[s`ngele din mine
S-ar preschimba]n r`u de aur,
Arterele mi le-a= deschide
S[-\i fac din ele un tezaur.

Apolog

Mickiewicz spune c[un om,
V[z`ndu-=i mama-n nesim\ire,
M`hnit ad`nc de-acel simptom,

Cheam[pe doctori cu gr[bire —
Consult f[cur[ ]ntre ei
Dar nu c[zur[la-nvoire.

Mult l[uda\ii semizei
Se tot certau pe leacuri multe
La capul jalnicei femei…

Curgeau =i vorbe =i insulte,
Z`mbiri amare f[r[spor,
+i alte lucruri zise culte…

Dar omul nostru din popor
Privi icoana minunat[
+i le gr[i ca din topor

+i mi-i lu[la goan[-ndat[;
Apoi la mam[-sa c[t[
}n letargie cufundat[…

Iar c`nd din pl`nset]ncet[—
Strig`ndu-i: „mam[“,]n sim\ire,
Prin farmec ea se de=tept[.

Astfel =-o \ar[ ]n pieire
Morm`nt =i lan\uri le sf[rm[
C[lc`nd pe-a soartei ]nd`rjire
Pe loc ce-i strig[fiii: „Mam[“.

Expozi\ia de la Ateneu

De cum ne cheam[o clip[ ]n lumea ta de vise
Uit[m orice durere]n noi se z[mislise;
Extazul ne r[pe=te — murim pentru real;
}n clara atmosfer[a c`nturilor tale
Ne fur[flori albastre =i c`nturi de cavale
+i ne sim\im deodat[intra\i]n ideal.

Doinesc izvoare limpezi atunci din orice parte,
Pier r[nile de-orgoliu =i grijile de=arte…
O nou[tinere\e ne toarn[al ei vin;
Copacii vechi c-o umbr[de pace ne-nf[=oar[,
Iar vesela magie prin frunze =i-o stecoar[
Universalul suflet al spa\iului divin.

Sonetul din z[ri

Eu vin din z[ri cumplite — din trista \ar[-n care
Mimosa sim\itoare ori lotusu-azuriu
Sunt serbede vedenii]nchise-ntr-un sicriu,
Iad negru unde via\a e pl`nset sau oftare.

Acolo e t`r`rea o lege pentru-oricare
+i to\i sunt st`rpitura grozavului pustiu...
Din tot ce-a fost pe suflet nimic nu mai e viu
Dec`t un sm`rc de vicii =i altul de-aiurare.

+i totu=i]mpotriva prostiei r`njitoare,
Sub ura pentru raz[=i ura pentru floare,
Sub noaptea fr[m`ntat[de chinuri ce zdrobesc,

Lipsit chiar de speran\[, sleit chiar de credin\[
Prin neguri]mi trag brazda cu vechea s`rguin\[,
A mea, aceast[\ar[c[ci este, — =-o iubesc.

Chitar[

Cu ochi mari te urm[resc
Printre flori cu vii r[sfr`ngeri,
}ns[fra\ii t[i sunt]ngeri
+i mi-e visul omenesc,
Cu ochi mari te urm[resc.

Sunt migdali =i albi =i rozi
+i e iarb[=i e soare,
Umbr[, ap[=optitoare,
Via\a, dragoste, nerozi.
Sunt migdali =i albi =i rozi.

Sub m[ce=i =i liliac
C`nt[ ]ns[taina veche...
La ureche, la ureche,
Eu \i-a= spune-o dup[plac,
Sub m[ce=i =i liliac.

Epoda de aur

Sub cerul de zori printre nori
Surpare de roze din raze
+i ochi roura\i de extaze
+i flori pestetot =i fiori...

Iar apa sub ulmi =i sub s[lcii.

Cai=ii z`mbesc sub ninsori
+i trec ciripiri de chitare
Prin iarb[, prin cr[ci =i prin flori,
+i c`nt[=i preajm[=i zare...

+i c`nt[sub fagi =i p[storii.

Dar s`nge nu curge din nori,
}nal\[fanfare de goarne,

E palid argintul din zori... —
Un monstru ia cerul]n coarne:

E soarele taur de aur.

Roman\a frunzei de chiparos

Eu cunosc un loc retras
Unde nimeni n-o s[poat[
S[urmeze-al nostru pas...
Vino: Uit[lumea toat[.

P[m`nte=tile p[reri
}l cred plin de-ntunecime,
}ns[mint — c[ci nic[ieri
Nu ard fl[c[ri mai sublime.

Via\a nu e pentru noi —
Lumea e de rele plin[...
E=ti o floare — sunt lumin[—
Vom fi cerul am`ndoi.

Sonetul nestematelor

Aci sunt giuvaiere ce-mpart cu d[rnicie.
Cristalizate fost-au de mine-n focul vie\ii,
+i-n apa lor r[sfr`nt-am minunea tinere\ii,
Iar de-art[=lefuite sunt azi pentru vecie.

F[cut-am cea mai aspr[=i grea ucenicie,
Dar tot le-am smuls din suflet]n faptul dimine\ii,
Mai limpezi dec`t ochii de vis ai frumuse\ii,
+i tot le-am dat,]n urm[, nespusa tr[inicie.

De-acuma, v`rsta poate pecetiea s[-=i pun[
Pe omul de-azi =i m`ine, iar moartea s[-l r[pun[.
Aceste nestemate cu ap[neclintit[,

Sfid`nd a clevetirii pornire omeneasc[,
+i st`nd]ntr-o lumin[mereu mai str[lucit[,
S[piar[n-au vreodat[=i nici s[-mb[tr`neasc[.

Sonetul puterii

T`rn[copul, pila, m`na, mu=c[st`nca cu-nd`rjire.
V`na de-aur b[nuit[ e ad`nc]n munte-ascuns[...
Str[lucirea ei curat[nic[ieri nu e r[spuns[,
Ci mereu se dep[rteaz[, ca furat[de-o vr[jire.

M[cuprinde, c`teodat[, o-ntristare =-o-ngrijire:
Str[b[tea-voi, prin voin\[, p`n[-n taina nep[truns[,
Sau r[m`ne-va =-aceasta vechea Mek[neajuns[,
+i pl[tit voi fi de munca f[r[seam[n, c-o r`njire?

Dar de=i, dintre unelte, pe granit mi-au fost sf[rmate,
R`nd pe r`nd, aproape toate,]n asalturi necurmate,
+i cu toate c[, gr[mad[, zac tocite, =i chiar rupte,

Nici acum]n al meu suflet nu st[-nfipt[disperarea.
Simt izb`nda-n dep[rtare printre trud[=i noi lupte,
C[ci unealta neatins[ce p[strat-am e: R[bdarea.

POSTUME

Tinere\ea etern[

Cine vrea]n toat[via\a tot mereu s[-ntinereasc[,
Cu b[tr`ni s[ nu s-adune, cu b[tr`ni s[nu vorbeasc[:
Pe c`t timp ]n suflet c`nt[dulci vis[ri, — entuziasm,
Pe c`t timp se desf[=oar[al speran\ei ve=nic basm,
Ochiul viu sc`ntei ]mparte, — e=ti scutit de b[tr`ne\e,
+i etatea te-nf[=oar[ ]n eterna tinere\e.

Roman\a garoafei

Garoafele ce le-ai purtat
Au s`ngerat =i s-au uscat.
Dar alte flori de foc nestins
Pe buze ele mi-au aprins.

}n ochii t[i, — de raiuri por\i, —
Al tinere\ii soare por\i
+i ne=tiind de ce nicicum
Eu te respir ca un parfum.

M[-mb[t de tine ca de-un vin,
De c`te ori spre tine vin,

Un vin de struguri de +iraz
Ce pune flac[ri pe obraz.

C`nd dormi str[bat]n al t[u somn
+i-\i sunt =i rob, =i-\i sunt =i domn,
Iar cu pl[ceri ce istovesc
Te-nnebunesc, =i-nnebunesc.

+tiu c[voie=ti =i nu voie=ti,
+tiu c[dore=ti, =i nu-ndr[zne=ti
Dar eu voiesc, =i]ndr[znesc,
+i te ur[sc, c[ci te iubesc.

M-am dus departe

M-am dus departe-n lumea cuget[rii,
Dezgr[ni\at-am lumile sim\irii
+i deslu=it-am fundurile z[rii...
L[sat-am omul prad[omenirii,

Ghicit-am vie\i oriunde e lumin[,
Lumin[unde cugetul n-atinge,
Dar ce folos? Tot omul m[ ]nvinge,
+i tot ca el, e inima mea plin[.

C[r[ri]n van croitu-mi-am prin stele,
Zadarnic zborul]n sus mi se tot duce,
Nu le pricep, nu m[pricep nici ele.

Moartea este o minciun[

Sub a soarelui lumin[
+oapte umbl[prin gr[din[,
Fluturi zboar[sub cais...
B[tr`ne\ea e un vis.

Apa c`nt[ la f`nt`n[
+i cu trestia se-ng`n[,
Iar sub soare sau sub lun[
Moartea este o minciun[.

Noaptea de august

At`ta =tiu, c[ era noapte, dar nu =i veacul c`nd era...
Terasa de granit]nalt[p[rea-n lumin[c[plute=te
+i pe un c`ntec de teorb[c[urc[=i se-nsufle\e=te,
Pe c`nd mai jos nedeslu=irea unui ora= se resfira —
Treptat mai =tears[=i mai stins[, pe c`nd,]n sus,
f[r[-ncetare
Curgea o-ntreag[ad`ncime =i se l[rgea o-ntins[mare,
O mare ce, ne\[rmurit[, se tot ducea cu g`nd cu tot,
Sub]nserarea viorie =i]nstelarea-nfloritoare,
C`nd spre-o planet[, c`nd spre alta, =i dintr-un soare
spre alt soare...
+-at`ta =tiu: c[era noapte, =i ca s[=tiu mai mult nu pot,
Dec`t c-acea teras[ alb[ =i largul c`ntec de teorb[
Erau =i zbor nebun de aripi, erau =i zbor de-nalt[vorb[,
Dar spre-a cuprinde clipa de-aur n-a fost Parnas =i nici Olimp,

+i de-a fost ieri, sau cine =tie]n ce trecut de loc =i timp,
Se desprindeau din armonia ce dep[rta de ea p[m`ntul,
Priceperi ce-n eternitate]=i]mpingeau mereu av`ntul,
+i ce spirale nesf`r=ite, n[l\imea nu-=i mai m[surau
Nepr[v[lindu-=i-o vreodat[nici chiar atunci c`nd coborau.
+i hot[r`nd c[-n tot ce este nu e nimic dec`t *cuv`ntul*,
C[ci singur *el* mi=care sf`nt[,]n orice parte s[-l trime\i
Fiin\[d[oric`nd *voin\ei*, schimb`nd-o-n sori =i]n plane\i;
Sau pestetot fluidiz`nd-o]n proteismul cuget[rii,
Ce poart[*timpul*, ca =i *locul*]n rev[rs[rile mi=c[rii,
+i ce din ea dest[inuie=te colori =i forme =i sim\iri,
Alc[tuind chiar vecinicia prin nencetatele-i cl[diri —
C[ci vecinicia ce nu-ncepe =i nu sf`r=e=te niciodat[
Se z[misle=te-n toat[clipa printr-o zidire nencetat[.

Dar pun\i de stele peste-abisuri muiau ad`ncu-n str[lucire
+i se sim\ea c[-n orice parte e Dumnezeu, c[-n orice parte
Aceea=i via\[ne]nvins[ ]=i duce valul mai departe.
C[sori ce n-ar fi din lumin[pentru privirile-omene=ti
Mai sus azv`rl-aceast[via\[ce-n veci de-a noastr[se desparte,
C[forme care n-ar fi forme tr[iesc sub alte bol\i cere=ti,
C[ochi privesc din orice goluri, dar c[nu-ncap]n orice minte
Pe c`nd nem[rginirea-ntreag[ e o-nc`lcire de cuvinte
Cu t`lcu-n repedea schimbare a trec[toarelor clipiri
+i c[e-ntotdeauna altul ce minte-n veci =i-n veci nu minte,
C[-=i potrive=te]n\elesul pe-orice v`rtej de-nsufle\iri —
+i fie c[priveam abisul, =i fie c[priveam p[m`ntul,
R[pit de-aceea=i ad`ncime, sporit sim\eam c[ mi-e av`ntul.
Urcam spre culmea Prea T[riei — eram pe s`nul Prea T[riei
+i noaptea se urca cu mine spre culmea vecinicei lumini.

Cu chei de aur deschisesem por\i ce pe veci p[reau]nchise,
Pe Isis nud[o scosesem din cupa florilor de crini —
Din taina sf`nt[a mi=c[rii]n\elegeam pe Dumnezeu,
C[ci o tr[iam]n]ntregime tr[ind pe-a sufletului meu,
Ghiceam]n pulberea de a=tri nenum[rate o=ti de]ngeri,
Iar bucurii ce au s[vie se desprindeau din orice pl`ngeri,
+tiam c[Dumnezeu e vecinic =i vecinic m[sim\eam =i eu.

INEDITE

Chipul poeziei

C`nd eu treceam c`nt`nd pe vale,
    C`nt`nd =i sur`z`nd,
Adeseori mi-ie=ea]n cale
    Un chip ceresc =i bl`nd.
}mi sur`dea cu-nduio=are
    Cel chip de mic copil
+i-mi lumina a mea c[rare
    Sub soarele d-april!

D-atunci adeseori]n via\[
    Cel chip l-am rev[zut,
Dar]ntristat]ntr-a lui fa\[
    +i-n reverii c[zut...
Ursita-mi fu f[r[-ndurare...
    }i cer]ns[umil
Ca s[expir]ntr-o c`ntare
    Sub soarele d-april.

Noaptea de octombrie

Unde oare se tot duce apa ce din matc[-afar[
A ie=it de-at`ta vreme sf[r`m`nd orice z[gaz,
}ntinz`ndu-=i nimicirea din o \ar[-n alt[\ar[,
+i]n veci f[r[cru\are, neav`nd, nici d`nd r[gaz?
}n zadar se-ncearc[unii drumul ei s[-l st[vileasc[,
Nu mai e putere-n lume rev[rsarea s[-i opreasc[.
+i e groaznic[urgia,]ns[e dumnezeiasc[.
+terge-n clip[o cetate, trece mun\ii dintr-un salt.
Las[-n urm[numai le=uri =i t`r[=te-ncoa =i-ncolo
D[rm[turi muiate-n s`nge cu popor dup[popor...
Se cutremur[p[m`ntul zguduit de-un lung fior,
Iar to\i zeii vechi se surp[, =-amu\it e chiar Apollo.
Printre \ipete =i lacrimi lumea-ntreag[se scufund[,
Ce-a rodit de veacuri mintea este ast[zi dus la fund,
Unde-au fost ogoare-odat[este-o mare f[r[fund.

APRECIERI

Concep\ia unui poet-profet e una din ideile romantice pe care Macedonski a profesat-o cu oarecare consecven\[nu pentru a-=i]n[l\a tonul =i a-=i l[rgi gestul, ci pentru a-=i atribui dreptul pe care societatea nu putea s[i le recunoasc[. }n poet, Macedonski a v[zut amestecul necesar de lirism =i de satir[; =i, cum ne f[urim idolii =i idealurile din propria noastr[substan\[, trebuie s[recunoa=tem]n Macedonski aceea=i fuziune. I-am ar[tat insuficien\a lirismului; lipsit de emo\ie, poetul trebuie s[ ]ncline spre satir[=i,]n adev[r, elementul satiric e mult mai fecund]n poezia lui.

C[ut`nd din nevoia psihologic[ a simplific[rii o unitate ]n fiecare om, am putea-o g[si la Macedonski ]n nemul\umire. Poetul se cristalizeaz[ pe ]ncetul ]n jurul acestei axe; poezia lui renun\[ la orice eleva\ie pentru a se t`r] pe p[m`nt. +i lirismul lui Eminescu e str[b[tut de un sentiment de revolt[, dar revolta lui este vast[, primordial[, filozofic[; pornit[ de la un pesimism fundamental, ea atac[ ]nse=i sursele vie\ii, pe c`nd la Macedonski ea nu izvor[=te dintr-o concep\ie mai larg[, dintr-o privire dispre\uitoare, nu are un caracter obiectiv, ci e de o natur[pur subiectiv[. Plecat[de la o nemul\umire strict personal[=i de la o deziluzie, mobil m[runt =i meschin, revolta poetului nu e nici filozofic[, nici personal[=i nu are meritul dezinteres[rii; satira lui nu atac[inegalit[\ile sau vi\iile, ci love=te]n propriile sale c[tu=e. }nclin`nd la ]nceput spre optimism =i spre izvoarele pure ale vie\ii, poetul deviaz[ repede spre o poezie t`nguitoare, decep\ionat[, lipsit[de eleva\ie. Aceast[not[antipoetic[de nemul\umire nu-i]nt`mpl[toare, ci esen\ial[; e, dup[ cum am spus, s`mburele]n jurul c[ruia se cristalizeaz[ ]ntreaga lui poezie. [...]

Fix`nd axa poeziei lui Macedonski]n sentimentul unei nemul\umiri strict personale, ar fi nedrept de ne-am scoate dovezile numai din produc\ia lui minor[. Cum *Psalmii* sau *Noapte de martie, Tu ce e=ti a na=te* sau *Noaptea de*

ianuarie at`rn[pu\in]n opera poetului, pentru a fi incontestabil[, axa trebuie s[treac[prin *Noaptea de mai*, prin *Step[* =i prin *Noaptea de decembrie*.

Macedonski a fost pu\in sensibil fa\[de natur[, pe care n-a c`ntat-o dintr-o emo\ie unic[, ci numai prin descrip\ii impresioniste; *Bucolica und[*, *Sub frunze* sau *Naiada* sunt mici peisagii erotizate; *Zi de iarn[* procedeaz[dintr-o inspira\ie satiric[; *Pe balta clar[* e un pretext al unei vagi st[ri suflete=ti; toate celelalte sunt numai nota\ii gra\ioase. Pentru un astfel de poet limitat la senza\ie, *Noaptea de mai* reprezint[,]n adev[r, nu numai o fericit[invocare a unei naturi balsamice =i pure, cu o grada\ie abil[=i cu o limpede viziune clasic[[...], ci =i o stare emotiv[aproape unic[. Ascensiunea sufleteasc[a poetului nu porne=te]ns[, nici de data aceasta, dintr-un sentiment dezinteresat; admira\ia nu e pur contemplativ[=i natura e privit[ca refugiul trec[tor al unei nemul\umiri. [...]

Al[turi de *Noaptea de mai* poate sta =i *Noaptea de decembrie*, printr-o concep\ie f[r[noutate, sus\inut[printr-o lung[ ]ncordare =i realizat[cu un fast de imagini prea oriental.

Eugen Lovinescu, *Alexandru Macedonski*,]n *Scrieri, 1, Critice*. Edi\ie =i studiu introductiv de Eugen Simion, Editura pentru literatur[, Bucure=ti, 1969, p. 277, 280, 282.

S-a spus c[Macedonski ar fi un inovator]n sensul poeziei noi. Nimic, de fapt, mai neadev[rat. Macedonski a fost cel mai mare poet clasic al nostru: valoarea lui inovativ[st[doar]n faptul c[o mie =i una de]mprejur[ri au a=ezat concep\ia lui greco-latin[de art[ ]n fa\a lui Eminescu, care s-a mul\umit s[fie un simplu poet de geniu. [...]

Poezii ca *Noaptea de mai*, de pild[,]n afar[de valoarea ei de antologie european[, v[de=te,]n germen, tot clasicismul lui Macedonski; e vorba de un poet pentru care scrisul are o incontestabil[valoare de intelectual[armonizare a sentimentului, de amplificare a lui]n largi linii gra\ios =erpuitoare, de limpede desf[=urare a]ntregii concep\ii =i de rigid[form[consacrat[. [...] C[ci Macedonski a fost necontenit, f[r[preget =i f[r[leac,]n func\ie de idealul s[u poetic; artist]n via\[ca =i]n scrisul s[u, a reu=it, p`n[ la urm[, prin art[ =i prin demn[ suferin\[, s[ cristalizeze p`n[la diamant con=tiin\a abstract[a misiunii sale.

Acesta este secretul p[trunz[tor =i contaminant al poeziei sale din vremea din urm[; fiecare r`nd relev[ o ]ndelungat[ =i d`rz[=i nobil[sfor\are de a ajunge un]nalt ideal de art[; poezii ca *Noaptea de mai*, *Lewky*, *Noaptea de decembrie*, *Avatar*, *Lui Cetano Pol* absolv[drumul greu de a ajunge p`n[ la ]nf[ptuirea lor, =i a=terne uitarea peste ]ncerc[rile cari le-au precedat sau ]nso\it ]n procesul de gesta\ie al poetului. Ele reprezint[ cristalizarea des[v`r=it[ ]n form[a unei cuget[ri armonioase, simple]n liniile ei de larg[=i majestuoas[desf[=urare =i aduce,]n scrisul rom`nesc, con=tiin\a, transparent[ =i voit[ p`n[la teoretizare aproape, a credin\ei]ntr-o aristocra\ie a artei, a suferin\ei, a luptei pentru ideal; concep\ia aceasta]nn[scut[ ]n talent r[m[sese p`n[ la Macedonski, ]ns[, o afirmare categoric[ =i, dac[ ea, ]n chip intuitiv, nu putea lipsi de la nici unul din marii ]nainta=i ai scrisului rom`nesc, apoi pentru prima dat[e urm[rit[, ca un scop compensator al vie\ii. Mobilul acesta de art[este prin excelen\[clasic; el are darul de a atenua lirismul]n folosul unei intelectualizate depersonaliz[ri, =i de a l[rgi inspira\ia personal[p`n[la simboluri.

Macedonski]ns[, departe de a fi un simbolist]n sensul clasic al acestui cuv`nt, ar putea fi mai cur`nd considerat ca o negare a curentului, care, de altfel, nu s-a produs, pentru c[nu se putea, sub influen\a poeziei lui Macedonski; Eminescu]n *Luceaf[rul*,]n acest sens, este tot at`t de simbolist ca =i Macedonski. Simbolismul implic[o sensibilitate supraascu\it[, o mobilizare a intui\iilor suflete=ti =i mijloace adecvate; intelectualitatea proprie simbolismului st[mai ales]n generalizarea, cu ajutorul imaginilor, a detaliilor privite succesiv ca de sine st[t[toare. Macedonski, dimpotriv[, evit[imaginile succesive, cu ajutorul compara\iilor, pentru a crea,]ntr-o just[dozare a sentimentului =i a ideii, imaginea unic[=i integral[a simbolului. Cit[m]n acest sens *M[n[stirea*. [...]

Am citat-o]n]ntregime pentru c[poezia aceasta e caracteristic[pentru]ntreaga]nf[\i=are artistic[a poetului din perioada sa de definitiv[a=ezare. Aceast[poezie, cele c`teva ale c[ror titluri le-am amintit mai sus,]mpreun[cu *Corabia*, *Vasul*, *Imn la Satan*, *O umbr[de dincolo de Styx*, *Stepa*,]nc[vreo =apte sau opt poezii intermediare sau antemerg[toare acestora =i cu ciclul intitulat *Poema rondelurilor* constituie nu numai aportul indiscutabil al lui Macedonski]n scrisul rom`nesc contemporan, dar =i unele din cele mai nobile pagini ale]ntregii intelectualit[\i =i sensibilit[\i na\ionale. Ea fixeaz[

poetului locul lui de glorie al[turi de Eminescu,]n poezie, cu alte merite proprii, dar echivalente, =i]ncheie, ele singure, o]ntreag[etap[din evolu\ia noastr[literar[.

Nicolae DAVIDESCU, *Poezia lui Alexandru Macedonski,*]n „Rampa“, 16, 17, 20 martie 1922.

[...] Alexandru Macedonski a]n[l\at unul din cele mai]nsemnate monumente poetice ale limbii noastre. Originalitatea lui incontestabil[,]ndr[zneala concep\iilor =i atitudinilor lui, farmecul c`ntecului s[u, c`nd jubil`nd de bucurie, c`nd dulce =i melancolic, for\a =i fecunditatea imagina\iei sale, armonia savant[a lirei pe care o]nstruna, nenum[ratele-i ini\iative poetice care =i-au g[sit at`t imitatori =i continuatori, toate acestea fac din Macedonski unul din cei mai mari poe\i ai literaturii rom`ne. Al[turi de Grigore Alexandrescu, de Alecsandri, de Eminescu =i Co=buc, Macedonski este unul din clasicii no=tri, adic[unul din poe\ii care, pornind de la experien\ele fundamentale ale sufletului omenesc, au atins]n c`ntecul lor armonia =i plenitudinea, f[urind modele durabile pentru]ntreaga crea\ie ulterioar[=i opere c[tre care sufletului]i place s[se]ntoarc[. [...]

Poezia lui Macedonski s-a]mbog[\it cu unele din accentele cele mai viguroase]n expresia afectelor de revolt[=i antisociale. Calitatea sa de poet]i confer[dreptul sincerit[\ii de care el se folose=te]n avantajul adev[rului =i energiei crea\iei. Sarcasmul este un alt mijloc al poetului de a se salva din impasurile durerii de a tr[i. }n r`sul amar =i dispre\uitor al *Nop\ii de noiembrie* sau al *Nop\ii de martie* se elibereaz[ o suferin\[. Imaginile grote=ti legate de scena povestit[ a na=terii sau de perspectiva mor\ii sunt produsul unei fantezii dezn[d[jduite, care g[se=te acest mijloc de a se m`ntui din cumplitele constr`ngeri ale vie\ii.

Nimeni n-a r`s ]n acela=i fel ca Macedonski ]n literatura rom`n[. Cine r`de ca Macedonski o face din dezn[dejde. [...]

Cine studiaz[arta poetic[a lui Macedonski]n\elege c[evocarea =i descrip\ia nu istovesc mijloacele foarte complicate ale acestui artist. Totalitatea acestor mijloace cunoa=te dou[mari compartimente, dintre care unul este al evoc[rii vizuale, cel[lalt al magiei verbale. Poetul este cel dint`i]n literatura noastr[care a ajuns]n chip con=tient la principiul c[poeziei]i apar\ine domeniul sim\urilor. Fastuoasele descrip\ii macedonskiene sunt

manifestarea unui senzualist al poeziei,]n acord cu acea orientare denumit[de Lamprecht a *impresionismului fiziologic*, universal[la un moment dat]n poezia european[mai nou[. [...]

Interesant ar fi de urm[rit =i structura *Nop\ii de decembrie*, c[reia multele]mpletiri ale refrenurilor sale]i dau caracterul unei adev[rate buc[\i simfonice. Tot din procedeul refrenului sunt construite *Rondelurile*. [...] Poetul a recunoscut oarecum bunul s[u]n aceast[form[fix[, folosit[de secole]n literatura apusean[. A adoptat-o, deci, pentru a g[si]n ea cadrul de lucru al b[tr`ne\ii sale. Macedonski sf`r=e=te astfel ca poet muzician, ca me=ter al cuv`ntului, o calitate care, ]n ]nzestrarea sa, a alternat cu acea de poet descriptiv =i vizionar, pentru a realiza una din cele mai complexe formule ale literaturii rom`ne=ti.

Tudor VIANU, *Alexandru Macedonski, Poezia lui Al. Macedonski*,]n *Scriitori rom`ni*, vol. II. Edi\ie]ngrijit[de Cornelia Botez. Antologie de Pompiliu Marcea, Colec\ia „B.P.T.“, Editura Minerva, Bucure=ti, 1970, p. 393—394, 405, 413, 418—419.

Macedonski a fost f[r[ ]ndoial[un „mare poet“, cum afirm[de c`teva ori Tudor Vianu. Mi=carea limbajului nostru liric de dup[Eminescu i-o dator[m lui, cel pu\in ca direc\ie]nnoitoare; istoria literar[nu va uita c[prozei eminesciene i-a urmat o descenden\[strict macedonskian[, care prin D. Anghel, Tudor Arghezi (porne=te ca „instrumentalist“ de la *Liga ortodox[* a lui Macedonski) =i Ion Minulescu a preg[tit poezia rom`n[ ce avea s[ apar[ dup[ 1914; iar amatorul de poeme izolate va veni totdeauna la armonia st[p`nit[din *Noaptea de decembrie*, cum se revine de obicei la *Luceaf[rul* lui Eminescu.

Printre at`t de feluritele forme ce a experimentat, poetul m`nuia cu des[v`r=it[ ]ndem`nare simbolul clasic. *Vasul, B[tr`na st`nc[, Vaporul mor\ii* (]n ultima evoc`ndu-ni-se parc[ un anume episod din odiseea lui *Gordon Pym de Poe*) =i *Noaptea de decembrie* sunt momente de fericit echilibru ale cunoscutei sale arte formale cu lirismul substan\ial, c`nd semnifica\ia poetic[lumineaz[peste]n\elesuri ad`nci. Cui nu se vor impune apoi marile evoc[ri din *Castelul* =i *Osp[\ul lui Pentaur*, aceasta put`nd fi socotit[ca *Egipetul* lui Macedonski, numeroasele reu=ite de „orfevru“ din *Rondeluri*, care nu sunt cu nimic mai prejos dec`t ale lui Banville =i Tristan Corbière =i

at`tea altele ]nc[, form`nd adev[rate grupuri stilistice distincte? Dar cu deosebire, al[turi de *La Vie anterieure de Baudelaire*, cititorul va avea pentru vis[toria lung[faimosul *Avatar* [...]

Alexandru Macedonski este un mare poet antologic.

Vladimir STREINU, *Alexandru Macedonski*,]n „Via\a Rom`neasc[“, XXX, nr. 4, aprilie 1939, p. 68—72.

Maiorescu pricepuse c[ ]nt`ia emo\ie poetic[ ]ntr-o literatur[ este aceea rezult`nd din originalitatea limbii]nse=i. Interesul lui =i al tuturor contemporanilor pentru problemele mai fine ale artei, pentru direc\iuni =i =coli e cu totul redus. Cu consim\irea celor mul\i, Maiorescu va cere doar]ndeplinirea unor condi\ii de temelie, aproape sociale: adev[r]n sim\ire, autenticitate a limbii. +i fiindc[limba rom`n[ se pref[cea mereu odat[ cu complicarea g`ndirii, aten\ia critic[asupra expresiei a continuat mult[vreme dup[aceea =i]nc[mai d[inuie. Eminescu, Creang[, Caragiale, Slavici, Co=buc, Goga sunt to\i constituitori de limb[literar[, au to\i „farmecul“ lor curat lingvistic. O limb[macedonskian[ ]ns[nu exist[. [...]

F[r[ ]ndoial[c[Macedonski este un poet inegal. Luat]n toat[dimensiunea, el nu suport[compara\ie cu Eminescu, poet profund =i mai ales poet na\ional. Dar pesimismului eminescian, nimeni ca el nu i-a adus o replic[mai tr[it[de]ncredere]n absolut. C`te strofe din opera lui Macedonski rezist[ sunt ale unui poet mare, tot a=a de mare ca =i Eminescu ]n punctul cel mai ]nalt atins. Macedonski nu putea fi ]n\eles dec`t dup[forma\ia limbii =i dup[ce o satisf[c[toare evolu\ie poetic[scotea opinia public[din prejudec[\ile curente despre poezie. }n 1912, c`nd erau toate condi\iile reabilit[\ii, poetul *Nop\ilor* a fost vag prizat de c[tre critic[, iar azi foarte mul\i scriitori contemporani ]l ]nt`mpin[cu dezam[gire pentru vechimea lui, pentru lipsa lui de activitate. Poezia modern[s-a pierdut]n m[run\i=uri =i Macedonski e un poet de aripi mari, de patos, de altitudini. Ceva din solemnitatea str[fulger[toare a lui Dante, din s[lb[ticia lui Byron, din jovialitatea mistic[a lui Blake, trece f[r[a ajunge la des[v`r=ire ]n poezia acestui straniu pretins cabotin, care se pare c[ avea destinul pe care =i-l prev[zuse singur: „Dar c`nd patru genera\ii peste moartea mea vor trece, / C`nd voi fi de-un veac aproape oase =i cenu=e rece, / Va suna =i pentru

mine al drept[\ii ceas deplin,/+-al meu nume, printre veacuri,]n[l\`ndu-se senin,/Va-nfiera ca o stigmat[ neghiobia du=m[neasc[,/C`t vor fi]n lume inimi =i o limb[rom`neasc[.“

George C{LINESCU, *Alexandru Macedonski*,]n vol. *Istoria literaturii rom`ne de la origini p`n[ ]n prezent*. Edi\ia a II-a, rev[zut[=i ad[ugit[. Edi\ie =i prefa\[de Al. Piru, Editura Minerva, Bucure=ti, 1985, p. 525, 527—528.

Opera poetic[a lui Macedonski [...] se cuprinde, dac[nu \inem seam[de primele sale dou[volume,]n care poetul]=i]nstruna numai lira, =i de cele dou[volume postume: *Poezii alese* (editate la „Casa =coalelor“) =i *Cartea Nestematelor*, alt florilej, din trei realiz[ri: *Excelsior*, *Flori sacre* =i *Poema Rondelurilor* (acesta postum).

}n centrul acestei opere stau *Nop\ile* — ele au f[cut faima lui Macedonski ca poet]n trecut =i ele cuprind =i azi cheia]ntregii sale poezii. [...]

Noaptea de decembrie,]n care mul\i v[d cea mai]nalt[culme atins[de Macedonski, pune simbolic problema destinului]nsu=i al poetului.[...] Desigur, e una din cele trei-patru mai frumoase poeme din limba rom`n[, al[turi de *Miori\a*, de *Luceaf[rul* sau de *C[lin* =i, poate, de *Sbur[torul* lui Eliade. Simbolist[, prin simbolul ce-l]ntruchipeaz[, *Noaptea de decembrie* e, mai ales, nou[prin muzicalitatea unui vers nuan\at la infinit =i prin jocul bogat al imaginilor ce se perind[topindu-se una]ntr-alta ca motive de orchestr[. Amestec`nd astfel spa\iul viziunilor celor mai concrete cu durata pur[a muzicii, poetul reu=e=te s[ne dea acea atmosfer[stranie de vis =i de realitate care face vraja tulbur[toare a marilor poe\i de limb[englez[: un Coleridge, un Shelly, un Keats, mai ales un E. Poe. Aici elementele realiste,]n sensul celor din *Noaptea de noiembrie*, au disp[rut ca s[dea loc altora — ca descrierea chinurilor =i n[lucirilor provocate de setea cumplit[din pustiul dogoritor. Dar realitatea lor ne tulbur[=i mai mult. Avem a face cu un paroxism de verism care nu e dec`t — stilizat[— realitatea visului.

Noaptea de decembrie, posterioar[*Nop\ii de noiembrie*, nu i se poate compara — e pe alt plan poetic.

Tot astfel,]n *Noaptea de mai*,]n care, dup[mine, Macedonski atinge arta lui suprem[,]l vedem]ntrebuin\`nd un al treilea procedeu legat organic de caracterul propriu al acestei poezii. }n opozi\ie cu celelalte dou[

poeme amintite, *Noaptea de mai* n-are nici subiect, nici m[car ac\iune literar[. Toat[poezia nu e — timp de o sut[de versuri — dec`t un singur difiramb, un singur crescendo sufletesc pe tema Prim[verii. Toat[poezia e deci construit[muzical, a= spune simfonic.

Ion PILLAT, *Alexandru Macedonski*: *omul =i poetul*,]n vol. *Tradi\ie =i literatur[*, Editura Casei +coalelor, Bucure=ti, 1943, p. 230—244.

Poezia lui Macedonski devine efectiv „poetic[“, tot mai subtil[=i mai]nalt[, pe m[sur[ce „materia“ inform[— de orice spe\[— se transfigureaz[, se volatilizeaz[ ]n beatitudine. [...] Ori de c`te ori poetul tinde spre „ideal“, produc\ia sa devine artistic[. Ori de c`te ori el r[m`ne strict „biografic“, poezia sufer[. +i, cum Macedonski tr[ie=te cu intensitate ambele impulsuri, inegalitatea operei sale constituie o consecin\[ inevitabil[, fatal[. [...] Opera sa are un „program“ ascensional, o „cheie“, exprimate cu o at`t de mare eviden\[=i intensitate,]nc`t sf`r=e=te prin a ne tulbura organic. Precum]n fa\a oric[rui „oracol“ sau „mesaj“, care mi=c[, devine sugestiv, nu numai prin con\inut, ci prin]ns[=i solemnitatea hieratic[, sibilinic[, a comunic[rii sale. [...] Macedonski este poetul dematerializ[rilor succesive, al transfigur[rilor graduale, care introduc]n univers organiz[ri =i modific[ri calitativ noi, cu tendin\a convertirii la regimul spiritului a]ntregii materii =i existen\e. Aceasta este =i marea sa voca\ie, atributul suprem al originalit[\ii sale literare. Cu nota — particular[=i ea — c[ ]ntreaga ascensiune macedonskian[nu se consum[lin, aerian =i imposibil. Mult[vreme, desf[=urarea se produce]n tensiune, efervescen\[, cu sentimentul unor profunde contrariet[\i interioare. Ea trece printr-o serie]ntreag[de puncte nodale, de alternan\[=i ambiguitate,]n care „materia“]ncepe s[fie contrabalansat[, anihilat[=i]n cele din urm[total absorbit[de „spirit“.

}n aceast[capacitate de percep\ie poetic[a universului ordonat =i corectat de jos =i p`n[ sus, de la materie la spirit, ]n mod progresiv, pe „trepte“, st[ de altfel ultima — =i cea mai ]nsemnat[ — virtutea estetic[ a poeziei lui Macedonski. Numai un poet efectiv mare poate preface ]n euforie, exuberan\[, av`nt, c`nt, poezie, imagini radioase, orice ap[sare, impuritate ori pretext sumbru al vie\ii,]n stilul excep\ionalei *Nop\i de mai* [...]

Adrian MARINO, *Opera lui Alexandru Macedonski*, Editura pentru literatur[, Bucure=ti 1967, p. 148, 154, 447, 449.

CUPRINS

FLORI SACRE (1912)

POEMA RONDELURILOR (1927)

DIN PERIODICE

POSTUME

INEDITE

Alexandru Macedonski

EXCELSIOR

Poezii

Ap[rut: 1998. Format: 70x108$^{1}/_{32}$
Coli tipar: 11,90. Coli editoriale: 12,74. Tiraj: 5000 ex.

Casa de editur[«LITERA»
str. B. P. Hasdeu, nr. 2, Chi=in[u, MD 2005, Republica Moldova
Operator: *Vitalie E=anu*
Tehnoredactor: *Tatiana Covali*
Corector: *Elena Bivol*
Redactor: *Tudor Palladi*
Editor: *Anatol Vidra=cu*

Tiparul executat sub comanda nr. .
Combinatul Poligrafic, str. Mitropolit Petru Movil[, nr. 35,
Chi=in[u, MD 2004, Republica Moldova

Departamentul Edituri, Poligrafie =i Comer\ul cu C[r\i